

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY

ORP ČÁSLAV

5. úplná aktualizace

Prosinec 2020

**Ing. arch. Milan Salaba
Mgr. Petr Koloušek**

Ú
A
P

objednatel MĚSTO ČÁSLAV
nám. Jana Žižky z Trocnova 1
286 01 Čáslav

starosta JUDr. Vlastislav Málek

O
R
P

MĚSTSKÝ ÚŘAD ČÁSLAV
Odbor výstavby a
regionálního rozvoje
nám. Jana Žižky z Trocnova 1
286 01 Čáslav

pořizovatel

Martina Plechatová územní plánování

Č
Á
S
L
A
V

zhotovitel ING. ARCH. MILAN SALABA

Štefánikova 77/52
150 00 Praha 5

autorizovaný architekt: Ing. arch. Milan Salaba
č. aut. ČKA 1467

Mgr. Petr Koloušek řešitelský tým
Ing. arch. Milan Salaba
Mgr. Lukáš Klouda
Mgr. David Třešňák

OBSAH

A	Úvod	2
A.1	Postup projednání 5. úplné aktualizace ÚAP	2
A.2	Základní rámec zpracování ÚAP, účel dokumentace	2
A.3	Struktura územně analytických podkladů	3
A.3.1	Změny oproti předchozí aktualizaci ÚAP	4
A.3.2	Použité pojmy	4
A.4	Řešené území	5
B	Metodika zpracování ÚAP	9
B.1	Způsob zpracování podkladů pro rozbor	9
B.1.1	Územní charakteristiky	9
B.1.2	Záměry na provedení změn v území	25
B.2	Způsob zpracování rozboru udržitelného rozvoje	26
B.2.1	Vyhodnocení územních podmínek jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje a jejich vztahu	26
B.2.2	Pozitiva a negativa území, trendy vývoje	28
B.2.3	Potenciál jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje	30
B.2.4	Závady v území	31
B.2.5	Střety v území	32
B.3	Způsob zpracování databáze územně analytických údajů	32
C	Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje	35
C.1	Územní charakteristiky	35
C.1.1	Širší územní vztahy	35
C.1.2	Prostorové a funkční uspořádání území	38
C.1.3	Struktura osídlení	40
C.1.4	Sociodemografické podmínky a bydlení	43
C.1.5	Příroda a krajina	45
C.1.6	Vodní režim a horninové prostředí	47
C.1.7	Kvalita životního prostředí	49
C.1.8	Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa	51
C.1.9	Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství	53
C.1.10	Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti	55
C.1.11	Ekonomické a hospodářské podmínky	57
C.1.12	Rekreace a cestovní ruch	59
C.1.13	Bezpečnost a ochrana obyvatel	61
C.2	Záměry na provedení změn v území	64
D	Rozbor udržitelného rozvoje	65
D.1	Vyhodnocení územních podmínek jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje a jejich vztahu	65
D.1.1	Požadavky na snížení nevyváženého vztahu územních podmínek (pilířů)	68
D.2	Pozitiva a negativa území, trendy vývoje	70
D.2.1	Pozitiva SO ORP Čáslav	70
D.2.2	Negativa SO ORP Čáslav	71
D.2.3	Trendy ve SO PRP Čáslav	73
D.2.4	Požadavky na odstranění nebo zmírnění vlivů negativ v území obcí	74
D.3	Potenciál jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje	77
D.3.1	Požadavky na využití potenciálů rozvoje území	78
D.4	Závady v území	79
D.5	Střety v území	82
D.6	Závěr rozboru udržitelného rozvoje území ORP Čáslav	84
E	Databáze ÚAP	85
F	Karty obcí	86
G	Požadavky na vyhodnocení vlivů koncepcí na udržitelný rozvoj území	87
H	Grafická část ÚAP	88

A ÚVOD

ÚAP Čáslav byly zpracovány a projednány v roce 2008 s úplnými aktualizacemi v zákonem stanovených intervalech, viz následující přehled:

Etapa	Rok	Zpracovatel
ÚAP ORP Čáslav	2008	
1. aktualizace ÚAP ORP Čáslav	2010	
2. aktualizace ÚAP ORP Čáslav	2012	Ing. arch. Tomáš Russe, U-24, s.r.o.
3. aktualizace ÚAP ORP Čáslav	2014	Ing. arch. Tomáš Russe, U-24, s.r.o.
4. aktualizace ÚAP ORP Čáslav	2016	U-24, s.r.o.

A.1 Postup projednání 5. úplné aktualizace ÚAP

Návrh ÚAP pro ověření správnosti, úplnosti a aktuálnosti dat byl zpracován v květnu až červenci 2020 a poté vystaven na stránkách města Čáslav po dobu 3 měsíců od července do října.

Na základě došlých připomínek a doplňujících informací (údajů o území apod.) byl návrh upraven a byl vyhotoven rozbor udržitelného rozvoje území. Tento návrh byl následně projednán v listopadu 2020 s obcemi ve správním obvodu ORP Čáslav.

Následující obce předaly pořizovateli vyjádření k rozboru udržitelného rozvoje jejich území:

- Horka I,
- Vodranty,
- Vrdy.

Na základě relevantních připomínek (tj. těch, které mohou být definovány jako problémy k řešení v ÚPD) byl návrh ÚAP upraven. Dokončení a předání úplné aktualizace ÚAP proběhlo v prosinci 2020.

A.2 Základní rámec zpracování ÚAP, účel dokumentace

Územně analytické podklady (ÚAP) jsou územně plánovacím podkladem, jehož základní rámec upravuje § 26 – 29 stavebního zákona (zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, dále jen). Územně analytické podklady obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území (limity využití území). Dále obsahují záměry na provedení změn v území, zjišťují a vyhodnocují udržitelný rozvoj území a určují problémy k řešení v územně plánovací dokumentaci tzv. rozbohem udržitelného rozvoje území.

Tyto ÚAP jsou zpracovány pro správní obvod obce s rozšířenou působností Čáslav, který zahrnuje celkem 37 obcí s celkem 59 katastrálními územími (viz kapitola A.4).

ÚAP jsou formou úplné aktualizace vyhotoveny nejpozději do 4 let po poslední provedené aktualizaci. A jsou zpracovány ve třech etapách:

- Od poskytovatelů jsou shromážděny veškeré údaje o území, které jsou pro zpracování ÚAP relevantní a podstatné, a na základě nich je vytvořen návrh (podle § 28 stavebního zákona). Poskytovatelé údajů mohou potvrdit správnost, úplnost a aktuálnost jimi poskytnutých údajů o území v tomto návrhu ve lhůtě do 3 měsíců.
- Návrh je upraven podle případných podnětů z strany poskytovatelů a na jeho základě je vyhotoven rozbor udržitelného rozvoje území. Problémy k řešení v územně plánovacích dokumentacích z něj plynoucí jsou projednány s obcemi ve správním obvodu ORP.

- Územně analytické podklady jsou upraveny podle výsledku projednání, čímž je aktualizace ÚAP dokončena a předána krajskému úřadu.

Vyhotovená dokumentace slouží jako podklad pro pořizování územních a regulačních plánů. Údaje o území mohou být použity pro činnost orgánů veřejné správy, založení a vedení technické mapy a pro činnost projektanta územně plánovací dokumentace a územní studie.

Z rozboru udržitelného rozvoje vychází rovněž vyhodnocení vlivu koncepcí na udržitelný rozvoj území (ÚPD a jejich změn), ve kterých je hodnocen vliv těchto koncepcí na skutečnosti uvedené v ÚAP.

Jelikož se jedná o komplexní analýzu území ORP, mají její výsledky význam i z jiných hledisek, mohou upozornit na vývojové trendy či situaci v oblastech, které přímo s územním plánováním nesouvisí, ale lze je zohlednit v nastavení jiných politik, dotačních programů, a sledovat je na krajské či republikové úrovni.

A.3 Struktura územně analytických podkladů

Struktura dokumentace vyplývá z:

- vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů („Vyhláška“);
- metodiky sledovaných jevů pro územně analytické podklady (Metodický návod k příloze č. 1 vyhlášky č. 500/2006 Sb.), vydání třetí z prosince 2019 („Metodika“).

Členění ÚAP upravuje část druhá Vyhlášky (§ 4), podle které ÚAP povinně obsahují následující části:

Členění ÚAP	Příslušná grafická část
a) podklady pro rozbor udržitelného rozvoje	výkres hodnot území, zahrnující hodnoty kulturní, přírodní a civilizační
	výkres limitů využití území
	výkres záměrů na provedení změn v území
b) rozbor udržitelné rozvoje	výkres problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích
c) databáze územně analytických podkladů	↑

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území (část a – „podklady pro rozbor“) obsahuje zejména zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot a limity využití území, to vše v členění zejména na 13 tematických okruhů:

1. širší územní vztahy,
2. prostorové a funkční uspořádání území,
3. struktura osídlení,
4. sociodemografické podmínky a bydlení,
5. příroda a krajina,
6. vodní režim a horninové prostředí,
7. kvalita životního prostředí,
8. zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa,
9. občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství,
10. dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti,
11. ekonomické a hospodářské podmínky,

12. rekreace a cestovní ruch,

13. bezpečnost a ochrana obyvatel.

Okruhy jsou podrobněji definované v kapitole B.1.1 této dokumentace. Podklady dále zahrnují zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území.

Rozbor udržitelného rozvoje území (část b – „rozbor“) obsahuje zjištění a vyhodnocení pozitiv a negativ v území v členění zejména na 13 tematických okruhů odpovídajících podkladům pro rozbor, dále pak vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území, a to pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel, včetně jejich vzájemných vazeb a trendů vývoje území. Z předchozích zjištění jsou určeny problémy k řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích, zahrnující zejména požadavky na zmírnění nebo omezení urbanistických, dopravních a hygienických závad, vzájemných střetů záměrů na provedení změn v území a střetů těchto záměrů s limity využití území a s hodnotami v území, na odstranění nebo zmírnění vlivů negativ v území, na využití potenciálů rozvoje území a na snížení nevyváženého vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel.

Databáze územně analytických podkladů (část c – „databáze ÚAP“) se obsahově řídí přílohou č. 1 k vyhlášce, zahrnuje v ní uvedené jevy v podrobnosti a rozsahu nezbytném pro pořizování územních plánů a regulačních plánů. Upřesnění toho, kdo poskytuje údaje o území, z jakých zdrojů a další podrobnosti o jednotlivých sledovaných jevech jsou obsahem Metodiky. Slouží také pro vyhotovení grafické části ÚAP.

A.3.1 Změny oproti předchozí aktualizaci ÚAP

Vyhláška prošla v roce 2018 (tj. mezi 4. a 5. úplnou aktualizací) výraznou rekonstrukcí. Podstatné změny oproti předchozí aktualizaci ÚAP plynoucí ze změn v právním rámci jsou následující:

- podklady pro rozbor jsou členěny na 13 tematických okruhů (viz kapitola A.3);
- rozbor udržitelného rozvoje není nadále zpracován formou SWOT analýz (silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby) pro deset tematických okruhů, ale nově jsou pro 13 tematických okruhů (stejných jako pro podklady pro rozbor) zjištěny a vyhodnoceny pozitiva a negativa v území;
- nově je vyhodnocován potenciál jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území a možnosti jeho využití;
- je zaveden a definován pojem „databáze územně analytických podkladů“, jako databáze obsahující jevy podle přílohy č. 1 Vyhlášky;
- příloha č. 1 Vyhlášky je revidována, čímž je měněn výčet sledovaných jevů (viz kapitola B.3).

Zároveň s předchozím jsou zneplatněny veškeré předchozí metodické návody na zpracování ÚAP, protože ty jsou úzce vázány na znění vyhlášky. Nemusí tak být zpracován kartogram vyváženosti vztahu územních podmínek pro tři pilíře udržitelného rozvoje a obce hodnoceny souhrnným ukazatelem tohoto vztahu. Hodnocení úrovně územních podmínek včetně jejich vyváženosti nicméně bude zahrnuto jinou formou, viz. metodická část – kapitola B.

A.3.2 Použité pojmy

Dokumentace využívá terminologie stavebního zákona a jeho vyhlášek, popřípadě další odborné termíny v jednotlivých oborových specializacích, které jsou ustálené, popřípadě v textu vysvětlené. Dále jsou využívány následující důležité pojmy:

Hodnoty přírodní

Jedná se především o hodnoty prostředí, které není významně změněno a dotčeno stavební činností

Hodnoty civilizační

Jedná se o hodnoty území, spočívající např. v jeho vybavení technickou, dopravní a občanskou infrastrukturou, v možnosti jejího hospodárného využívání a dalšího rozvíjení, v dopravní dostupnosti takovýchto částí území; civilizační hodnotou mohou být i vlastnosti obytného prostředí, jeho různorodost apod.

Hodnoty kulturní

Kulturní hodnoty je možné chápat především jako jedinečnost, výjimečnost území, jeho částí, krajinných a stavebních celků a souborů, poskytujících doklady předcházejícího historického vývoje. Vymezením kulturních hodnot území lze zajistit zachování kulturního dědictví území, jednotlivých sídel nebo jejich částí, které dosud nepoužívají zákonné ochrany památkové péče. Jsou rozlišovány:

- hodnoty urbanistické – urbanistická hodnota území spočívá např. v uspořádání, návaznosti a vlastnosti prostorů a staveb, zejména přístupných veřejnosti (průhledové osy, orientační, architektonické dominanty území, členitost a různorodé zástavby apod.); jedná se nejen o hodnotu dlouhodobě rozvíjené urbanistické struktury jednotlivých sídel a jejich vazeb, ale i o hodnotu krajiny, vytvořené a kultivované dlouhodobým hospodařením.
- architektonické hodnoty – jedná se o hodnoty stavitelského umění, o hodnoty staveb, které nejsou jenom užitkovým, technickým dílem, ale které spočívají v jejich estetickém působení, výrazu;
- historické hodnoty – historické dědictví spjaté s určitým místem, předně potom památníky a pomníky, místa významných událostí apod.

Hodnoty území jsou předmětem ochrany v územně plánovací dokumentaci.

Limity využití území

Jde o omezení změn v území v důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastnosti území.

Záměry na provedení změn

Jde o záměry jednotlivců, skupin, právnických osob a orgánů veřejné správy na změny ve využití území, zejména v oblasti infrastruktury, bydlení a rekreace, výroby a služeb, ochrany životního prostředí a zdrojů, obrany a ochrany osob a majetku.

Širší vztahy v území

Jsou vazby působící přes hranici jednotlivých správních celků, mající vliv na život a prostředí v okolním území. V pojetí této dokumentace se jedná o systém správy území, dojížděku do zaměstnání, škol a za službami, polohu v dopravní síti a na sítích technické infrastruktury, existenci hodnot a limitů s nadmístním významem.

A.4 Řešené území

Tyto územně analytické podklady jsou zpracovány pro správní obvod obce s rozšířenou působností Čáslav, který je součástí Středočeského kraje (sousedí v něm pouze se SO ORP Kutná Hora) – nachází se prakticky ve středu republiky, poloha v rámci ČR je znázorněna na schématu níže – obrázek 1. Území leží při hranici s kraji Vysočina (SO ORP Světlá nad Sázavou a SO ORP Havlíčkův Brod) a Pardubickým (SO ORP Přelouč a SO ORP Chrudim).

Obrázek 1 poloha SO ORP Čáslav v rámci ČR (červeně vyznačeno)

Obvod zahrnuje celkem 37 obcí uvedených v tabulce 1 společně s dalšími údaji. Jediná obec – Čáslav – je zároveň obcí s pověřeným obecním úřadem a její správní oblast se tak rovná rozsahu SO ORP. Výměra území je cca 274,5 km², představujících celkem 58 katastrálních území, 68 částí obcí a 84 základních sídelních jednotek.

Tabulka 1 obce v řešeném území a jejich členění

název obce	kód obce	pověřený obecní úřad	počet k. ú.	názvy k. ú.	počet částí obce	počet ZSJ	výměra obce (ha)
Adamov	531367	Čáslav	1	Adamov u Tupadel	1	1	275,8
Bílé Podolí	533971	Čáslav	3	Bílé Podolí, Lovčice, Zařičany	3	3	1530,5
Brambory	530832	Čáslav	1	Brambory	1	2	125,0
Bratčice	531286	Čáslav	1	Bratčice u Potěh	1	1	827,1
Čáslav	534005	Čáslav	2	Čáslav, Filipov u Čáslavi	3	18	2645,9
Čejkovice	529524	Čáslav	1	Čejkovice u Zbýšova	1	1	195,5
Dobrovítov	529559	Čáslav	2	Dědice u Zbýšova, Dobrovítov	2	2	902,1
Drobovice	531341	Čáslav	1	Drobovice	1	1	282,3
Horka I	531430	Čáslav	1	Horka u Žehušic	3	3	695,8
Horky	531359	Čáslav	1	Horky u Čáslavi	1	1	235,1
Horušice	531481	Čáslav	1	Horušice	1	1	847,5
Hostovlice	534064	Čáslav	1	Hostovlice u Čáslavi	1	1	585,1
Hraběšín	531413	Čáslav	1	Hraběšín	1	1	791,5
Chotusice	534102	Čáslav	1	Chotusice	2	1	700,4
Kluky	534137	Čáslav	4	Kluky u Čáslavi, Nová Lhota, Olšany u Čáslavi, Pucheř	4	4	1069,0
Krchleby	534153	Čáslav	2	Chedrbí, Krchleby u Čáslavi	2	2	602,2
Močovice	530999	Čáslav	1	Močovice	1	1	490,5

název obce	kód obce	pověřený obecní úřad	počet k. ú.	názvy k. ú.	počet částí obce	počet ZSJ	výměra obce (ha)
Okřesaneč	534251	Čáslav	1	Okřesaneč	1	1	238,9
Potěhy	534331	Čáslav	1	Potěhy	1	1	499,2
Rohozec	526622	Čáslav	1	Rohozec u Žehušic	1	1	531,5
Semtěš	530859	Čáslav	1	Semtěš u Bílého Podolí	1	1	501,0
Schořov	531383	Čáslav	1	Schořov	1	1	142,7
Souňov	531065	Čáslav	1	Souňov	1	1	267,9
Starkoč	530875	Čáslav	1	Starkoč u Bílého Podolí	1	1	408,6
Šebestěnice	531421	Čáslav	1	Šebestěnice	1	1	329,3
Třebešice	530981	Čáslav	1	Třebešice	1	1	721,5
Třebonín	571741	Čáslav	1	Třebonín	1	1	341,1
Tupadly	534480	Čáslav	1	Tupadly u Čáslavi	1	1	659,9
Vinaře	534544	Čáslav	1	Vinaře	2	2	512,5
Vlačice	534552	Čáslav	1	Vlačice	2	1	527,7
Vlkanec	534579	Čáslav	3	Kozohlody, Přibyslavice u Vlkanče, Vlkanec	3	3	1413,1
Vodranty	531014	Čáslav	1	Vodranty	1	1	160,0
Vrdy	534587	Čáslav	4	Dolní Bučice, Horní Bučice, Vrdy, Zbyslav	4	6	1850,4
Zbýšov	534625	Čáslav	8	Březí u Šebestěnic, Damírov, Chlum u Zbýšova, Klucké Chvalovice, Krchlebská Lhota, Opatovice u Zbýšova, Zbudovice, Zbýšov v Čechách	8	8	2617,3
Žáky	534641	Čáslav	1	Žáky	2	2	565,3
Žehušice	534650	Čáslav	2	Bojmany, Žehušice	2	2	893,0
Žleby	534668	Čáslav	2	Zehuby, Žleby	4	4	1464,7
SO ORP Čáslav			59		68	84	27446,5

Obrázek 2 uspořádání obcí v rámci SO ORP Čáslav a okolní SO ORP

Území má převážně rovinatý charakter a je intenzivně zemědělsky využíváno, jižní část zasahuje do Hornosázavské pahorkatiny s vyšším podílem lesů a členitějším povrchem. Jedná se v rámci ČR o spíše malé SO ORP (v pořadí 126. největší z 206), co do počtu obyvatel je na 122. místě.

B METODIKA ZPRACOVÁNÍ ÚAP

Klíčovým aspektem pro zpracování ÚAP je správné pochopení účelu dokumentace, a tzv. udržitelného rozvoje území. Stavební zákon uvádí (§ 18, odst. 1), že udržitelný rozvoj spočívá ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí („přírodní pilíř“), pro hospodářský rozvoj („hospodářský pilíř“) a pro soudržnost společenství obyvatel území („sociální pilíř“), a jedná se o takový způsob rozvoje, který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

Je zřejmé, že činnosti a děje, které vedou k prospěchu v ekonomické oblasti, mohou naopak více či méně znehodnocovat životní prostředí, ale i sociální oblast v území (obecně hodnoty). Přílišně ochranný přístup zejména v oblasti přírody a krajiny (ale i památkové péče) naopak může zablokovat jakýkoliv rozvoj obce, což v naprosté většině případů není žádoucí stav. Cílem je tedy najít rovnováhu mezi třemi pilíři udržitelného rozvoje, při zohlednění polohy a významu území.

Ačkoliv definovat udržitelný rozvoj je samo o sobě poměrně složitým úkolem, a termín je v různých zdrojích pojímán různě, vždy je patrný časový rozměr, tj. využívat zdroje a prostředí tak, aby zůstal zachován příznivý stav i v budoucnosti¹. Z této skutečnosti plyne potřeba postihnout zejména vývojovou stránku procesů, protože prostý stav v určitém časovém řezu může být pro rozbor udržitelného rozvoje zavádějící, resp. musí být kriticky posuzováno, jakou míru stability v čase má určitá územní charakteristika.

Územní plánování je jen jedním nástrojem, jak udržitelného rozvoje území dosáhnout, s ohledem na jeho podstatu je nezbytné volit postup pro zpracování územně analytických podkladů. Tím je myšleno zejména, že:

- do podkladů mají být zahrnuty takové jevy a ukazatele (indikátory), které reprezentují procesy s podstatným vlivem na udržitelný rozvoj území, a tento vliv hodnotit rovněž,
- výsledky plynoucí z rozboru udržitelného rozvoje mají mít takovou povahu, aby bylo možné je přímo či alespoň nepřímo řešit v územně plánovacích dokumentacích a územních studiích.

První bod je podstatný proto, aby výsledky rozboru udržitelného rozvoje byly založeny na robustním datovém základu a co nejlíže popisovaly situaci a vývoj v řešeném území. Naplnění druhého bodu je předpokladem pro vysokou užitnou hodnotu předkládané dokumentace - je totiž zřejmé, že územní plánování může efektivně ovlivnit vývoj v řešeném území pouze v určitých sférách, a na tyto sféry je potřeba analýzu zaměřit. Zároveň je vhodné ve výstupech zohlednit určení výstupů, tj. pro jednotlivé obce bude rozbor koncipován tak, aby na jeho základě bylo možné efektivně posuzovat vliv koncepcí (předně územních plánů a jejich změn) na udržitelný rozvoj území.

Posledním aspektem, který je v ÚAP zohledněn, je možnost „jednoduše“ aktualizovat podklady i samotný rozbor. Za předpokladu, že zůstane zachován právní rámec územního plánování v ČR alespoň v obecných principech, bude každé 4 roky (popřípadě v jiné časové periodě) nezbytné pořídit úplnou aktualizaci ÚAP, a je tudíž žádoucí, aby metodika byla stanovena jednoznačně, transparentně a čerpala z běžně dostupných podkladů.

B.1 Způsob zpracování podkladů pro rozbor

B.1.1 Územní charakteristiky

Jak bylo uvedeno výše, podklady pro rozbor obsahují níže uvedené územní charakteristiky:

- zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území
- zjištění a vyhodnocení hodnot území
- zjištění a vyhodnocení limitů využití území

---

¹ MAIER, K. a kol. (2012): Udržitelný rozvoj území. Grada Publishing, a.s., 256 s.

Tato zjištění je Vyhláškou požadováno členit na 13 tematických okruhů. Každý okruh bude vyhodnocován zvlášť pro každou obec a celkově pro území SO ORP. Územní charakteristiky budou hodnoceny na základě dostupných zdrojů dat, přičemž bude využito přibližně 3 – 5 indikátorů pro každý okruh. Tento počet není zcela podstatným faktorem, více záleží na tom, aby se jednalo o indikátory jevů podstatných pro udržitelný rozvoj území, ze kterých lze navíc jednoznačně hodnotit pozitivní či negativní vliv na obec. Indikátory vychází jednak z databáze ÚAP, a jednak z různorodých veřejných zdrojů (ČSÚ, MPSV, ISKN apod.), které jsou vždy u indikátoru uvedeny. Dále je uveden popis indikátoru včetně stručného odůvodnění, proč je v podkladech pro rozbor zahrnut, a pod jakou profesí hodnocení spadá – tj. kdo rozhoduje o zařazení indikátoru a kdo jej bude následně hodnotit.

V některých případech může být indikátor na pomezí více témat, je proto zařazen do nejvíce jemu odpovídajícího. Podstatné je při členění indikátorů jejich primární význam.

Pro první tři témata nejsou zjišťovány indikátory ve smyslu výše uvedeném, protože u nich nelze jednoznačně hodnotit, jaký stav věcí je pro udržitelný rozvoj pozitivní či negativní. Jedná se zpravidla o dané charakteristiky více či méně podmiňující vývoj území obcí, ale územním plánováním je není možné efektivně měnit. U těchto tří témat bude obsahem podkladů pro rozbor věcný popis stavu v jednotlivých obcích a jejich členění do kategorií. Tyto informace budou sloužit pro normování a korekci zjištění v dalších tematických okruzích.

Tematické okruhy a použité indikátory:

1. ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY

hodnotí geograf, urbanista

sledované informace:

cílem je zařadit obec do kategorie z hlediska širších vztahů v území, a vyjádřit tak její význam v rámci širšího území (regionu);

podle studie na toto téma² se celé SO ORP Čáslav řadí do tzv. nerozvojového venkova, při bližším pohledu je ale mezi obcemi značná vnitřní variabilita, která bude posuzovaná členěním do následujících kategorií (částečně inspirovaných uvedeným výzkumem):

→ jádro

- obec tvořící významný dojížděkový (pracovní) region;
- disponuje širokou vybaveností (zejména školství, nemocnice, sociální služby, obchod a další komerční služby);
- jedná se zpravidla o jednu centrální obec regionu (ORP);

→ střediska nižšího řádu

- obec tvoří vlastní dojížděkový region menšího významu (jednotky až malé desítky obcí);
- disponuje vybaveností pro svoje okolí (základní školství, zdravotnické, popř. sociální služby, obchod a další komerční služby);
- zpravidla se jedná o obec s pověřeným obecním úřadem;

→ zázemí

- obec nespádající do výše uvedených kategorií, která tvoří zázemí jádra nebo střediska nižšího řádu, tj. je z nich realizována dojížděka do zaměstnání (popřípadě i do nich, pokud došlo k suburbanizaci komerčních aktivit);
- sídla s rozvojem, ve kterých roste počet obyvatel (někdy poměrně výrazně);

→ rekreační obce

- obce, které nejsou středisky ani zázemím, ale jsou rozvojové z důvodu vysoké míry turismu;

² PERLÍN, R., KUČEROVÁ, S., KUČERA, Z. (2010): Typologie venkovského prostoru Česka. Geografie, r. 115, č. 2, s. 161-187.

- rozvoj je vázán na turisticky atraktivní lokality;
- **periferie**
  - obce nespádající do výše uvedených kategorií, které se nenachází v zázemí středisek nebo jádra;
  - pracovních příležitostí je omezené množství, převažuje zemědělství a dojížděka na delší vzdálenosti;
  - nerozvojové oblasti;
  - malé a mikrokroobce;

Dále je u obcí hodnoceno, jsou-li z hlediska širších vztahů jinak významné – na jejich území je infrastruktura, hodnoty nebo limity s nadmístním významem.

Širší vztahy z hlediska záměrů jsou obsahem samostatné kapitoly (B.1.2).

2. PROSTOROVÉ A FUNKČNÍ USPOŘÁDÁNÍ ÚZEMÍ

hodnotí urbanista, krajinář/ekolog, geograf

sledované informace:

cílem je zařadit obec do kategorie z hlediska jejího uspořádání, přičemž bude sledován zejména krajinný pokryv území a funkční členění zastavěného a nezastavěného území; typologie je rámcově založena na publikaci *Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech*³, obce budou členěny na:

- **města**
  - obce s rozsáhlým zastavěným územím, kde je dominantní nebo typický krajinný pokryv zástavba a další sídelní plochy;
  - je zastoupena široká škála funkcí v prostoru – bydlení (běžně i bytové domy a sídliště, vilové čtvrti), výrobní a další komerční plochy, občanská vybavenost, význačnější centrum s rozsáhlým veřejným prostorem a komerční funkcí, rekreační funkce je naopak omezená, zeleně je relativně méně;
  - větší objemové měřítko zástavby jako celku i jednotlivých staveb, větší výška staveb;
  - územněsprávně mohou přináležet i sídla dalších typů;
- **příměstské obce**
  - obce obvykle v blízkosti měst, nebo v krátké dojezdové vzdálenosti k nim, s rozšiřující se zástavbu, která zpravidla následuje městské trendy (rodinné domy bez hospodářských staveb, menší pozemky, někdy i bytové domy);
  - zástavba je zpravidla monofunkční (obytná), ale přítomny mohou být i rozsáhlejší komerční plochy funkčně svázané s městem;
  - struktura zástavby je v různé míře narušena moderní výstavbou;
  - vyšší podíl veřejných prostranství a zahrad, u nové výstavby méně výrazný;
  - menší objemové měřítko zástavby jako celku i jednotlivých staveb, menší výška staveb;
  - okolí sídel je tvořeno nezastavěnou krajinou s různým krajinným pokryvem, převážně však kulturní krajinou (zemědělská půda, hospodářské lesy);
- **venkovské obce**
  - obce, ve kterých je přítomna tradiční venkovská rostlá nebo plánovaná zástavba, tvořená obytnými a hospodářskými budovami;
  - zástavba plní zejména funkci bydlení a drobného hospodaření, v rostoucí míře také rekreační;
  - vyšší podíl veřejných prostranství a zahrad;

³ MMR ČR, Ústav územního rozvoje, druhé vydání, 2018, <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/publikace-a-odborne-texty/charakter-a-struktura-zastavby-venkovskych-sidel-v>

- struktura zástavby je narušena moderní výstavbou jen malém měřítku, nebo vůbec;
- typická je přímá návaznost na krajinu, množství přírodních prvků v zastavěném území;
- menší objemové měřítko zástavby jako celku i jednotlivých staveb, menší výška staveb;
- okolí sídel je tvořeno nezastavěnou krajinou s různým krajinným pokryvem, převážně však kulturní krajinou (zemědělská půda, hospodářské lesy);

→ **obce s vysokou mírou hodnot v území**

- menší obce (nebo části obcí) ne-městského typu, které mohou být v libovolné vzdálenosti od měst, vyznačují se ale vysokou mírou přítomných krajinných a/nebo kulturních hodnot, z toho také plyne vyšší míra zákonné ochrany (zejména vesnické památkové zóny/rezervace, sídla v národních parcích, CHKO atp.);
- vysoký až výlučný podíl tradiční venkovské zástavby bez narušení moderní výstavbou;
- typická je přímá návaznost na krajinu, množství přírodních prvků v zastavěném území;

Obce mohou být přechodnými typy mezi jednotlivými kategoriemi, resp. mohou zahrnovat více typů výše uvedených, protože územněsprávní členění nezohledňuje tento způsob kategorizace.

3. STRUKTURA OSÍDLENÍ

hodnotí urbanista, geograf

sledované informace:

cílem je zařadit obec do kategorie z hlediska struktury jejího osídlení, bude proto sledována populační velikost obce a sídel, počet sídel; obce budou členěny na:

→ **velké obce**

- nad 10 000 obyvatel
- s jedním dominantním sídlem a libovolným, zpravidla vyšším počtem sídel okolních;

→ **středně velké obce**

- 1 000 – 10 000 obyvatel
- s jedním dominantním sídlem a libovolným, zpravidla vyšším počtem sídel okolních;

→ **malé obce s více sídly**

- 100 – 1 000 obyvatel
- 2 a více sídel s menšími populačními rozdíly mezi sebou

→ **malé obce s jedním sídlem**

- 100 – 1 000 obyvatel
- 1 sídlo a další roztroušená zástavba

→ **mikroobce**

- do 100 obyvatel
- obvykle jediné sídlo a další roztroušená zástavba

4. SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY A BYDLENÍ (SD)

hodnotí geograf

4a vývoj počtu obyvatel

popis indikátor reprezentuje migraci – tj. potenciál obce udržet na svém území obyvatele, resp. míru do jaké je území obce atraktivní pro obyvatele se záměrem se přestěhovat, a přirozený přírůstek – tj. rozdíl porodnosti a úmrtnosti;
ukazatel je na úrovni obcí v meziročních srovnáních značně nestálý a absolutní hodnoty korelují s populační velikostí obce, proto je nezbytné využít např. index vývoje, kdy je současný údaj vyjádřen jako procento obyvatel v referenčním roce, sledováno je období posledních 10 let;
obcím jsou přiděleny 0 – 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;

význam jedná se o jeden z klíčových ukazatelů pro stanovení strategie rozvoje obce, na základě kterého je koncipována urbanistická koncepce a další prvky ÚPD;
pokles počtu obyvatel je pro obec zpravidla negativním znakem, rovněž je třeba kriticky posuzovat překotný nárůst, protože ten s sebou přináší i negativní důsledky (typicky v příměstských oblastech⁴);
přírůstek počtu obyvatel je pozitivně významný zejména pro sociální pilíř, v menší míře pro hospodářský pilíř, význam pro přírodní pilíř nelze stanovit (vliv bytové výstavby na životní prostředí je hodnocen v jiném indikátoru);

zdroj ČSÚ – databáze demografických údajů za obce ČR, údaje vždy k 31. 12. každého roku

4b vývoj průměrného věku obyvatel

popis ukazatel udává změnu průměrného věku všech obyvatel s trvalým bydlištěm v obci a souhrnně tak charakterizuje vývoj věkové struktury obyvatel obce, sledováno je období posledních 10 let;
obcím jsou přiděleny 0 – 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;

význam jedná se o jeden z klíčových ukazatelů pro stanovení strategie rozvoje obce, protože u různých věkových kategoriích lze předpokládat jiné požadavky na využití území (v oblasti bydlení, občanské vybavenosti, volnočasových aktivit i ekonomické produkce)⁵; stárnutí populace má vliv na vývoj ekonomického a sociálního zatížení⁶, a pro udržitelný rozvoj je tedy zásadní;
lze předpokládat, že v průměru mladší populace bude pro obec pozitivním znakem pro ekonomický a sociální vývoj, průměrný věk je tedy významný zejména pro sociální pilíř, v menší míře pro hospodářský pilíř;

zdroj ČSÚ – databáze demografických údajů za obce ČR, údaje vždy k 31. 12. každého roku

4c intenzita bytové výstavby

popis indikátor udává počet dokončených bytů v obci na 1000 obyvatel;
ukazatel počtu dokončených bytů je na úrovni obcí v meziročních srovnáních značně nestálý a absolutní hodnoty korelují s populační velikostí obce, bude proto sledován roční průměr za stanovené období, sledováno je období posledních 10 let;
obcím jsou přiděleny 0 – 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;

význam jedná se o důležitý údaj pro stanovení strategie rozvoje obce, ke kterému lze v koncepci ÚPD přihlížet;
údaje do značné míry souvisí s nárůstem počtu obyvatel v obci, ale pokud je mezi těmito údaji nesoulad, je třeba jej individuálně posuzovat;
nízká intenzita výstavby je pro obec zpravidla negativním znakem, a oslabuje sociální i ekonomický pilíř (s výjimkou specifických lokalit s přírodní/památkovou ochranou apod.), rovněž je třeba kriticky posuzovat velmi vysokou intenzitu výstavby, protože ta s sebou přináší i negativní důsledky (typicky v příměstských oblastech) a má negativní vliv na životní prostředí;

zdroj ČSÚ – údaje o dokončených bytech v obcích (správních obvodech), souhrnně za celé roky (do r. 2019)

⁴ SÝKORA, L. (2003): Suburbanizace a její společenské důsledky. Sociologický časopis, r. 39, č. 2, s. 55–71.

⁵ TOMÁŠKOVÁ, I. (2013): Prostorové a funkční dopady stárnutí městské populace. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Brno, 100 s.

⁶ FIALA, T., LANGHAMROVÁ (2013): Vývoj ekonomického a sociálního zatížení a stárnutí populace. Politická ekonomie, č. 3, s. 338–355.

4d stáří domovního fondu

popis	<p>indikátor udává průměrné stáří bytového fondu v obci; přesné údaje o roce postavení domů, nebo jejich rekonstrukci nelze z dostupných zdrojů zjistit, bude proto přibližně dopočítán z údajů v SLDB, kde je uveden počet domů postavených v určitých obdobích – průměr bude stanoven odhadem vyplývajícím z údajů o počtu domů postavených v daném období (PDr), a k účelu výpočtu bude stanoven střed daného intervalu (pro interval 1919 a dříve je za střed (r) považován rok 1900, 1920 – 1945 je r = 1932, 1946 – 1960 je r = 1953, 1961 – 1970 je r = 1965, 1971 – 1980 je r = 1975, 1981 – 1990 je r = 1985, 1991 – 2000 je r = 1995, 2001 – 2011 je r = 2005); pro poslední interval po roce 2011 (včetně tohoto roku, protože sčítání proběhlo na jeho začátku) nejsou známy údaje ze SLDB, budou proto využity údaje o počtu postavených bytů v jednotlivých letech (r bude rovno 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 a 2019).</p> <p>Vzorec pro výpočet průměru bude následující: $(PD_{1900} \times 1900 + PD_{1932} \times 1932 + PD_{1953} \times 1953 + PD_{1965} \times 1965 + PD_{1975} \times 1975 + PD_{1985} \times 1985 + PD_{1995} \times 1995 + PD_{2005} \times 2005 + PD_{2011} \times 2011 + PD_{2012} \times 2012 + PD_{2013} \times 2013 + PD_{2014} \times 2014 + PD_{2015} \times 2015 + PD_{2016} \times 2016 + PD_{2017} \times 2017 + PD_{2018} \times 2018 + PD_{2019} \times 2019) \div PD_{celkem}$</p> <p>průměrnou hodnotu nelze považovat za zcela přesnou, lze ji ale využít pro srovnání v rámci ORP, proto bude sledována odchylka od průměrného stáří domovního fondu za celou správní oblast ORP a uděleny 0 – 4 body podle výše odchylky;</p>
význam	<p>stáří domů vypovídá o úrovni zastavěného prostředí v obci; vysoké průměrné stáří indikuje obec se slabou mírou investic, v periferní poloze nebo jinak znevýhodněnou, v každém případě však obec s horším potenciálem pro rozvoj, a tento stav má negativní vliv na sociální i hospodářský pilíř (ve specifických případech obcí s památkovou ochranou je třeba posuzovat ukazatel individuálně); ukazatel představuje možný podklad pro stanovení strategie rozvoje obce – vytvoření podmínek pro revitalizaci domovního fondu, upřednostnění obnovy stávajícího domovního fondu před novou výstavbou apod.;</p>
zdroj	<p>ČSÚ – výsledky SLDB 2011 (počet domů, období výstavby); údaje o dokončených bytech v obcích (správních obvodech), souhrnně za celé roky (do r. 2019)</p>

4e podíl neobydlených domů

popis	<p>indikátor udává podíl domů, které nejsou obvykle obydleny z důvodu nevyhovujícího technického stavu, na celkovém počtu domů v obci; obcím jsou přiděleny 0 – 2 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;</p>
význam	<p>podíl neobydlených domů částečně vypovídá o intenzitě využití zastavěného území; vysoký podíl indikuje obec se slabou mírou investic, v periferní poloze nebo jinak znevýhodněnou, v každém případě však obec s horším potenciálem pro rozvoj, a tento stav má negativní vliv na sociální i hospodářský pilíř; indikátor je začleněn spíše doplňkově, protože nejnovější údaje jsou k roku 2011 (poslední rok sčítání); ukazatel představuje možný podklad pro stanovení strategie rozvoje obce – vytvoření podmínek pro revitalizaci domovního fondu, upřednostnění obnovy stávajícího domovního fondu před novou výstavbou apod.</p>
zdroj	<p>ČSÚ – výsledky SLDB 2011 (počet domů, obydlenost);</p>

5. PŘÍRODA A KRAJINA (PK)

hodnotí krajinář/ekolog

5a podíl území se zvláštní ochranou

popis	<p>indikátor vyjadřuje podíl území obce, na kterém je vyhlášeno zvláště chráněné území (NP, CHKO, NPP, PP, NPR, PR);</p> <p>pro hodnocení jsou udělovány 0 – 4 body:</p> <p>4b – na 50 a více % území obce je vyhlášena zvláštní ochrana;</p> <p>3b – na více než 25 a méně než 50 % území obce je vyhlášena zvláštní ochrana;</p> <p>2b – na více než 10 a méně než 25 % území obce je vyhlášena zvláštní ochrana;</p> <p>1b – na více než 1 a méně než 10 % území obce je vyhlášena zvláštní ochrana;</p> <p>0b – zvláštní ochrana je vyhlášena na nejvíce 1 % území obce;</p>
význam	<p>vyhlášená ZCHÚ reprezentují území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná; přírodní pilíř udržitelného rozvoje je s rostoucí mírou ochrany území úměrně tomu posilován;</p>
zdroj	<p>databáze ÚAP, jev 25a a 27a</p>

5b podíl území s lokalitou NATURA2000

popis	indikátor vyjadřuje podíl území obce, na kterém je vyhlášena evropsky významná lokalita (EVL) nebo ptačí oblast; pro hodnocení jsou udělovány 0 – 3 body: 3b – 25 a více % území obce je zaneseno v soustavě NATURA 2000; 2b – více než 10 a méně než 25 % území obce je zaneseno v soustavě NATURA 2000; 1b – více než 1 a méně než 10 % území obce je zaneseno v soustavě NATURA 2000; 0b – v soustavě NATURA 2000 se nachází nejvíce 1 % území obce;
význam	soustava Natura 2000 zahrnuje území vyhlášená k ochraně nejvzácnějších a nejvíce ohrožených druhů živočichů, rostlin a nejvzácnějších přírodních stanovišť; přírodní pilíř udržitelného rozvoje je s rostoucí mírou ochrany území úměrně tomu posilován;
zdroj	databáze ÚAP, jev 34

5c podíl území v přírodním parku

popis	indikátor vyjadřuje podíl území obce, na kterém je vyhlášen přírodní park; pro hodnocení jsou udělovány 0 – 3 body: 3b – 25 a více % území obce se nachází v přírodním parku; 2b – více než 10 a méně než 25 % území obce se nachází v přírodním parku; 1b – více než 1 a méně než 10 % území obce se nachází v přírodním parku; 0b – v přírodním parku se nachází nejvíce 1 % území obce;
význam	přírodní park (nástroj obecné ochrany přírody a krajiny) reprezentující území s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami přispívá k zachování hodnoty životního prostředí v území, posiluje tedy přírodní pilíř udržitelného rozvoje;
zdroj	databáze ÚAP, jev 30

5d koeficient ekologické stability

popis	koeficient ekologické stability (KES) vyjadřuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinných prvků v daném území; mezi stabilní prvky patří lesy, trvalé travní porosty, sady, zahrady, vinice, chmelnice a vodní plochy, mezi nestabilní prvky patří orná půda, zastavěné plochy a ostatní plochy. Hodnoty koeficientu ekologické stability: menší nebo rovné 0,10 – dosahují území s maximálním narušením přírodních struktur; 0,10 – 0,30 – území nadprůměrně využívaná se zřetelným narušením přírodních struktur; 0,31 – 1,00 – území intenzivně využívaná, zejména zemědělskou velkovýrobou; 1,01 – 2,99 – celkově vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami; hodnoty 3,00 a více dosahuje přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem. pro hodnocení jsou udělovány 0 – 3 body 3b – hodnota KES 3,00 a vyšší; 2b – hodnota KES vyšší než 1,00 a nižší než 3,00; 1b – hodnota KES vyšší než 0,30 a nižší nebo rovná 1,00; 0b – hodnota KES 0,30 a nižší;
význam	Koeficient ekologické stability poskytuje informaci o zastoupení přírodních či přírodě blízkých ploch či intenzitu antropického tlaku v území; umožňuje sledování v čase (průběžnou aktualizaci) a rámcové stanovení možných opatření k posílení ekologické stability (přírodního pilíře udržitelného rozvoje);
zdroj	statistická data ČSÚ pro obce odvozená z evidence katastru nemovitostí

5e kulturně-historická hodnota území – přítomnost památkově chráněných území a objektů

popis	indikátor uvádí přítomnost (četnost) území či objektů se statusem památkové ochrany (v evidenci Národního památkového ústavu) – kulturní památky, národní kulturní památky, památkové rezervace (městské, vesnické, archeologické), památkové zóny (městské, vesnické, krajinné); obcím je uděleno 0 – 3 body v závislosti na posouzení přítomnosti/četnosti uvedených hodnot v území a jeho velikosti; 3b – přítomnost městské památkové rezervace, vesnické památkové rezervace, národní kulturní památky či 10 a více kulturních památek; 2b – přítomnost městské památkové zóny, vesnické památkové zóny, více než 2 a méně než 10 kulturních památek; 1b – přítomnost jedné či dvou kulturních památek; 0b – bez památkové ochrany;
-------	---

význam	památkově chráněná území a objekty jsou významným dokladem historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti nebo mohou mít přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem, čímž nezastupitelně spoluformují typický či neopakovatelný ráz okolní krajiny, formují jeho kulturně-historickou charakteristiku, např. také jako pozitivní kulturně-historické dominanty;
zdroj	databáze ÚAP, jev 5a a 8a

6. VODNÍ REŽIM A HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ (VG)

hodnotí vodoinženýr, krajinář/ekolog

6a míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území rozlivem vody z vodních toků dle stanoveného záplavového území

popis	střet záplavového území Q100 se zastavěným a zastavitelným územím (s plochami přestavby a zastavitelnými plochami). Indikátor definuje podíl výměry zastavěného a zastavitelného území zasahujícího do záplavového území Q100 k celkové výměře zastavěného a zastavitelného území (plochy přestavby a zastavitelné plochy) obce. Hodnocení indikátoru: 4 b - více než 10 % zastavěného a zastavitelného území leží v záplavovém území Q100; 3 b - více než 5 % a méně než 10 % zastavěného a zastavitelného území leží v záplavovém území Q100; 2 b - více než 1 % a méně než 5 % zastavěného a zastavitelného území leží v záplavovém území Q100; 1 b - méně než 1 % zastavěného a zastavitelného území leží v záplavovém území Q100; 0 b - zastavěném/zastavitelné území neleží v záplavovém území;
význam	Indikátor určuje míru povodňového ohrožení stávající, ale i budoucí zástavby. Lze porovnávat v dalších aktualizacích ÚAP, zda došlo ke zvýšení povodňové ochrany obce. Jsou města/obce, kde je povodňové riziko významné, ale prozatím neřešené. V tomto indikátoru se jedná výhradně o rozlivy z vodních toků. Vysoká míra ohrožení má přímý negativní vliv na všechny pilíře územního rozvoje.
zdroj	databáze ÚAP jev 50a (záplavová území včetně aktivních zón), jev 1 (zastavěné území) a jev 1b (zastavitelné plochy a plochy přestavby)

6b míra ohrožení přívalovými povodněmi

popis	podíl výměry vytipovaných ohrožených ploch zastavěného a nezastavitelného území na podkladě kritických bodů vymezených Strategii ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice (dále jen Strategie) na celkové výměře zastavěného a zastavitelného území (plochy přestavby a zastavitelné plochy) obce. Vytipovanými ohroženými plochami se rozumí katastrální parcely, příp. plochy s rozdílným způsobem využití, které leží pod kritickým bodem vymezeným Strategii, a které jsou na základě expertního odhadu ohrožené povrchovým odtokem v případě přívalových srážek. Hodnocení indikátoru: 4 b - více než 10 % zastavěného a zastavitelného území ohroženo přívalovými srážkami; 3 b - více než 5 % a méně než 10 % zastavěného a zastavitelného území ohroženo přívalovými srážkami; 2 b - více než 1 % a méně než 5 % zastavěného a zastavitelného území ohroženo přívalovými srážkami; 1 b - méně než 1 % zastavěného a zastavitelného území ohroženo přívalovými srážkami; 0 b - zastavěném/zastavitelné území není ohroženo přívalovými srážkami;
význam	indikátor určuje míru povodňového ohrožení stávající, ale i budoucí zástavby. Lze porovnávat v dalších aktualizacích ÚAP, zda došlo ke zvýšení povodňové ochrany obce. Jsou města/obce, kde je povodňové riziko významné, ale prozatím neřešené. V tomto indikátoru se jedná výhradně o ohrožení přívalovými povodněmi z plochy povodí tzv. kritických bodů vymezených Strategii. Vysoká míra ohrožení má přímý negativní vliv na všechny pilíře územního rozvoje.
zdroj	databáze ÚAP jev 52b (kritické body a jejich povodí), jev 1 (zastavěné území), ÚAP jev 1a (plochy s rozdílným způsobem využití a jev 1b (zastavitelné plochy a plochy přestavby)

6c stupeň ohrožení suchem

popis	indikátor vyjadřuje ohroženost suchem prostřednictvím výpočtu jednoduché vodní bilance: roční srážkový úhrn – roční potenciální evapotranspirace. Hodnoty těchto veličin jsou výstupními informacemi z monitoringu ČHMÚ, který je udává pro vodní útvary povrchových vod v rámci systému HAMR. Hodnoty pro jednotlivé obce jsou počítány jako vážený průměr hodnot z dotčených vodních útvarů. Hodnocení indikátoru: 4 b - území obce má negativní vodní bilanci s rozdílem více než 100 mm; 3 b - území obce má negativní vodní bilanci s rozdílem od 20 do 100 mm; 2 b - území obce má vyrovnanou vodní bilanci s rozdílem +/- 20 mm;
-------	--

	1 b - území obce má pozitivní vodní bilanci s rozdílem od 20 do 100 mm; 0 b - území obce má pozitivní vodní bilanci s rozdílem více než 100 mm;
význam	zjednodušená vodní bilance vyjadřuje dostupnost vody na území obce. V případě pozitivní bilance je v daném roce nadbytek, v případě negativní bilance naopak nedostatek. Porovnáním absolutních hodnot může být vyhodnocen trend ohrožení suchem v rámci jednotlivých obcí. Pozitivní vodní bilance má příznivý vliv zejména na přírodní pilíř, ale v menší míře i na hospodářský a sociální.
zdroj	CHMÚ – HAMR - monitoring povodí vodních útvarů povrchových vod tekoucích (hamr.chmi.cz)
6d	počet sesuvných a poddolovaných území
popis	jako jeden z indikátorů, který charakterizuje území z hlediska horninového prostředí, byl zvolen indikátor zaměřený na počet sesuvných a poddolovaných území na území obce a v zastavěném a zastavitelném území (plochy přestavby a zastavitelné plochy) obce. Hodnocení indikátoru: 4 b - v zastavěném/zastavitelném území se nacházejí sesuvná nebo poddolovaná území představující potenciální riziko pro obec (zástavbu, komunikace); 3 b - v zastavěném/zastavitelném území se nacházejí sesuvná nebo poddolovaná území představující omezení pro rozvoj obce; 2 b - v zastavěném/zastavitelném území se vyskytují sesuvná nebo poddolovaná území, nepředstavují však riziko nebo omezení pro rozvoj obce; 1 b - v zastavěném/zastavitelném území se nevyskytují žádná sesuvná ani poddolovaná území; 0 b - na území obce se nevyskytuje žádná sesuvná ani poddolovaná území;
význam	indikátor je ve vyhodnocení udržitelného rozvoje použit ve vztahu sesuvných a poddolovaných území k zastavěné a zastavitelné ploše. Výskyt těchto území představuje omezení pro rozvoj obcí, zejména je limitem pro výstavbu a má tedy negativní vliv převážně na hospodářský a sociální pilíř.
zdroj	databáze ÚAP jevy 61 a 62 (poddolovaná a sesuvná území a území jiných geologických rizik)
6e	počet ložisek nerostných surovin
popis	indikátor zohledňuje existenci ložisek nerostných surovin na území obce, přičemž nejsou hodnocena ložiska prognózní (nejsou podrobně prozkoumána), indikátorem není hodnocena těžební činnost. Hodnocení indikátoru: 2 b - na území obce se nachází ložisko o výměře nad 10 ha; 1 b - na území obce se nachází ložisko o výměře do 10 ha; 0 b - na území obce se nenachází ložisko nerostných surovin nebo jen zcela okrajově;
význam	ložiska nerostných surovin jsou hodnotným přírodním zdrojem, který lze považovat za aktuální nebo potenciální přínos pro hospodářský rozvoj obcí. Jedná se jak o přímé platby, tak přínos nepřímý v podobě vzniku pracovních míst, rozvoje veřejné infrastruktury apod. Negativní vlivy využití ložisek nerostných surovin na životní prostředí jsou vyjádřeny jiným indikátorem;
zdroj	databáze ÚAP jev 60 (ložiska nerostných surovin);

7. KVALITA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (ZP)

hodnotí krajinář/ekolog

7a	zdroje znečišťování ovzduší
popis	indikátor vyjadřuje přítomnost stacionárních i mobilních zdrojů znečišťování ovzduší (ZZO); jsou udělovány 0 – 3 body podle počtu zdrojů: 3 b - na území obce nejsou ZZO 2 b - na území obce je 1 až 3 ZZO (+ doprava – komunikace s vysokou intenzitou dopravy) 1 b - na území obce je 4 až 6 ZZO (+ doprava – komunikace s vysokou intenzitou dopravy) 0 b - na území obce je 7 a více ZZO (+ doprava – komunikace s vysokou intenzitou dopravy)
význam	dle své významnosti ovlivňují zdroje znečištění ovzduší kvalitu životního prostředí v lokálním až regionálním měřítku; z hlediska rozvoje obce mohou tyto zdroje představovat limit využití území (emise pachových látek při výrobě a zemědělství, doprava), negativně ovlivňují životní (obytné) prostředí;
zdroj	ČHMÚ - údaje o provoznách a emisích ohlášených v souhrnné provozní evidenci, ŘSD – čítání dopravy
7b	překročení imisních limitů
popis	indikátor popisuje zatížení území imisemi vzhledem k legislativním limitům; jsou udělovány 0 – 2 body podle rozsahu překročení imisních limitů;

	2 b – limity ZdrLV + ZdrCA nejsou překročeny; 1 b – limity ZdrLV + ZdrCA jsou překročeny na méně než 49 % území obce; 0 b – limity ZdrLV + ZdrCA jsou překročeny na více než 50 % území obce; hodnoceny budou 3 poslední roky měření, protože data meziročně vykazují značnou proměnlivost;
význam	rozsah překročení imisních limitů vyhlášených pro ochranu zdraví lidí (ZdrLV) a imisních limitů pro celkový obsah znečišťující látky v částicích PM10 vyhlášený pro ochranu zdraví lidí (ZdrCA) v posledních třech letech charakterizuje znečištění ovzduší v území ze zdrojů i mimo toto území; překročením imisních hodnot je negativně dotčeno životní prostředí obecně, ale dotýká se výrazně i sociální soudržnosti obyvatel obce;
zdroj	ČHMÚ – Překročení imisních limitů;
7c	skládky odpadů, staré ekologické zátěže
popis	indikátor přítomnosti aktivní skládky odpadů či staré ekologické zátěže v území; jsou udělovány 0 – 2 body podle počtu skládek či SEZ: 0 b – na území obce není skládka ani SEZ, a není ani v místě s možným vlivem na území obce; 1 b – na území obce je 1 až 3 skládky či SEZ, nebo jsou tyto limity v místě s vlivem na území obce; 2 b – 4 a více skládek či SEZ, nebo je území obce těmito limity závažně dotčeno;
význam	skládka odpadů je limitem využití území (zdroj pachové zátěže, vyvolaná vysoká dopravní obsluha) i rizikovým faktorem (zahoření, sesuv, průsaky do podzemních vod); limitem jsou i staré ekologické zátěže, v závislosti na jejich charakteru, provedené sanaci atp.; oba jevy negativně ovlivňují podmínky pro příznivé životní prostředí, ale dotýkají se i sociální soudržnosti obyvatel obce;
zdroj	MŽP ČR – Informační Systém Odpadového Hospodářství, MŽP ČR – Systém evidence kontaminovaných míst (také databáze ÚAP jev 64)
7d	závažné havárie
popis	indikátor popisuje přítomnost objektu s uloženými nebezpečnými látkami dle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií; jsou udělovány 0 – 2 body podle přítomnosti a četnosti objektů (0 – není přítomen), v případě, že může být území obce podstatně dotčeno objektem mimo jeho území, je udělen 1 bod.
význam	vzhledem k možné havárii, je rovněž limitem využití území – má stanovena ochranná pásma a havarijní plán, lze předpokládat potenciálně negativní vliv na všechny složky udržitelného rozvoje;
zdroj	evidence krajských úřadů a Hasičského záchranného sboru, databáze ÚAP jev 84

8. ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA (PF)

hodnotí krajinář/ekolog

8a	změna výměry zemědělské půdy
popis	Doporučený interval pro stanovení změny je 5 let, nicméně pro zjištění trendu je vhodné zanalyzovat data delšího časového úseku v kratších intervalech (např. 10-15 let po 1 roce). Změna výměry ve sledovaném období v obcích je vyjádřena v %. Hodnocení: 0 b – úbytek zem. půdy 2,0 % a více; 1 b – úbytek zem. půdy 1,9 – 0,8 %; 2 b – úbytek zem. půdy 0,7 – 0,3 %; 3 b – úbytek zem. půdy 0,2– 0 %; 4 b – zvýšení výměry ZPF;
význam	Změna výměry zemědělské půdy za definované časové období identifikuje možný problém s úbytkem ZPF (zábory na výstavbu, zalesňování, příp. změna na jiný druh pozemku, např. vodní plochu), i když ve výjimečných případech může dojít i k nárůstu plochy ZPF. Úbytek zemědělské půdy má negativní vliv na environmentální pilíř.
zdroj	statistická data ČSÚ pro obce odvozená z evidence katastru nemovitostí
8b	podíl sklonité orné půdy
popis	procentuální zastoupení svažitě orné půdy (sklon nad 7°) dle databáze LPIS na celkové výměře orné půdy v obci (kultura R, G, U). Hodnocení indikátoru podíl sklonité orné půdy*: 0 b – na území obce se nachází více než 10 % sklonité orné půdy; 1 b – na území obce se nachází méně než 10 % a více než 5 % sklonité orné půdy;

	<p>2 b - na území obce se nachází méně než 5 % a více než 3 % sklonité orné půdy;</p> <p>3 b - na území obce se nachází méně než 3 % sklonité orné půdy;</p> <p>4 b - na území obce se nenachází sklonitá orná půda;</p>
význam	<p>velkým problémem krajiny je intenzivní zemědělská činnost na svažitých a/nebo dlouhých pozemcích. Tomu v ČR odpovídá definice orné půdy na sklonitých pozemcích. Dle metodik je považován z hlediska zrychleného odtoku pro ornou půdu kritický sklon nad 7°. Z těchto důvodů je tento typ kultury a sklonitosti předpokladem ke zhoršování přirozeného vodního režimu v krajině. Důsledkem je zvýšené riziko vzniku lokálních povodní nebo vysychání a degradace půdy. Indikátor by měl identifikovat potenciální nebezpečí zrychleného odtoku a/nebo erozních smyvů povrchovým odtokem. Přestože se nejedná o ideální indikátor k stanovení ohrožení orné půdy vůči erozi a/nebo rizikovému odtoku, je tento indikátor snadno zjistitelný/spočitatelný a reprodukovatelný, což umožňuje porovnání zastoupení v různých letech, na rozdíl např. od faktoru LS, který daleko lépe vystihuje ohrožení erozí a povrchovým odtokem, ale je výrazně závislý na vstupních datech a postupu odvození a tudíž při opakovaném výpočtu mohou snadno nastat problémy s konzistencí dat v čase a z jejich zavádějící interpretace.</p> <p>Při hodnocení doporučujeme vycházet z evidence půdy v registru půdních bloků LPIS, neboť ta – přestože v ní není evidovaná veškerá orná půda – obsahuje nejpřesnější informaci o skutečném hospodaření na pozemku, na rozdíl od evidence katastru nemovitostí, jehož druhy pozemku velmi často neodpovídají skutečnému stavu a není výjimkou, že velká část pozemků evidovaných v KN jako orná půda je ve skutečnosti zatravněna, tedy – z erozního hlediska – bez problémů. Evidence LPIS tak umožní zjistit reálné ohrožení v závislosti na evidované kultuře na drtivě většině plochy orné půdy v obci. Výsledkem vyhodnocení je potenciální ohrožení půdy v obci plošným povrchovým odtokem. Cílem by mělo být snížení výměry svažitých pozemků s ornou půdou na minimum (např. zatravněním či převedením na jinou vhodnou kulturu), tedy měl by být evidován sestupný trend v procentuálním zastoupení svažité orné půdy. Vysoký podíl sklonité orné půdy má negativní vliv převážně na přírodní pilíř, z části však také na hospodářský a sociální.</p> <p>* úbytek svažité orné půdy může nastat i např. zastavěním, což není chtěná změna.</p>
zdroj	databáze LPIS MZe
8c	podíl kvalitních půd
popis	<p>procentuální zastoupení kvalitních půd (I. a II. třídy ochrany) na celkové výměře ZPF v obci; hodnocení indikátoru:</p> <p>0 b - na území obce se nenachází kvalitní půda;</p> <p>1 b - na území obce se nachází méně než 20 % ZPF kvalitní půda;</p> <p>2 b - na území obce se nachází méně než 40 % a více než 20 % ZPF kvalitní půda;</p> <p>3 b - na území obce se nachází méně než 60 % a více než 40 % ZPF kvalitní půda;</p> <p>4 b - na území obce se nachází na více než 60 % ZPF kvalitní půda;</p>
význam	<p>kvalitní zemědělská půda je klíčová pro zemědělskou činnost a měla by být chráněna orgány ochrany ZPF. Vysoký podíl kvalitních půd na území obce má pozitivní na přírodní pilíř územního rozvoje, nicméně je bariérou pro výstavbu a rozvoj obce, má tedy negativní vliv na hospodářský pilíř, který je ale do jisté míry vyvážen hodnotou zemědělské produkce v území. Vliv na společenský pilíř objektivně neurčitelný, není nicméně zřejmé, že by vysoký podíl kvalitních zemědělských půd negativně doléhal na úroveň života v obcích.</p>
zdroj	databáze ÚAP, jev 41 (Bonitované půdně ekologické jednotky a třídy ochrany ZPF)
8d	lesnatost
popis	<p>poměr výměry lesa k celkové ploše obce. Vyjádřeno v %. Hodnocení indikátoru:</p> <p>0 b - na území obce se nachází méně než 5 % PUPFL;</p> <p>1 b - na území obce se nachází 6 – 15 % PUPFL;</p> <p>2 b - na území obce se nachází 16 – 25 % PUPFL;</p> <p>3 b - na území obce se nachází 26 – 34 % PUPFL;</p> <p>4 b - na území obce se nachází více než 35 % PUPFL;</p>
význam	<p>indikátor do značné míry určuje charakter krajiny. Rozděluje krajinu na zemědělskou krajinu a lesohospodářskou. Vysoká lesnatost přispívá k retenční schopnosti krajiny a k vyšší druhové rozmanitosti, lze ji teda vnímat jednoznačně pozitivně zejména pro environmentální pilíř. Zvýšení lesnatosti je však možné pouze v některých obcích. V převážně zemědělské krajině s vysokým podílem ZPF v kategorii I. a II. třídy to možné není.</p>
zdroj	základním zdrojem pro indikátor jsou statistická data ČSÚ pro obce odvozená z evidence katastru nemovitostí.

8e	změna výměra lesa
popis	procentuální změna výměry PUPFL v obci za posledních 10 let. Hodnocení indikátoru: 0 b - úbytek PUPFL 1 b - zvýšení výměry PUPFL o 0 – 0,2 %; 2 b - zvýšení výměry PUPFL o 0,3 – 0,7 %; 3 b - zvýšení výměry PUPFL o 0,8 – 1,2 %; 4 b - zvýšení výměry PUPFL o více než 1,3 %;
význam	Lesy jsou nepostradatelnou složkou životního prostředí a zejména v málo lesnatých území by nemělo docházet k jejich úbytku, naopak trendem by mělo být postupné zalesňování. Parametry indikátoru budou nastaveny dle sledovaných hodnot ORP. Interval pro sledování bude 10 let. Změna výměry ve sledovaném období v obcích je vyjádřena v % a porovnává se stejným ukazatelem za celý SO ORP.
zdroj	základním zdrojem pro indikátor jsou statistická data ČSÚ pro obce odvozená z evidence katastru nemovitostí.

9. OBČANSKÁ VYBAVENOST VČETNĚ JEJÍ DOSTUPNOSTI A VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ (OV)

hodnotí urbanista, geograf

9a	dostupnost školství
popis	indikátorem je hodnocena dostupnost zařízení školní a předškolní výuky pro obyvatele obce; indikátor je komponován na základě metodiky Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury ⁷ , je hodnocena dostupnost mateřských, základních a středních škol rámcově (s ohledem na dostupnost dat) podle tab. 1 (kap. 8.1 metodiky); je udělováno 0 – 2 body v každé úrovni školství podle toho, zda-li je v obci přímo dostupná, nebo v dojezdové vzdálenosti (0 = není dostupná), celkem tedy maximálně 6 bodů;
význam	školství je veřejnou infrastrukturou ve smyslu § 2 odstavce 1 písm. k) stavebního zákona, jeho dostupnost je základním předpokladem pro vzdělávání obyvatel obcí a podmiňuje rozvoj soudržnosti společenství obyvatel obce, ale také ekonomický rozvoj a částečně také životní prostředí (zejména pokud je začleňována tzv. environmentální výchova), protože vzdělanější obyvatelé mohou lépe vyhodnocovat vliv lidské činnosti na prostředí;
zdroj	databáze ÚAP, CENIA, MŠMT – rejstřík škol a školských zařízení
9b	dostupnost zdravotnické péče
popis	indikátorem je hodnocena dostupnost zařízení pro zdravotní péči pro obyvatele obce; indikátor je komponován na základě metodiky Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury, je hodnocena dostupnost ambulantní péče různých úrovní rámcově (s ohledem na dostupnost dat) podle tab. 1 (kap. 8.1 metodiky); je udělováno 0 – 4 body podle dostupnosti (0 = není dostupná);
význam	zdravotnictví je veřejnou infrastrukturou ve smyslu § 2 odstavce 1 písm. k) stavebního zákona, jeho dostupnost je úzce provázána s kvalitou života obyvatel obcí, tj. sociálním pilířem udržitelného rozvoje, přítomnost zdravotnických zařízení má však vliv i na hospodářský pilíř, protože souvisí s tvorbou pracovních míst;
zdroj	databáze ÚAP, CENIA, MZČR – národní registr poskytovatelů zdravotních služeb
9c	další občanská vybavenost
popis	indikátorem je hodnocena dostupnost ostatních zařízení občanské vybavenosti pro obyvatele obce; indikátor je komponován na základě metodiky Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury, je hodnocena dostupnost sociálních služeb (domovy pro seniory, azylové domy, stacionáře apod.), kultury (knihovna, klubové zařízení) a veřejné správy (pošty) podle tab. 1 (kap. 8.1 metodiky); je udělováno 0 – 4 body podle škály dostupných zařízení v obci (0 = nejsou dostupná žádná);
význam	jedná se o veřejnou infrastrukturou ve smyslu § 2 odstavce 1 písm. k) stavebního zákona, její dostupnost podporuje kvalitu života obyvatel obcí, tj. sociální pilířem udržitelného rozvoje, přítomnost těchto zařízení má však vliv i na hospodářský pilíř, protože souvisí s tvorbou pracovních míst;

⁷ Certifikovaná metodika projektu TAČR Beta – TB050MMR001, prosinec 2016 – revize březen 2020 – <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/stanoviska-a-metodiky/stanoviska-odboru-uzemniho-planovani-mmr/9-ostatni-stanoviska-a-metodiky/standardy-dostupnosti-verejne-infrastruktury>

zdroj	databáze ÚAP, ČSÚ – městská a obecní statistika; MZČR – národní registr poskytovatelů zdravotních služeb
9d	dostupnost veřejných prostranství
popis	indikátorem je hodnocena dostupnost veřejných prostranství pro obyvatele obce; indikátor je komponován na základě metodiky Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury, je hodnocena dostupnost veřejných prostranství v sídlech rámcově (s ohledem na dostupnost dat) podle tab. 4 (kap. 8.4 metodiky); je udělováno 0 – 2 body podle rozsahu dostupných významných veřejných prostranství v obci (0 = nejsou dostupná žádná) a 0 – 2 podle rozsahu navržených veřejných prostranství v souvislosti s bytovou výstavbou (min. 1000 m ² bez komunikací pro každé 2 ha zastavitelných plochy), celkem tedy 4 body maximálně; významná veřejná prostranství zahrnují zejména náměstí, návsi a obdobné prostory, dále veřejné parky a tomu podobnou zeleň v sídlech – tyto všechny plochy obvykle přesně neodpovídají svým vymezením plochám veřejných prostranství v územních plánech obcí, kde jsou pojímány nejednotně a pro analýzu nejsou vhodným podkladem;
význam	veřejná prostranství jsou veřejnou infrastrukturou ve smyslu § 2 odstavce 1 písm. k) stavebního zákona, její dostupnost podporuje kvalitu života obyvatel obcí, tj. sociální pilíř udržitelného rozvoje;
zdroj	databáze ÚAP, jevy 1, 1a, 1b a 3a

10. DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA VČETNĚ JEJICH DOSTUPNOSTI (DT)

hodnotí urbanista, geograf

10a poloha území na dopravní síti

popis	indikátorem je hodnoceno, jak dobře jsou obce obslouženy pozemními komunikacemi; indikátor je komponován individuálním hodnocením každé obce, kdy jsou přidělovány body za dosah dálnice (3 body), dosah silnice I. třídy (2 body), dosah silnice II. třídy (1 bod), dosah do jádra regionu nebo jiného významného centra osídlení (1 bod) a dosah do krajského města (1 bod); dosahem se rozumí maximální dojezdová vzdálenost osobním automobilem cca 10-15 minut (v případě dálnice a krajského města cca 25-30 minut), dále je hodnocen dosah železniční stanice/nádraží (2 body, pokud je přímo v obci, 1 bod do cca 30 minut pro pěší); maximální bodové hodnocení je 7 (v případě dostupnosti komunikace vyššího řádu se ostatní nezapočítávají);
význam	poloha na dopravní síti má neoddiskutovatelný význam pro rozvoj obce, dobrá dostupnost podstatně zvyšuje potenciál pro ekonomický rozvoj území ⁸ , zjednodušuje možnost dojížděky obyvatel za prací, vzděláním a službami, je tedy zprostředkovaně významná i pro sociální pilíř udržitelného rozvoje území; předpokladem je, že autobusové zastávky jsou ve všech sídlech nebo je lze umisťovat bez větších omezení (frekvence spojů je zanedbána, územní plánování na ní nemá vliv);
zdroj	databáze ÚAP, jevy 93a a 105a, https://mapy.cz/

10b vybavenost vodovodem

popis	indikátor zohledňuje existenci veřejného vodovodu v obci; obcím jsou přiděleny 0 – 2 body v závislosti na pokrytí území vodovodními řadami;
význam	zásobování vodou je v současnosti důležitým parametrem pro rozvoj obcí, zejména v souvislosti s úbytkem spodních vod a obecně hydrologickou situací v ČR; pro rozvoj obce z hlediska společenského je vysoký podíl připojených domácností pozitivem, v menší míře lze předpokládat i pozitivní vliv na hospodářský pilíř;
zdroj	ČSÚ – malý lexikon obcí 2018; databáze ÚAP, jev A068

10c vybavenost kanalizací a ČOV

popis	indikátor zohledňuje existenci veřejné kanalizace a ČOV v obci; obcím jsou přiděleny 0 – 2 body v závislosti na pokrytí území kanalizační sítí a v případě odvádění odpadních vod na ČOV je přidělen 1 bod navíc;
význam	způsob odvádění odpadních vod je v současnosti důležitým parametrem pro rozvoj obcí;

⁸ KRAFT, S., VANČURA, M.(2009): Dopravní systém české republiky: efektivita a prostorové dopady. Národohospodářský obzor, r. 9, č. 1, s. 21-33.

	pro rozvoj obce z hlediska společenského je vysoký podíl připojených domácností pozitivem, a je možné předpokládat i pozitivní vliv na úroveň životního prostředí, především pokud je kanalizace svedena na ČOV;
zdroj	MŽP - Webová prezentace dat VaK, údaje za rok 2018; ČSÚ - databáze demografických údajů za obce ČR, údaje vždy za 31. 12. každého roku; databáze ÚAP
10d	ostatní veřejná technická infrastruktura
popis	indikátor akcentuje další veřejnou technickou vybavenost, která je v obci dostupná, tj. distribuci plynu (1-2 body) a distribuci tepla (1-2 body) a u každého z těchto druhů infrastruktury je udělen počet bodů podle toho, jaký je odhadnut její význam pro danou obec; možné maximum je 4 body; předpokladem je, že přístup k elektrické energii je standardem pro všechny obce (obyvatele), a není začleněn do hodnocení (dílní problémy s distribucí elektřiny nejsou zohledněny);
význam	uvedené druhy technické infrastruktury mohou mít potenciál přispět k rozvoji území (vyšší atraktivita pro nové obyvatele a částečně také investice) a zlepšovat životní prostředí;
zdroj	databáze ÚAP, jev 74, 75, 79 a 80
10e	ostatní veřejná dopravní infrastruktura
popis	indikátor akcentuje další veřejnou dopravní vybavenost, která je v obci dostupná, tj. leteckou dopravu (1-3 bodů) a vodní dopravu (1-3 bodů) a u každého z těchto druhů infrastruktury je udělen počet bodů podle toho, jaký je odhadnut její význam pro danou obec; teoretické maximum je 6 bodů;
význam	uvedené druhy dopravní infrastruktury mohou mít významný potenciál přispět k rozvoji území (vyšší atraktivita zejména pro investice), ale negativně ovlivňují životní prostředí a tím i kvalitu života v obci (sociální pilíř);
zdroj	databáze ÚAP 102a, 104

11. EKONOMICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY (EK)

hodnotí urbanista, geograf

11a	míra nezaměstnanosti
popis	indikátor je konstruován jako průměr měsíčních mír nezaměstnanosti v roce 2019 a představuje průměrný počet nezaměstnaných hlášených na úřadech práce ku počtu ekonomicky aktivních v obcích; je zahrnut průměr za poslední dva celé kalendářní roky, aby byl zmírněn vliv sezónnosti na ukazatel, přesnost indikátoru přesto není úplná (nezaměstnaní nehlášení na úřadech práce nejsou zahrnuti), ale pro meziobecní srovnání v rámci SO ORP je považována za dostatečnou; obcím jsou přiděleny 0 - 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;
význam	podíl nezaměstnaných obyvatel reflektuje míru zapojení obyvatel do trhu práce a tudíž i nabídku pracovních příležitostí v místě nebo v dojížděkové vzdálenosti; s rostoucí mírou nezaměstnanosti klesá ekonomický prospěch samosprávy (daňové příjmy), a lze předpokládat růst míry nežádoucích sociálních jevů ⁹ a tedy i negativní vliv na sociální pilíř;
zdroj	MPSV, nezaměstnanost v obcích
11b	míra podnikatelské aktivity
popis	indikátor udává počet ekonomických subjektů registrovaných v obci na 1000 obyvatel a doplňkově je zařazena změna tohoto ukazatele za období posledních deseti let; obcím jsou přiděleny 0 - 2 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků; pokud je míra podnikatelské aktivity vyšší alespoň o 20 % za posledních 10 let, jsou přiděleny 2 bod navíc, pokud je vyšší o méně než 20 %, je přidělen 1 bod navíc;
význam	přestože se nejedná o údaje za subjekty přímo působící na území obce, lze prostřednictvím ukazatele porovnat míru podnikatelské aktivity v rámci SO ORP; lze předpokládat, že s vyšší mírou registrovaných subjektů bude v obci více subjektů i skutečně působit a takový stav je pozitivní pro hospodářský pilíř obce;
zdroj	ČSÚ - organizační statistika, údaje vždy k 31. 12. každého roku

⁹ ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, B., (2002): Nezaměstnanost. Psychologický, ekonomický a sociální problém (ed.). Praha, Grada Publishing a. s., 236 s.

11c podíl osob v produktivním věku	
popis	indikátor vyjadřuje podíl osob ve věku 15–64 let (produktivní věk) na celkovém počtu obyvatel s trvalým bydlištěm v obci; obcím jsou přiděleny 0 – 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;
význam	ukazatel podílu obyvatel v produktivním věku je možným podkladem pro stanovení strategie rozvoje obce, protože různé skupiny obyvatel mají různé nároky na využití území, a mohou se různým způsobem propast do chodu obce – specificky pro osoby v produktivním věku je důležitý přístup na pracovní trh a k aktivnímu chodu obce mohou přispět ze všech složek populace nejvíce (vyšší podíl je tedy pozitivem pro hospodářský i sociální pilíř);
zdroj	ČSÚ – databáze demografických údajů za obce ČR, údaje vždy k 31. 12. každého roku
11d zastavitelné plochy pro ekonomické aktivity	
popis	indikátor vyjadřuje výměru zastavitelných ploch v ÚPD obcí, které mohou být využity pro ekonomické aktivity s vyšší intenzitou využití (výroba, energetika, komerční plochy apod.); výsledky jsou členěny do 3 intervalů s hodnocením podle výměry ploch v rozmezí 0 – 3 bodů: 0 b – žádné plochy; 1 b – do 1 ha ploch; 2 b – od 1 do 10 ha ploch; 3 b – 10 a více ha ploch;
význam	přestože samotné vymezení zastavitelných ploch nemusí nutně znamenat import investic a vytváření pracovních míst v obci, jedná se o předpoklad pozitivního vývoje v tomto směru; protože není spolehlivě zmapována souvislost s ekonomickým rozvojem obcí, bude indikátor považován za doplňkový s nižším pozitivním významem pro hospodářský pilíř, význam pro sociální pilíř je indiferentní (může být v některých ohledech pozitivem, v jiných negativem), význam pro přírodní pilíř je spíše negativní (zabor půdního fondu, znečištění životního prostředí různými vlivy);
zdroj	databáze ÚAP, jev 1a a 1b
11e příjmy veřejného rozpočtu	
popis	indikátor vyjadřuje celkový objem prostředků na 1 obyvatele, které obce získaly na své hospodaření; je použit průměr za poslední tři roky, ke kterým jsou k dispozici údaje, čímž budou výsledky částečně očištěny o případné nestandardní částky vzniklé například jednorázovým prodejem majetku; obcím jsou přiděleny 0 – 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;
význam	objem financí, s nimiž obce hospodaří je do značné míry pevně dán rozpočtovým určením daní, které zvýhodňuje zejména větší obce, dále jsou zahrnuty i veškeré další příjmy, které obcím plynou; výše prostředků k hospodaření je pro obce významným faktorem pro rozvoj veřejné infrastruktury, ale také na ní závisí možnosti správy území, pořádání akcí (společenské události apod.), podpora spolkové činnosti atd., a je proto velmi významným faktorem pro hospodářský, ale v obdobné míře také společenský rozvoj.
zdroj	ČSÚ – finanční hospodaření a veřejné rozpočty, údaje za roky 2016 – 2018

12. REKREACE A CESTOVNÍ RUCH (CR)

hodnotí urbanista, geograf

12a turistická atraktivita území	
popis	indikátorem je hodnoceno, jak atraktivní jsou obce z hlediska cestovního ruchu; indikátor je komponován individuálním hodnocením každé obce, kdy jsou přidělovány body za existenci nebo možnost využití potenciálu: kat. 1) významných kulturních hodnot (památky UNESCO 1 – 4 body, národní nemovité kulturní památky 1 – 3 body, památkové rezervace/zóny 1 – 3 body, významné nemovité kulturní památky a jiné kulturní nebo civilizační hodnoty nebo jejich vyšší počet 1 – 2 body); kat. 2) významných přírodních hodnot (národní parky 1 – 4 body, CHKO 1 – 3 body, národní přírodní rezervace/památky 1 – 2 body, lesnatost území nad 50 % 1 bod, jiné významné krajinné hodnoty 1 – 2 b.); kat. 3) významných rekreačních lokalit (areály sjezdového lyžování 1 – 4 body, vodní plocha určená k rekreaci 1 – 3 body, lázně 1 – 3 body, vodácký splavný řeka 1 – 2 body, páteřní cyklotrasa 1 bod, jiné turistické nebo sportovní cíle 1 – 2 body);

	maximální bodové hodnocení je 12 (v případě existence více cílů v jedné kategorii se započítává ten nejvýše hodnocený);
význam	existence význačných památek, chráněných přírodních lokalit nebo jiných rekreačních a turistických cílů je jednou z mála možností k hospodářskému rozvoji periferních oblastí, může ale pomoci diverzifikovat ekonomickou základnu i v centrálních oblastech; samotná přítomnost uvedených cílů není nezbytně podmínkou rozvoje cestovního ruchu, zejména v současnosti se začínají využívat i jiné druhy cestovního ruchu (např. agroturismus, gastronomický turismus, poznávací turistika) tyto druhy turismu nejsou vázány na konkrétní místa a nejsou natolik významné, aby měly pro celkový rekreační potenciál podstatný vliv, zpravidla pro ně není třeba územním plánem vytvářet zvláštní podmínky nebo jim jinak přizpůsobovat koncepci;
zdroj	databáze ÚAP, https://mapy.cz/ , internetové zdroje
12b	podíl druhého bydlení na domovním fondu
popis	indikátor vyjadřuje podíl domů sloužících k rekreaci (neobydlených trvale) na celkovém počtu domů; obcím jsou přiděleny 0 – 2 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;
význam	dle výzkumu v této oblasti ¹⁰ je vyšší podíl individuálních rekreatů přínosem pro území, rekreati se podílejí na životě v obci, mají k území pozitivní vztah a pečují o něj, řada z nich plánuje se do území v budoucnu stěhovat, dokonce je patrný i zájem se podílet na řízení a chodu obcí – vyšší podíl objektů druhého bydlení je tedy přínosem pro sociální pilíř obce, potenciální import investic není hodnocen, není zřejmý jeho podstatný vliv, pro obce navíc plynou náklady i z nerezidentů; vzhledem k tomu, že poslední dostupné údaje jsou z roku 2011, je vliv indikátoru snížen, lze ale předpokládat, že se jedná o poměrně stabilní ukazatel a údaje mají jistou vypovídací hodnotu;
zdroj	ČSÚ – výsledky SLDB 2011 (počet domů, obydlí)
12c	hustota sítě turistických komunikací
popis	indikátor vyjadřuje, jak hustě je území obce protkáno značenými turistickými trasami, cyklotrasami, běžeckými trasami a hypotrasami (značenými trasami pro jízdu na koních), a je vypočítán jako součet délek všech těchto tras (souběžné úseky jsou počítány každý zvlášť) ku velikosti území obce; obcím jsou přiděleny 0 – 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;
význam	přestože vztah mezi množstvím značených tras a ekonomickým rozvojem obce není jednoznačný (rozvoj jimi není zaručen), lze je považovat za ukazatel zájmu o turistiku v místě a mohou při správné strategii sloužit jako katalyzátor rozvoje ¹¹ ; druhým významným přínosem je zlepšení možností trávení volného času pro místní obyvatele a tudíž pozitivní vliv na sociální pilíř;
zdroj	databáze ÚAP, jev 106
12d	ubytovací služby
popis	indikátor vyjadřuje počet hromadných ubytovacích zařízení v obci; obcím jsou přiděleny 0 – 3 body v závislosti na počtu zařízení: 0 b – zařízení nejsou přítomny; 1 b – 1 až 2 zařízení; 2 b – 3 až 5 zařízení; 3 b – více než 5 zařízení;
význam	počet hromadných ubytovacích zařízení je doplňkovým ukazatelem atraktivity území z hlediska cestovního ruchu, předpokladem je v tomto ohledu chování trhu, kdy je při poptávce po ubytovacích službách rozšiřována nabídka takovýchto služeb, ale může platit i opačný vztah, kdy lze nabídkou vhodné formy ubytování vytvořit vyšší zájem o návštěvu místa (regionu); indikátor má vliv na hospodářský pilíř, pokud by množství ubytovacích služeb bylo zjevně nad míru v území únosnou, lze předpokládat negativní vliv na přírodní pilíř;
zdroj	ČSÚ – územně analytické podklady, údaje k 31. 12. 2018

¹⁰ FIALOVÁ, D., WÄGNER, J. (2012): Regionální identita obyvatel a rekreatů v periferních oblastech Česka, In.: Nové sociálně prostorové nerovnosti, lokální rozvoj a kvalita života (eds.): Jana Temelová, Lucie Pospíšilová, Martin Ouředníček, s. 122-139.

¹¹ OPATRIL, L. (2011): Cyklostezky na Opavsku a jejich vliv na místní ekonomiku a rozvoj. Bakalářská práce, VŠB – Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta, 59 s.

13. BEZPEČNOST A OCHRANA OBYVATEL (B0)

hodnotí krajinář/ekolog, urbanista, geograf

13a	kategorie ohrožení povodňovým rizikem v oblastech s významným povodňovým rizikem
popis	indikátor vyjadřuje přítomnost ploch ohrožených povodňovým rizikem definovaných v mapách povodňového ohrožení v oblastech s významným povodňovým rizikem. Hodnocení indikátoru: 4 b - přítomnost ploch s vysokým ohrožením v obci 3 b - přítomnost ploch se středním ohrožením v obci 2 b - přítomnost ploch s nízkým ohrožením v obci 1 b - přítomnost tzv. zbytkových ploch v obci 0 b - v obci není přítomna žádná plocha povodňového ohrožení dle map v oblastech s významným povodňovým rizikem.
význam	povodňové škody jsou negativní jednak z hospodářského hlediska, ale narušují i soudržnost společenství obyvatel obce; ohrožení povodněmi je v Česku nejzávažnějším přírodním rizikem a v případě, že je povodní ohrožena velká část zastavěného území, je na místě prověřit možnosti vybudování protipovodňových opatření, popřípadě stanovit vhodný režim rozvoje takových lokalit. Mapy ohrožení zobrazují pomocí barevné škály kategorie ohrožení ploch v záplavovém území. Tyto kategorie umožňují posouzení vhodnosti stávajícího nebo budoucího funkčního využití ploch a doporučení na omezení případných aktivit na plochách v záplavovém území s vyšší mírou ohrožení.
zdroj	databáze ÚAP, jev 52a
13b	jiné ohrožení území
popis	indikátor vyjadřuje míru ohrožení území jinými riziky; indikátor je komponován individuálním hodnocením každé obce, kdy jsou přidělovány body za zastavěné a zastavitelné území v bezpečnostních (ochranných) pásmech plynovodu/ropovodu/produktovodu (1 – 3 body), úrovnovým průchodem silnice s intenzitou dopravy nad 5 000 vozidel denně sídlem (1 – 3 body), úrovnovým přejezdem celostátní železniční dráhy (1-2 body) přičemž rozhoduje míra střetu; maximální bodové hodnocení je 8;
význam	potenciální škody způsobené provozem technické a dopravní infrastruktury jsou negativní pro obec z hospodářského hlediska, ale narušují zejména sociální pilíř a mohou poškodit také životní prostředí;
zdroj	databáze ÚAP
13c	ochrana obyvatelstva
popis	indikátorem je hodnocena dostupnost zařízení pro ochranu obyvatelstva; indikátor je komponován na základě metodiky Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury, je hodnocena dostupnost hasičských zbrojnic dobrovolných hasičů a stálých úkrytů obyvatelstva podle tab. 1 (kap. 8.1 metodiky) - je udělováno 0 – 2 body podle dostupnosti (0 = není dostupná); hasičské stanice a jejich umístění se řídí přílohou k zákonu č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, nejsou proto hodnoceny;
význam	uvedená zařízení jsou veřejnou infrastrukturou ve smyslu § 2 odstavce 1 písm. k) stavebního zákona, jejich dostupnost je provázána s bezpečností obyvatel obce;

B.1.2 Záměry na provedení změn v území

Záměry na provedení změn v území jsou součástí databáze ÚAP a jsou členěny následovně:

- záměry z územně plánovací dokumentace na úrovni kraje (ZÚR Středočeského kraje),
- územně plánovací dokumentace na úrovni obcí (územní plány),
- oborové záměry v oblasti energetiky a spojů,
- oborové záměry v oblasti vodovodů a kanalizací,
- oborové záměry v oblasti vodního hospodářství,
- oborové záměry v oblasti dopravy,
- ostatní záměry.

Záměry jsou vyobrazeny v příslušném výkresu a karty obcí obsahují souhrn záměrů na území každé z nich.

B.2 Způsob zpracování rozboru udržitelného rozvoje

Rozborem udržitelného jsou zjišťovány následující skutečnosti:

- vyhodnocení územních podmínek jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje a jejich vztahu,
- pozitiva a negativa území, trendy vývoje,
- potenciál jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje,
- závady v území (urbanistické, dopravní, hygienické),
- střety v území (záměrů se záměry, záměrů s limity a hodnotami v území).

Ke zjištěným „problémům“ jsou v rozboru stanoveny požadavky na jejich řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích, zejména požadavky na:

- snížení nevyváženého vztahu územních podmínek,
- odstranění nebo zmírnění vlivů negativ,
- využití potenciálů rozvoje území,
- zmírnění nebo omezení závad,
- zmírnění nebo omezení vzájemných střetů.

Možnost řešení identifikovaných problémů spočívá v jejich analýze a stanovení podmínek pro jejich řešení v rámci územně plánovacích dokumentací (popřípadě územních studiích).

Jelikož každý zjištěný problém má svoje specifika, jsou stanoveny pouze obecnější požadavky, které je posléze v rámci zpracování UPD (ÚS) nutno prověřit a stanovit konkrétní podmínky.

Pokud je zjištěný problém nástroji územního plánování řešitelný pouze zčásti nebo omezeným způsobem, je tato skutečnost uvedena a nastíněn další postup k jeho řešení.

B.2.1 Vyhodnocení územních podmínek jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje a jejich vztahu

Vyhodnocení je provedeno na základě syntézy analytických zjištění z podkladů pro rozbor, bude k tomu využít bodovací systém popsáný v tabulce 2. Pro každý indikátor je stanoveno rozmezí počtu bodů, které mohou být obci uděleny (jakým způsobem jsou udělovány body je popsáno u jednotlivých indikátorů v kapitole B.1.1). Dále je stanovena váha indikátoru pro každý z pilířů udržitelného rozvoje (tj. do jaké míry může mít zjištění vliv na konkrétní pilíř). Tabulka dále uvádí minimum a maximum možného hodnocení pro jednotlivé indikátory a celkově pro každý pilíř. Pro zpřehlednění jsou bodové výsledky obcí rozděleny do pěti intervalů a jednotlivé pilíře udržitelného rozvoje hodnoceny známkami od 1 do 5 (1, 1- = velmi dobrý stav, 2, 2+, 2- = dobrý stav, 3, 3+, 3- = průměrný stav, 4, 4+, 4- = špatný stav, 5, 5- = velmi špatný stav).

Tabulka 2 systém hodnocení územních podmínek udržitelného rozvoje

téma	Indikátor	body		váha			min. bodů			max. bodů		
		min	max	pp	hp	sp	pp	hp	sp	pp	hp	sp
1	kategorie obce z hlediska širších vztahů	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	kategorie obce z hlediska struktury osídlení	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	kategorie obce z hlediska uspořádání území	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 SD	4a vývoj počtu obyvatel	0	4	0	1	2	0	0	0	0	4	8
	4b vývoj průměrného věku obyvatel	0	4	0	1	1,5	0	0	0	0	4	6
	4c intenzita bytové výstavby	0	4	-0,5	1	0,5	-2	0	0	0	4	2
	4d stáří domovního fondu	0	4	0	0,5	0,5	0	0	0	0	2	2
	4e podíl neobydlených domů	0	2	0	0,5	1	0	0	0	0	1	2
5 PK	5a podíl území se zvláštní ochranou	0	4	2	-0,5	0,5	0	-2	0	8	0	2
	5b podíl území s lokalitou NATURA2000	0	3	1	-0,5	0	0	-1,5	0	3	0	0
	5c podíl území v přírodním parku	0	3	1	0	0,5	0	0	0	3	0	1,5
	5d koeficient ekologické stability	0	3	1	0	0	0	0	0	3	0	0
	5e kulturně-historická hodnota území	0	3	1	0	0,5	0	0	0	3	0	1,5
6 VG	6a míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území rozlivem vody z vodních toků dle stanoveného záplavového území	0	4	0	-1	-0,5	0	-4	-2	0	0	0
	6b míra ohrožení přívalovými povodněmi	0	4	0	-1	-0,5	0	-4	-2	0	0	0
	6c stupeň ohrožení suchem	0	4	-1	-1	-0,5	-4	-4	-2	0	0	0
	6d počet sesuvných a poddolovaných území	0	4	-0,25	-0,5	-0,5	-1	-2	-2	0	0	0
	6e počet ložisek nerostných surovin	0	2	-0,5	2	0,5	-1	0	0	0	4	1
7 ŽP	7a zdroje znečišťování ovzduší	0	3	1	0	0,5	0	0	0	3	0	1,5
	7b překročení imisních limitů	0	2	1	0	0,5	0	0	0	2	0	1
	7c skládky odpadů, staré ekologické zátěže	0	2	-2	0	-1	-4	0	-2	0	0	0
	7e závažné havárie	0	2	-1	-1	-1	-2	-2	-2	0	0	0
8 PF	8a změna výměry zemědělské půdy	0	4	1	0,5	0	0	0	0	4	2	0
	8b podíl sklonité orné půdy	0	4	1	0,5	0	0	0	0	4	2	0
	8c podíl kvalitních půd	0	4	0,5	0	0	0	0	0	2	0	0
	8d lesnatost	0	4	1	0	0,25	0	0	0	4	0	1
9 OV	8e změna výměra lesa	0	4	0,5	0,25	0	0	0	0	2	1	0
	9a dostupnost školství	0	6	0,25	0,5	1	0	0	0	1,5	3	6
	9b dostupnost zdravotnické péče	0	4	0	0,5	1	0	0	0	0	2	4
	9c další občanská vybavenost	0	4	0	0,25	0,5	0	0	0	0	1	2
	9d dostupnost veřejných prostranství	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10 DT	10a poloha území na dopravní síti	0	7	0	1	0,5	0	0	0	0	7	3,5
	10b vybavenost vodovodem	0	2	0	0,5	1	0	0	0	0	1	2
	10c vybavenost kanalizací a ČOV	0	3	0,5	0	0,5	0	0	0	1,5	0	1,5
	10d ostatní veřejná technická infrastruktura	0	4	0,5	0,5	0,5	0	0	0	2	2	2
	10e ostatní veřejná dopravní infrastruktura	0	6	-1	1	-0,5	-6	0	-3	0	6	0
11 EK	11a míra nezaměstnanosti	0	4	0	1	1	0	0	0	0	4	4
	11b míra podnikatelské aktivity	0	4	0	1	0,5	0	0	0	0	4	2
	11c podíl osob v produktivním věku	0	4	0	0,5	0,5	0	0	0	0	2	2
	11d zastavitelné plochy pro ekonomické akt.	0	3	-1	1	0	-3	0	0	0	3	0
	11e příjmy veřejného rozpočtu	0	4	0	0,5	1	0	0	0	0	2	4
12 CR	12a turistická atraktivita území	0	12	0	1	0,25	0	0	0	0	12	3
	12b podíl druhého bydlení na domovním fondu	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	2
	12c hustota sítě turistických komunikací	0	4	-0,25	0,5	0,25	-1	0	0	0	2	1
	12d ubytovací služby	0	3	-1	1	0	-3	0	0	0	3	0
13 BO	13a kategorie ohrožení povodňovým rizikem v oblastech s významným povodňovým rizikem	0	4	0	0,5	0,25	0	0	0	0	2	1
	13b jiné ohrožení území	0	8	-0,25	-0,25	-0,5	-2	-2	-4	0	0	0
	13c ochrana obyvatelstva	0	2	0	1	1	0	0	0	0	2	2
CELKEM							-29	-22	-19	46	82	71,5

pozn.: SD - sociodemografické podmínky a bydlení, PK - příroda a krajina, VG - vodní režim a horninové prostředí, ZP - kvalita životního prostředí, PF - zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa, OV - občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství, DT - dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti, EK - ekonomické a hospodářské podmínky, CR - rekreace a cestovní ruch, BO - bezpečnost a ochrana obyvatel,; pp - přírodní pilíř, hp - hospodářský pilíř, sp - sociální pilíř

Nevyváženým vztahem se pro potřeby této dokumentace rozumí, když je některý pilíř silnější nebo slabší o 10 nebo více procentních bodů než průměr hodnocení všech tří pilířů. Viz následující příklady:

Příklad 1: obec Horní Lhota hodnocena 70 % maxima za přírodní pilíř, 55 % maxima za hospodářský pilíř i za sociální pilíř – průměr je tedy 60 % a přírodní pilíř je hodnocen o 10 procentních bodů lépe, relativně slabší jsou tedy pilíře sociální a hospodářský a oba jsou slabší než průměr, pro obec proto vyplývají požadavky na posílení těchto dvou pilířů.

Příklad 2: obec Dolní Lhota je hodnocena 65 % maxima za přírodní i hospodářský pilíř a 50 % maxima za sociální pilíř – průměr je tedy 60 %, sociální pilíř je hodnocen o 10 procentních bodů hůře, pro obec proto vyplývají požadavky na posílení právě sociálního pilíře.

Příklad 3: obec Prostřední Lhota je hodnocena 35 % za přírodní pilíř, 50 % za hospodářský pilíř a 65 % za sociální pilíř – průměr je tedy 50 % a přírodní pilíř je hodnocen o 15 procentních bodů hůře, pro obec proto vyplývají požadavky na posílení zejména přírodního pilíře, protože hospodářský pilíř je přesně na průměru a jeho posílení není prioritní.

B.2.2 Pozitiva a negativa území, trendy vývoje

Tyto charakteristiky jsou určovány na základě zpracovaných podkladů pro rozbor (tabulka 3). V případě celého území ORP jsou členěny na 13 témat viz Vyhláška (a kapitola B.1.1), a jsou uvedeny především takové, které lze řešit v územně plánovací dokumentaci na úrovni kraje, resp. jejich řešení lze prověřit územní studií na určité téma. V případě obcí jsou pozitiva, negativa a případné trendy stanovovány v tématech č. 4 – 13, protože v tématech č. 1 – 3 nelze stanovit požadavky na jejich zmírnění či odstranění (jedná se o větší či menší danost území). V tématech č. 1 – 3 jsou stanoveny kategorie obce, která slouží pro korekci závěrů (jiné požadavky platí pro jádrové město a jiné pro periferní malou obec). Požadavky na odstranění nebo zmírnění vlivů negativ budou uvedeny pro každé negativum samostatně s definováním role územního plánování.

Tabulka 3 pozitiva (+), negativa (-) území a trendy vývoje (t) a původ informace

	Téma	Skutečnost	Indikátor (kap. B.1.1), jiný podklad
Pozitiva			
+	SD	nízký průměrný věk obyvatel	4a – 4 body
+	SD	nízké průměrné stáří domovního fondu	4d – 4 body
+	SD	nízká míra neobydlenosti domovního fondu	4e – 2 body
+	PK	vysoký podíl území se zvláštní ochranou včetně NATURA 2000	5a + 5b – 3 body a více
+	PK	vysoký podíl území v přírodním parku	5c – 2 body a více
+	PK	vysoký podíl stabilních krajinných struktur – KES > 2	koeficient ek. stability nad 2
+	PK	vysoká kulturně-historická hodnota území	5e – 3 body
+	VG	žádná nebo velice nízká míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území rozlivem vody z vodních toků dle stanoveného záplavového území – zastavěné/zastavitelné území neleží v záplavovém území Q100	6a – 0 bodů
+	VG	význam ložisek nerostných surovin pro obec	6e – 2 body
+	ZP	v území se nenachází zdroje znečišťování ovzduší	7a – 3 body
+	ZP	v území nejsou překročeny imisní limity	7b – 2 body
+	ZP	v území se nenachází skládky ani staré ekologické zátěže	7c – 0 bodů
+	PF	vysoký podíl kvalitních půd	8c – 4 body
+	PF	vysoká lesnatost	8d – 4 body
+	OV	výborná dostupnost školských zařízení	9a – 5 a 6 bodů
+	OV	výborná dostupnost zdravotní péče	9b – 4 body
+	OV	přítomnost další veřejné OV v území ve vysoké míře	9c – 3 a 4 body
+	DT	výhodná poloha na dopravní síti	10a – 5 a více bodů
+	DT	vysoký podíl obyvatel s přístupem k vodovodu	10b – 2 body
+	DT	vysoký podíl obyvatel s přístupem ke kanalizaci	10c – 2 body za kanalizaci
+	DT	odvádění odpadních vod na ČOV	10c – 1 bod za ČOV
+	DT	vysoký přínos pro obec plynoucí z existence letiště v oblasti	10e – 2 nebo 3 body

	Téma	Skutečnost	Indikátor (kap. B.1.1), jiný podklad
+	DT	vyšoký přínos pro obec plynoucí z existence vodní cesty v oblasti	10e – 2 nebo 3 body
+	DT	vyšoký přínos pro obec plynoucí z plynofikace	10d – 2 body
+	DT	vyšoký přínos pro obec plynoucí z existence teplovodní sítě	10d – 2 body
+	EK	nížká nezaměstnanost v obci v posledních 2 letech	11a – 4 body
+	EK	vyšoká míra podnikatelské v obci	11b – 2 body za aktuální míru
+	EK	vyšoký podíl produktivní složky populace v obci	11c – 4 body
+	EK	vyšoký rozsah zastavitelných ploch pro ekonomickou produkci	11d – 3 body
+	EK	vyšoký průměrný příjem obecního rozpočtu na obyvatele	11e – 4 body
+	CR	vyšoká atraktivita území pro cestovní ruch	12a – 6 bodů a více
+	CR	vyšoký podíl domovního fondu v území užívaného k rekreaci	12b – 2 body
+	CR	vyšoká kapacita hromadných ubytovacích zařízení v území	více než 200 lůžek
+	CR	vyšoká hustota sítě turistických komunikací v území	13c – 4 body
+	BO	území není ohroženo žádným sledovaným jevem	13a + 13b – 0 bodů
Negativa (negativa jsou číslována pro snadnější orientaci v požadavcích na jejich odstranění nebo zmírnění)			
-	SD1	populačně slabá obec	počet obyvatel nižší než 100
-	SD2	úbytek počtu obyvatel	za posledních 10 let o 5/3/1 % a více (obec do 0,5/5/50 tis. ob.)
-	SD3	neúměrně vysoký nárůst počtu obyvatel	za posledních 10 let o 50/30/10 % a více (obec do 0,5/5/50 tis. ob.)
-	SD4	vyšoký průměrný věk obyvatel	odchylka od průměru za ORP
-	SD5	vyšoké průměrné stáří domovního fondu	4d – 0 bodů
-	SD6	vyšoká míra neobydlenosti domovního fondu	4e – 0 bodů
-	PK1	území s žádnou nebo velice nízkou mírou zvláštní ochrany přírody a krajiny a mimo přírodní parky	5a + 5b + 5c – 0 bodů
-	PK2	vyšoký podíl nestabilních krajinných struktur - KES < 0,3	koeficient ek. stability pod 0,3
-	PK3	nížká kulturně-historická hodnota území	5e – 0 bodů
-	VG1	významná míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území rozlivem vody z vodních toků dle stanoveného záplavového území	6a – 4 body
-	VG2	významná míra ohrožení přívalovými povodněmi	6b – 3 nebo 4 body
-	VG3	vyšoký stupeň ohrožení suchem	6c – 4 body
-	VG4	významný počet sesuvných a poddolovaných území	6d – 4 body
-	ZP1	vyšoký počet zdrojů znečišťování ovzduší v území	7a – 0 bodů
-	ZP2	překročení imisních limitů na více než 1/2 území	7b – 0 bodů
-	ZP3	vyšoký počet skládek a/nebo starých ekologických zátěží v území	7c – 2 body
-	ZP4	umístění objektu s uloženými nebezpečnými látkami na území	7d – 2 body
-	PF1	vyšoký podíl sklonité orné půdy	8b – 1 bod a méně
-	OV1	dostupnost školských zařízení zřetelně neodpovídá standardu	9a – 2 a méně bodů
-	OV2	dostupnost zdravotní péče zřetelně neodpovídá standardu	9b – 1 bod a méně
-	OV3	absence knihovny v obci	9c
-	OV4	absence pošty v dané velikostní kategorii obce	9c – obce nad 250 ob.
-	OV5	absence sociálních služeb v dané velikostní kategorii obce	9c – obce nad 5000 ob.
-	DT1	značně nevýhodná poloha na dopravní síti	10a – 1 bod a méně
-	DT2	žádný nebo velice nízký podíl obyvatel s přístupem k vodovodu	10b – 0 bodů
-	DT3	žádný nebo velice nízký podíl obyvatel s přístupem ke kanalizaci	10c – 0 bodů za kanalizaci
-	DT4	absence ČOV v dané velikostní kategorii obce	10c – obce nad 500 ob.
-	DT5	absence plynofikace v dané velikostní kategorii obce	10d – obce nad 1000 ob.
-	EK1	zvýšená nezaměstnanost v obci v posledních letech	11a – 0 bodů
-	EK2	nížká míra podnikatelské aktivity v obci	11b – 0 bodů za aktuální míru
-	EK3	vyšoký podíl neproduktivních složek populace v obci	11c – 0 bodů
-	EK4	nížký rozsah zastavitelných ploch pro ekonomickou produkci v dané velikostně-významové kategorii obce	11d – 0 bodů pro obec nad 1000 ob., 0 nebo 1 bod pro středisko
-	EK5	nížký průměrný příjem obecního rozpočtu na obyvatele	11e – 0 body
-	CR1	velice nízká atraktivita území pro cestovní ruch	12a – 0 bodů
-	CR2	nížká kapacita hromadných ubytovacích zařízení v území vzhledem k jeho atraktivitě pro cestovní ruch	12a v relaci k 12d – odhad
-	CR3	velice nízká nebo nulová hustota sítě turistických komunikací v území	12c – 0 bodů
-	BO1	vyšoké ohrožení území plynoucí z povodňového rizika	13a – 4 body
-	BO2	vyšoké ohrožení území plynoucí z provozu na dopravní infrastrukturu	13b DI – 4 nebo 5 bodů
-	BO3	vyšoké ohrožení území technickou infrastrukturou	13b TI – 3 body

	Téma	Skutečnost	Indikátor (kap. B.1.1), jiný podklad
Trendy			
t	SD	nárůst počtu obyvatel	4a – 4 body
t	SD	pokles počtu obyvatel	4a – 0 bodů
t	SD	nízké tempo stárnutí populace	4b – 4 body
t	SD	vysoké tempo stárnutí populace	4b – 0 bodů
t	SD	vysoká míra bytové výstavby	4c – 4 body
t	SD	nízká míra bytové výstavby	4c – 0 bodů
t	PK	-	
t	VG	-	
t	ZP	-	
t	PF	změna výměry zemědělské půdy	8a – 0 bodů
t	PF	změna výměra lesa	8e – 3 nebo 4 body
t	OV	-	
t	DT	-	
t	EK	významný nárůst míry podnikatelské aktivity v obci	11b
t	EK	pokles míry podnikatelské aktivity v obci	11b
t	CR	-	
t	BO	-	

pozn.: SD - sociodemografické podmínky a bydlení, PK - příroda a krajina, VG - vodní režim a horninové prostředí, ZP - kvalita životního prostředí, PF - zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa, OV - občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství, DT - dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti, EK - ekonomické a hospodářské podmínky, CR - rekreace a cestovní ruch, BO - bezpečnost a ochrana obyvatel,

B.2.3 Potenciál jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje

Potenciál v každém z pilířů je stanoven syntézou výsledků vybraných indikátorů z podkladů pro rozbor, které značí předpoklad pro rozvoj v dané oblasti. Potenciál je zjišťován pro každou obec zvlášť, zjištění pro celé území ORP by nepřinášelo žádnou relevantní informaci pro územní plánování. Pro jednotlivé pilíře jsou voleny následující ukazatele (rozsah možného hodnocení v potenciálu):

Potenciál přírodního pilíře:

- 5a - podíl území se zvláštní ochranou (0-3)
- 6b - míra ohrožení přívalovými povodněmi (0-2)
- 6c - stupeň ohrožení suchem (0-2)
- 7a - zdroje znečišťování ovzduší (0-1)
- 7c - skládky odpadů, staré ekologické zátěže (0-2)

Potenciál hospodářského pilíře:

- 10a - poloha území na dopravní síti (0-3)
- 11b - změna míry podnikatelské aktivity (0-2)
- 11c - podíl osob v produktivním věku (0-1)
- 11d - zastavitelné plochy pro ekonomické aktivity (0-1)
- 12a - turistická atraktivita území (0-3, maximální potenciál je dosažen při hodnocení indikátoru 8 a více body)

Potenciál sociálního pilíře:

- 4a - vývoj počtu obyvatel (0-2)
- 4b - vývoj průměrného věku obyvatel (0-3)
- 9a - dostupnost školství (0-2)
- 10b - podíl obyvatel s přístupem k vodovodu (0-1)
- 11a - míra nezaměstnanosti (0-2)

Každý indikátor má stanovenou rozmezí, ve kterém budou obcím přiděleny body na základě zjištěných výsledků. Celkový potenciál poté vyjde v rozmezí 0 - 10, kdy nula značí žádný potenciál a 10 maximální potenciál v daném pilíři.

B.2.4 Závady v území

Závady v území jsou zjišťovány různými způsoby podle jejich povahy a existence vhodných podkladových zdrojů. Jejich výčet společně s zdrojem informace je uveden v 4. Závady jsou pro dotčené území problém, pro jehož řešení stanoví ÚAP příslušné požadavky, společně s určením, zda-li je řešení možné územně plánovacími nástroji, popřípadě jakými.

Tabulka 4 výčet možných závad v území

Označení	Závada	Způsob zjištění, upřesnění
Urbanistické závady		
UZ-RP1	nevhodná skladba (navržené využití) rozvojových ploch pro obec dané kategorie	Databáze ÚAP - jev 1a, 1b, porovnáno s kategoriemi obcí z témat č. 1 – 3
UZ-RP2	nevhodný rozsah rozvojových ploch pro obec dané kategorie	Databáze ÚAP - jev 1a, 1b, porovnáno s kategoriemi obcí z témat č. 1 – 3
UZ-BR0	nevyužitá zástavba („brownfields“)	Databáze ÚAP - jev 4a; konzultace a podněty od obcí
UZ-SVL	sociálně vyloučená lokalita	Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR; konzultace a podněty od obcí
UZ-OV	nedostatečná kapacita občanské infrastruktury	Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje; konzultace a podněty od obcí
UZ-BAR	bariéra pohybu sídlem	Hodnocení zpracovatele; konzultace a podněty od obcí
UZ-ND0	negativní dominanta	Databáze ÚAP - jev 11; průzkum území
UZ-POZ	nedostatek pozemků (ploch) pro výstavbu	Databáze ÚAP - jev 1a, 1b, porovnáno s demografickým vývojem; konzultace a podněty od obcí
UZ-SPR	extenzivní zástavba ve volné krajině bez vazby na sídlo („sprawl“)	Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje; průzkum území
UZ-SRS	srůstání sídel	Hodnocení zpracovatele; konzultace
UZ-OST	jinak závadná zástavba nebo urbanistické řešení	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
Dopravní závady		
DZ-SIL1	úsek častých dopravních nehod	statistiky nehodovosti
DZ-SIL2	nevyhovující parametry pozemní komunikace	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-SIL3	chybějící dopravní propojení	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-SIL4	jiný závadný stav na pozemní komunikaci nebo v její souvislosti	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-PAR	deficit parkovacích ploch	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-ZEL1	úrovňový železniční přejezd	Průzkum území
DZ-ZEL2	jiný závadný stav na železnici nebo v její souvislosti	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-LET1	negativní vliv letecké dopravy na zastavěné území	Databáze ÚAP - jev 1a, 102a; konzultace a podněty od obcí
DZ-LET2	jiný závadný stav v souvislosti s leteckou dopravou	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-VOD	závadný stav v souvislosti s vodní dopravou	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-PEC	chybějící propojení pro pěší a/nebo cyklisty	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-VHD	nedostatečná kapacita ploch pro VHD	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
Hygienické (bezpečnostní) závady, rizika		
HZ-DOP	průchod úseku silnice s intenzitou dopravy nad 5 000 vozidel denně, nebo nad 1000 těžkých nákladních vozidel denně zastavěným územím nebo v jeho blízkosti	Databáze ÚAP - jev 1, 1b; Sčítání dopravy
HZ-OD1	skládky v nepříznivé poloze	Databáze ÚAP - jev 85; průzkum území
HZ-OD2	nepovolená skládka neuvedená v seznamu SEKM	Databáze ÚAP - jev 85; průzkum území
HZ-SEZ	stará zátěž území nebo kontaminovaná plocha	Databáze ÚAP - jev 64
HZ-PU	poddolované území	Databáze ÚAP - jev 63
HZ-SU	sesuvné území	Databáze ÚAP - jev 62
HZ-ZZ0	zdroj znečištění ovzduší	ČHMÚ - REZZO 1; konzultace a podněty od obcí
HZ-VOD	nevyhovující kvalita nebo vydatnost vodního zdroje	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
HZ-OST	jiné hygienické nebo bezpečnostní riziko/závada	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí

B.2.5 Střety v území

Střety v území jsou zjišťovány analýzou v prostředí GIS provedenou nad daty z databáze ÚAP. Zahrnuty jsou pouze střety, které jsou prostorově významné (v závislosti na povaze střetu – plošné střety zpravidla nad 0,1 ha, liniové střety vždy), mají potenciální vliv na funkčnost prvku (např. nejsou zahrnuty střety průběhu el. vedení prvky ÚSES apod.). Rozlišeny jsou střety záměrů se záměry navzájem, nejedná-li se o věcně shodný záměr, a předpokládá se, že střety v rámci stejné dokumentace jsou řešeny podmínkami v ní zahrnutými. Dále jsou určeny střety záměrů s limity využití území. Požadavky na řešení střetů jsou vyjádřeny vždy k danému střetu obecně a konkrétní řešení prověří dokumentace, ve které je střet nejvhodnější řešit.

Tabulka 5 výčet možných střetů v území

Označení	Povaha střetu
Střety záměrů navzájem	
S-ZUR-UP	střet záměru ze ZÚR se záměry v ÚP
S-ZUR-OB	střet záměru ze ZÚR s ostatními (oborovými) záměry
S-OB-UP	střet záměru z ÚP s ostatními (oborovými) záměry
Střety záměrů s limity (hodnotami) území:	
S-DI-OZP	střet záměru dopravní infrastruktury s ochranou životního prostředí
S-DI-MIG	střet záměru dopravní infrastruktury s biotopem vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců
S-DI-PO	střet záměru dopravní infrastruktury s památkovou ochranou
S-DI-ZU	střet záměru dopravní infrastruktury se zastavěným územím
S-DI-CHLU	střet záměru dopravní infrastruktury s chráněným ložiskovým územím
S-DI-LOZ	střet záměru dopravní infrastruktury s ložiskem nerostných surovin
S-DI-OVZ	střet záměru dopravní infrastruktury s ochranou vodních zdrojů
S-TI-OZP	střet záměru technické infrastruktury s ochranou životního prostředí
S-TI-PO	střet záměru technické infrastruktury s památkovou ochranou
S-TI-ZU	střet záměru technické infrastruktury se zastavěným územím
S-TI-CHLU	střet záměru technické infrastruktury s chráněným ložiskovým územím
S-TI-LOZ	střet záměru technické infrastruktury s ložiskem nerostných surovin
S-TI-OVZ	střet záměru technické infrastruktury s ochranou vodních zdrojů
S-PZ-OZP	střet zastavitelné plochy s ochranou životního prostředí
S-PZ-MIG	střet zastavitelné plochy s biotopem vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců
S-PZ-PO	střet zastavitelné plochy s památkovou ochranou
S-PZ-CHLU	střet zastavitelné plochy s chráněným ložiskovým územím
S-PZ-LOZ	střet zastavitelné plochy s ložiskem nerostných surovin
S-PZ-OVZ	střet zastavitelné plochy s ochranou vodních zdrojů
S-PZ-Q	střet zastavitelné plochy se záplavovým územím Q ₁₀₀
S-PZ-DI	střet zastavitelné plochy s dopravní infrastrukturou
S-PZ-TI	střet zastavitelné plochy s technickou infrastrukturou
S-ZP-DI	střet záměru v oblasti životního prostředí s dopravní infrastrukturou
S-ZP-TI	střet záměru v oblasti životního prostředí s technickou infrastrukturou
S-ZP-ZU	střet záměru v oblasti životního prostředí se zastavěným územím
S-ZP-CHLU	střet záměru v oblasti životního prostředí s chráněným ložiskovým územím
S-ZP-LOZ	střet záměru v oblasti životního prostředí s ložiskem nerostných surovin
S-OST	střet ostatní

B.3 Způsob zpracování databáze územně analytických údajů

Obsah databáze odpovídá požadavkům přílohy č. 1 Vyhlášky, sledovány jsou jevy uvedené v tabulce 6. Upřesnění sledovaných jevů obsahuje Metodika sledovaných jevů pro územně analytické podklady (MMR ČR, vydání třetí, prosinec 2019):

<http://www.uur.cz/images/8-stanoviska-a-metodiky/od-01-01-2018/31-metodika-uap-jevy-2019-12.pdf>

Databáze je zpracována v datovém modelu DMG ÚAP v5.1 (Hydrosoft Veleslavín) z dubna 2020 a je zpracována ve formátu ESRI shapefile (SHP).

Do databáze jsou zahrnuty informace a digitální data z:

- z mapových podkladů (katastrální mapy, technické mapy, leteckého snímkování apod.);
- od jejich poskytovatelů – podle zákona č. 183/2006 Sb. – orgánů veřejné správy, jimi zřízených právnických osob a vlastníků dopravní a technické infrastruktury;
- z územně plánovacích dokumentací, které byly vydány od poslední aktualizace ÚAP;
- z veřejné databáze ČSÚ.

Tabulka 6 jevy ÚAP podle přílohy č. 1 Vyhlášky

Číslo jevu	Sledovaný jev
1	zastavěné území
1a	plochy s rozdílným způsobem využití
1b	zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy změn v krajině
2	zařízení výroby
3	zařízení občanského vybavení
3a	veřejná prostranství
4a	brownfieldy
5a	památkové rezervace a památkové zóny a jejich ochranná pásma
8a	nemovitě národní kulturní památky a nemovitě kulturní památky a jejich ochranná pásma
10	statky zapsané na Seznamu světového dědictví a jejich nárazníkové zóny
11	urbanistické a krajinné hodnoty
11a	struktura a výška zástavby
13a	architektonicky nebo urbanisticky cenné stavby nebo soubory staveb, historicky významné stavby, místa nebo soubory staveb
16	území s archeologickými nálezy
17a	krajinný ráz
17b	krajiny a krajinné okrsky
21	územní systém ekologické stability
23a	významné krajinné prvky
24	přechodně chráněné plochy
25a	velkoplošná zvláště chráněná území, jejich zóny a ochranná pásma a klidové zóny národních parků
27a	maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma
30	přírodní parky
32	památné stromy a informace o jejich ochranném pásmu
33	biosférické rezervace UNESCO, geoparky UNESCO, národní geoparky
34	NATURA 2000 – evropsky významné lokality
35	NATURA 2000 – ptačí oblasti
35a	smluvně chráněná území
36	lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem
36a	mokřady dle Ramsarské úmluvy
36b	biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců
37a	lesy, jejich kategorizace a vzdálenost 50 m od okraje lesa
41	bonitované půdně ekologické jednotky a třídy ochrany zemědělského půdního fondu
42a	plochy vodní a větrné eroze
43	investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti
43a	plochy vhodné k zalesnění, plochy vhodné k zatravnění
44	vodní zdroje pro zásobování pitnou vodou a jejich ochranná pásma
45	chráněné oblasti přirozené akumulace vod
46	zranitelné oblasti povrchových a podzemních vod
46a	povrchové vody využívané ke koupání
47	vodní útvary povrchových a podzemních vod, vodní nádrže a jejich ochranná pásma
48a	území chráněná pro akumulaci povrchových vod
49	povodí vodního toku, rozvodnice
50a	záplavová území včetně aktivních zón
52a	kategorie území podle map povodňového ohrožení v oblastech s významným povodňovým rizikem
52b	kritické body a jejich povodí
53	území ohrožená zvláštními povodněmi
54a	stavby, objekty a zařízení na ochranu před povodněmi a území určená k řízeným rozlivům povodní
55	přírodní léčivé zdroje, zdroje přírodní minerální vody a jejich ochranná pásma
56	lázeňská místa včetně vymezení vnitřních a vnějších území lázeňského místa

Číslo jevu	Sledovaný jev
57	dobývací prostory
58	chráněná ložisková území
59	chráněná území pro zvláštní zásahy do zemské kůry
60	ložiska nerostných surovin
61	poddolovaná území
62	sesuvná území a území jiných geologických rizik
63	stará důlní díla
64	staré zátěže území a kontaminované plochy
64a	uzavřená a opuštěná úložná místa těžebního odpadu
65	oblasti s překročenými imisními limity
65a	hlukové zóny obcí
67	technologické objekty zásobování vodou a jejich ochranná pásma
68	vodovodní řady a jejich ochranná pásma
69	technologické objekty odvádění a čištění odpadních vod a jejich ochranná pásma
70	kanalizační stoky a jejich ochranná pásma
71	výrobní elektřiny a jejich ochranná pásma
72	elektrické stanice a jejich ochranná pásma
73	nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy a jejich ochranná pásma
74	technologické objekty zásobování plynem a jejich ochranná a bezpečnostní pásma
75	vedení plynovodů a jejich ochranná a bezpečnostní pásma
76	technologické objekty zásobování jinými produkty a jejich ochranná pásma
77a	vedení pro zásobování jinými produkty a jejich ochranná pásma
79	technologické objekty zásobování teplem a jejich ochranná pásma
80	teplovody a jejich ochranná pásma
82a	elektronické komunikace, jejich ochranná pásma a zájmová území
82b	sdržené liniové sítě
83	jaderná zařízení
84	objekty a zařízení zařazené do skupiny A nebo B s umístěnými nebezpečnými látkami
85	sklárky a jejich ochranná pásma
86	spalovny a zařízení zpracovávající biologicky rozložitelné odpady a jejich ochranná pásma
87	zařízení na odstraňování nebezpečného odpadu a jejich ochranná pásma
93a	pozemní komunikace, jejich kategorie a jejich ochranná pásma
93b	terminály a logistická centra
94a	železniční dráhy, jejich kategorie a jejich ochranná pásma
98	lanové dráhy a jejich ochranná pásma
100	tramvajové dráhy a jejich ochranná pásma
101	trolejbusové dráhy a jejich ochranná pásma
102a	letišť a letecké stavby a jejich ochranná pásma a zájmová území
104	sledované vodní cesty
105	hraniční přechody
105a	linky a zastávky veřejné hromadné dopravy
106	cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky, turistické stezky, běžkařské trasy, sjezdovky
107	objekty důležité pro obranu státu a jejich ochranná pásma a zájmová území
108	vojenské újezdy a jejich zájmová území
109	vymezené zóny havarijního plánování
110a	objekty civilní a požární ochrany
112a	stavby důležité pro bezpečnost státu a vymezená území pro zajištění bezpečnosti státu
113a	pohřebiště, krematoria, válečné hroby a pietní místa
114	jiná ochranná pásma
116a	plán společných zařízení
118	další záměry, pokud nejsou vyjádřeny jinou položkou
118a	vymezení správních územních celků
119	další dostupné informace o území

U jevů č. 67 - 83 (technická infrastruktura) v souladu s § 166 stavebního zákona platí, že jsou zveřejněny informace z těchto jevů způsobem umožňujícím dálkový přístup – pro tento účel jsou zpracovány zvláštní výkresy zobrazující tyto informace.

C PODKLADY PRO ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje jsou zpracovány v souladu s metodickou částí dokumentace a obsahují informace, na jejichž základě bude hodnocen udržitelný rozvoj území SO ORP Čáslav. Jsou členěny na část charakterizující území ve třinácti Vyhláškou stanovených tematických okruzích, a na část zjištění záměrů v řešeném území.

C.1 Územní charakteristiky

C.1.1 Širší územní vztahy

Území SO ORP Čáslav je z hlediska širších vztahů v rámci ČR i kraje spíše periferní oblastí a je součástí tzv. vnitřní periferie, tj. území na pomezí krajů, které je do hlavních středisek osídlení ČR hůře dostupné. Celková hustota obyvatelstva je výrazně nižší než v ČR jako celku (cca 93,5 obyvatel na km²), což také svědčí o nižší intenzitě využití člověkem. Dominantně největším městem je samotná Čáslav s přibližně 10,3 tisíci obyvateli (40 % obyvatel SO ORP), v pořadí měst ČR podle populační velikosti je v současné době na 128. místě. V rámci sledovaného území je to město s velice silným postavením, slouží jako správní, pracovní, ale také kulturní centrum, které disponuje širokou vybaveností včetně zdravotnických a sociálních služeb. Pro poměrně významnou část populace SO ORP i osoby mimo ni představuje místo dojížděky za prací i do škol. Obce v okolí Čáslavi, které jsou na ní pracovním navázány, jsou označeny jako zázemí. Zároveň se obvykle jedná o obce s nižším podílem obyvatel zaměstnaných v zemědělství. Další obce pak spoluvytváří zázemí měst mimo hranice SO ORP Čáslav – zejména Kutné Hory, v menší míře také Golčova Jeníkova a Ronova nad Doubravou.

Čáslav je jedinou obcí se statusem města v řešeném území, další dvě obce – Bílé Podolí a Žehušice, mají status Městys, středisky ve smyslu dojížděky do zaměstnání a obecně významu pro své okolí ale tyto dvě obce nejsou. Jediné další obce, které představují významnější centra pro svoje okolí jsou Chotusice a Vrdy. V případě první jmenované obce je důvodem k tomu přítomnost vojenského letiště, jehož význam na sebe váže i další pracovní příležitosti. Jedná se o specifické středisko, které nemá vytvořeno zázemí v pravém smyslu, ale pracovním se jedná o významnou obec. Vrdy jsou druhou největší obcí v území, jsou formálně zázemím Čáslavi, vytváří ale znatelný pracovní region a nachází se v nich i relativně vysoký počet zařízení občanské vybavenosti, a jsou proto také označeny jako středisko.

Periferní je z v rámci SO ORP především jižní a severní cíp území, tyto obce mají na střediska slabší vazbu v podobě dojížděky za zaměstnáním, nebo je tato dojížděka časově náročnější. V průměru vyšší je v těchto obcích podíl osob zaměstnaných v zemědělství.

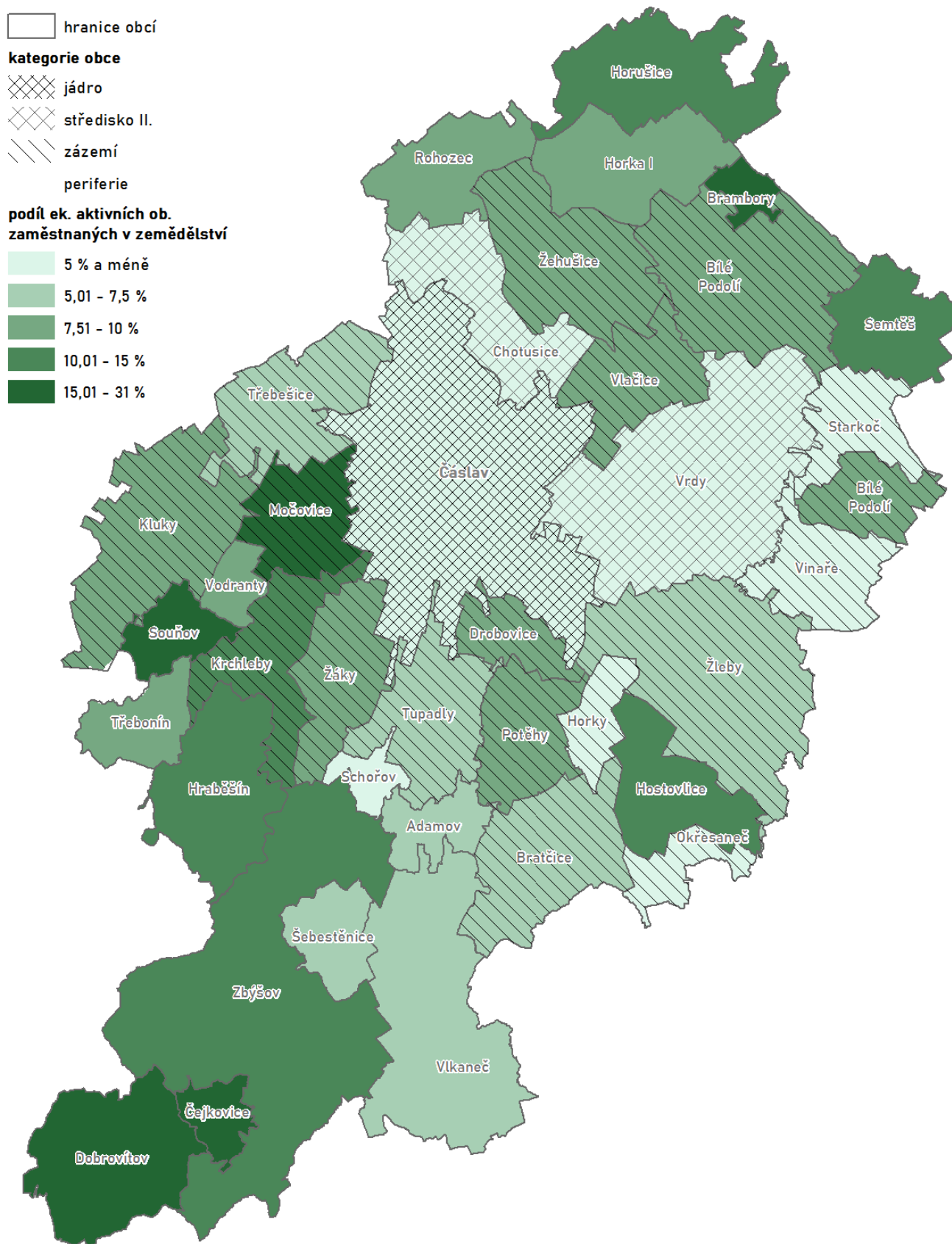
Z hlediska vztahů s územím mimo SO ORP je důležitých několik skutečností, které budou podrobněji řešeny v příslušných kapitolách. Nadmístní je význam letiště Čáslav (vojenské letiště, základna nadzvukových stíhaček). Páteř dopravy tvoří silnice I. třídy č. 38 (spojení s dálniční sítí a městy v okolí – Kutnou Horu, Kolínem a dalšími) a č. 17 (spojení s Chrudimí a zprostředkovaně také Pardubicemi), silnice II. třídy č. 337, 338 a 339, a železniční trať, zejména trať č. 230 s celostátním významem ve směru Kolín – Havlíčkův Brod. Územím dále transitují významné trasy technické infrastruktury (VVTL plynovody, ropovod, produktovod), v Horkách u Čáslavi se nachází sklad pohonných hmot společnosti ČEPRO.

Tabulka 7 obce v SO ORP Čáslav z hlediska širších vztahů a dalších údajů

název obce	dojíždějící do obce za práci	velikost pracovního regionu*	vazba na střediska**	počet objektů ob. vybavenosti	podíl EA v priméru (%)***	hustota ob./km ²	kategorie obce
	2011	2011	2011	2020	2011	2019	
Adamov	0	0	0,0	1	5,6	45,3	periferie
Bílé Podolí	21	0	50,5	18	8,4	40,1	zázemí
Brambory	1	0	0,0	0	19,6	92,0	periferie
Bratčice	1	0	56,0	3	7,1	45,9	zázemí
Čáslav	1597	45	41,8	140	2,3	390,1	jádro
Čejkovice	0	0	0,0	3	20,0	14,8	periferie
Dobrovítov	0	0	38,1	3	24,4	12,0	periferie
Drobovice	4	0	51,1	8	8,8	145,6	zázemí
Horka I	21	0	35,1	2	7,5	55,9	periferie
Horky	13	0	60,2	4	4,6	168,0	zázemí
Horušice	9	0	0,0	3	13,6	20,8	periferie
Hostovlice	2	0	31,7	4	14,0	40,8	periferie
Hraběšín	1	0	0,0	6	12,9	12,8	periferie
Chotusice	485	6	60,5	10	4,1	106,6	středisko II.
Kluky	8	0	72,5	14	10,0	48,0	zázemí
Krchleby	34	0	68,1	7	12,8	66,9	zázemí
Močovice	7	0	68,5	5	15,8	82,6	zázemí
Okřesaneč	2	0	30,0	4	4,5	77,0	zázemí
Potěhy	64	2	47,7	25	7,5	129,8	zázemí
Rohozec	22	0	35,2	11	8,5	58,3	periferie
Semtěš	2	0	15,8	8	14,6	54,3	periferie
Schořov	1	0	27,3	3	0,0	55,4	periferie
Souňov	1	0	47,8	2	30,4	52,3	periferie
Starkoč	1	0	0,0	4	0,0	32,3	zázemí
Šebestěnice	0	0	66,7	5	7,1	26,1	periferie
Třebešice	1	0	53,8	0	7,2	38,7	zázemí
Třebonín	0	0	55,6	7	9,7	37,8	periferie
Tupadly	27	0	58,2	15	7,1	101,4	zázemí
Vinaře	0	0	30,0	0	2,4	51,3	zázemí
Vlačice	1	0	28,2	6	9,1	46,0	zázemí
Vlkanec	3	0	48,8	12	6,3	43,3	periferie
Vodranty	2	0	0,0	5	10,0	54,4	periferie
Vrdy	202	5	58,0	33	4,4	159,2	středisko II.
Zbýšov	20	0	57,4	26	13,9	23,9	periferie
Žáky	0	0	54,4	5	8,9	61,7	zázemí
Žehušice	33	1	48,2	12	9,5	89,5	zázemí
Žleby	43	1	54,3	22	7,3	91,4	zázemí
SO ORP Čáslav				436	5,6	93,5	

Pozn.:*počet obcí, ze kterých dojíždí za prací 5 a více osob, **podíl vyjíždějících za prací z obce, kteří mají místo pracoviště v některém ze středisek (i mimo řešené území), ***podíl pracujících v sektoru zemědělství; zdroj: ČSÚ, RUIAN

Obrázek 3 kategorie obcí SO ORP Čáslav z hlediska širších vztahů

Zdroj: hodnocení zpracovatele, ČSÚ

C.1.2 Prostorové a funkční uspořádání území

Členění území z hlediska charakteru sídel je zřejmé z obrázku 5 a z tabulky 8 v podkapitole C.1.3. Uspořádání území do značné míry odpovídá zjištěním výše, typicky městským sídlem je pouze Čáslav, jejíž území navíc nezahrnuje prakticky žádná okolní sídla (s výjimkou drobného Filipova). Jedná se tedy o kompaktní městské sídlo s historicky a památkově významným centrem. Charakter „maloměsta“ má větší část území Vrd s rozsáhlou průmyslovou zónou a hustou zástavbou rodinných domů. Nalézt v nich je možné i bytové domy a význačnější centrální veřejný prostor v podobě náměstí. Jediným dalším sídlem, které má alespoň částečně znaky města, jsou Žleby, u nich je ale patrné mísení s venkovským prostorem, a nachází se proto na pomezí kategorií.

Další menší sídla jsou již venkovského charakteru, s různou mírou zachování tradiční struktury a znaků vesnice. V obcích, resp. sídlech, ve kterých probíhala v posledních cca 60 letech ve větší či menší míře výstavba obytných domů, je struktura obvykle pozměněná a novější architektura má odlišnou podobu. U některých sídel byl znatelně pozměněn i urbanistický „plán“, resp. jejich uspořádání, a taková sídla jsou označena příměstským charakterem, přestože se může jednat i o sídla vzdálenější od jádra nebo dalších středisek. V některých sídlech v blízkosti měst naopak výstavba téměř neproběhla a struktura sídel zůstala původnější. V řadě venkovských sídel lze najít určité znaky jejich měnící se struktury, stále se ale jedná o sídla venkovská. V takových případech je stanovena přechodná kategorie. V území lze najít i příklady velmi zachovalých sídel s přirozenou vazbou na volnou krajinu (viz Obrázek 4), u takových je žádoucí pomocí územně plánovacích nástrojů vytvářet podmínky pro zachování jejich rázu i v případě nové výstavby.

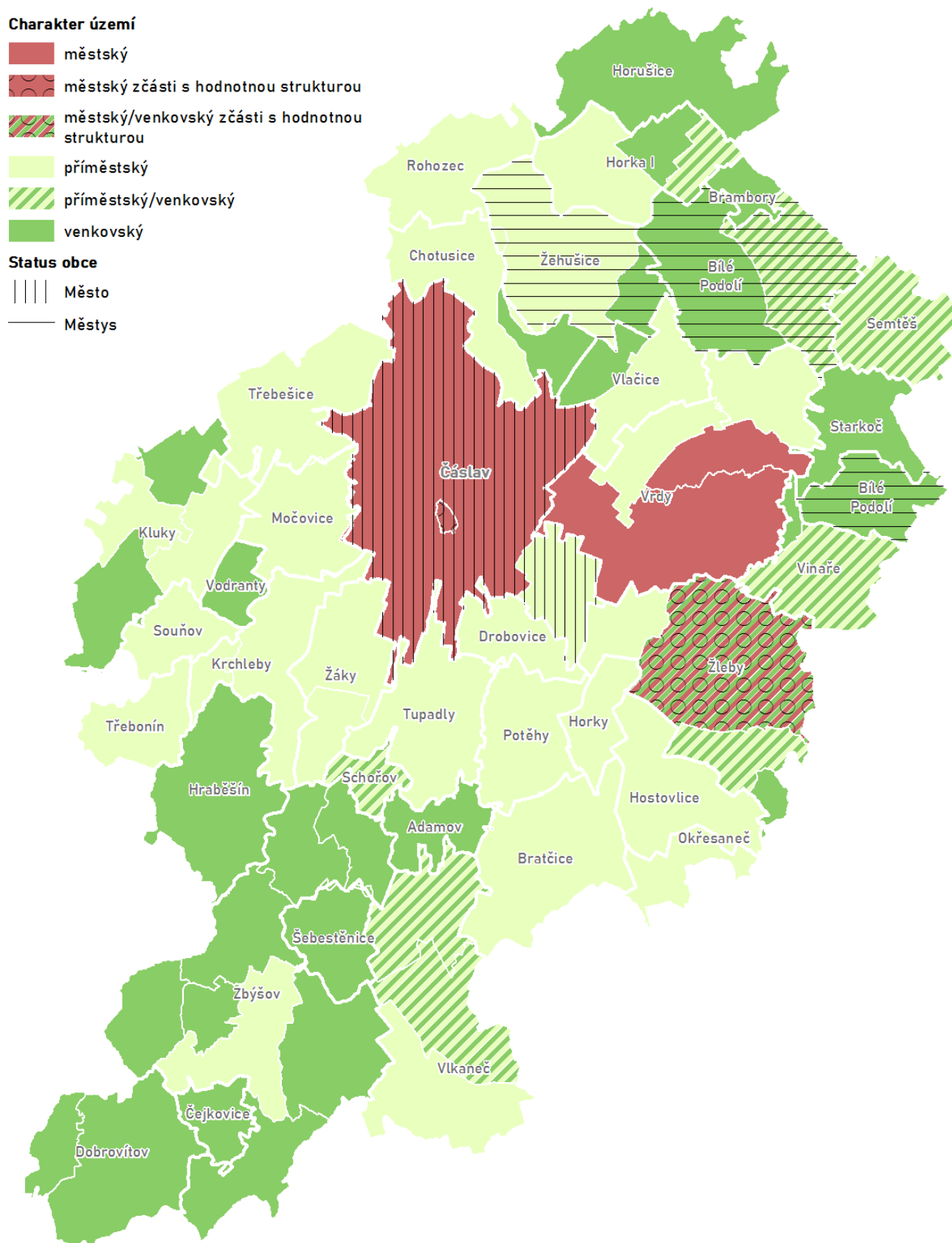
Lze konstatovat, že obecně nižší míra výstavby v řešeném území má za následek také nižší míru narušení krajinného rázu území, nejsou běžné rozvojové lokality s malou vazbou na původní sídla a jiné nežádoucí formy rozvoje. Ani řadě sídel v SO ORP Čáslav se ovšem nevyhnula výstavba objektů a areálů zpravidla pro zemědělské, nebo jiné výrobní účely (převážně z období let 1950 - 1989), která podstatně narušila jejich ráz neodpovídající hmotou a rozměry staveb, a také nerespektováním půdorysu a uspořádání sídel. Tyto cizorodé urbanistické prvky jsou černou skvrnou na tváři venkovských sídel, často nejsou využívány a mění se v plochy brownfields, vytvářejí bariéry v prostoru a narušují krajinný ráz. Ve velké míře jsou proto urbanisticky závadné. Jejich odstranění je navíc obtížné až téměř nemožné v horizontu dalších desítek let či déle.

Obrázek 4 Hraběšín, Opatovice (Zbýšov) – sídla se zachovalou strukturou zástavby

Zdroj: ČÚZK

Obrázek 5 území SO ORP Čáslav podle jeho charakteru a uspořádání zástavby

Zdroj: hodnocení zpracovatele; RÚIAN

C.1.3 Struktura osídlení

V území se nachází pouze jediná obec (město) s více než 10 000 obyvateli – Čáslav, která se skládá z jednoho hlavního sídla – kompaktního města a jednoho drobného sídla (Filipov). Pouze dvě další obce – Vrdu a Žleby – mají více než 1 000 obyvatel a obě se skládají celkem ze 4 sídel.

Obcí do 1 000 obyvatel s více sídly je 12, obvykle se skládají ze 2 až 3 sídel. Výjimkou je v tomto ohledu pouze Zbýšov, který má 8 místních částí, což je nejvíce v celém SO ORP. Jedná se ale o drobná venkovská sídla zpravidla s desítkami obyvatel.

Zbylá část obcí jsou malé nebo mikroobce s jedním sídlem, takových je v území 22, z toho 5 má do 100 obyvatel.

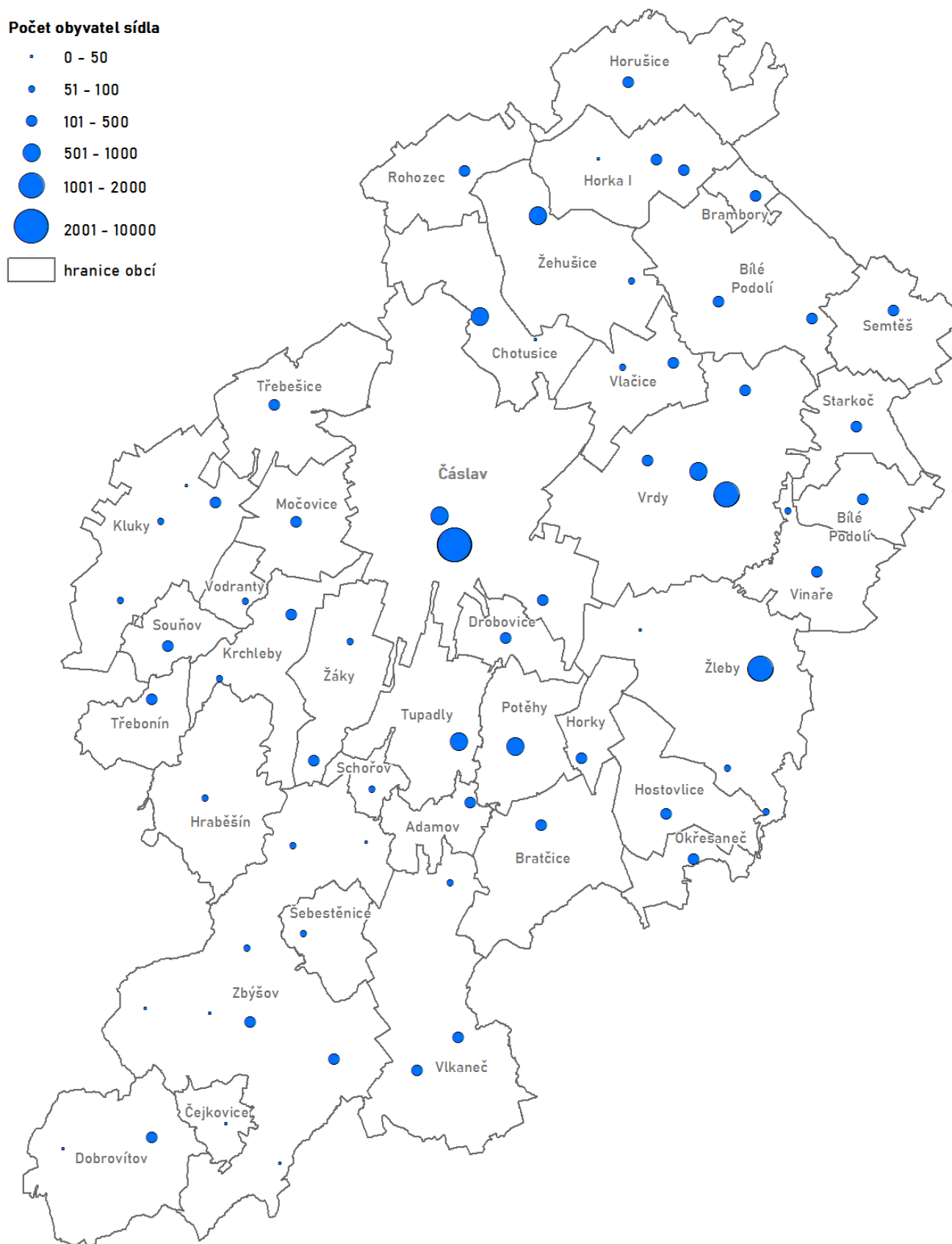
Celkově je osídlení relativně málo roztržštěné, což má souvislost s krajinným pokryvem území a jeho převážně zemědělským využitím pro rostlinou výrobu. Menší sídla se nachází na jihu území, které má odlišný charakter. V číslech to znamená, že 37 obcí SO ORP má celkem 68 částí (sídel), což je patrné z obrázku 6. Asi 1/3 sídel má méně než 100 obyvatel. Menší množství zejména malých sídel je příhodnější z hlediska předpokladů pro efektivní správu a obsluhu území, zavádění technické infrastruktury, udržování veřejné hromadné dopravy apod.

Tabulka 8 členění obcí v SO ORP Čáslav z hlediska struktury a uspořádání

název obce	počet částí obce 2019	počet ob. 2019	typ obce z hlediska struktury osídlení	počet částí obce podle zastoupení charakteru zástavby (M - městský, P - příměstský, V - venkovský, H - hodnotná struktura)					
				M	M/H	M/V/H	P	P/V	V
Adamov	1	125	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	0	0	1
Bílé Podolí	3	613	malá obec s více sídly	0	0	0	0	1	2
Brambory	1	115	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	0	0	1
Bratčice	1	380	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	1	0	0
Čáslav	3	10 322	velká obec	1	1	0	1	0	0
Čejkovice	1	29	mikroobec	0	0	0	0	0	1
Dobrovítov	2	108	malá obec s více sídly	0	0	0	0	0	2
Drobovice	1	411	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	1	0	0
Horka I	3	389	malá obec s více sídly	0	0	0	1	1	1
Horky	1	395	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	1	0	0
Horušice	1	176	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	0	0	1
Hostovlice	1	239	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	1	0	0
Hraběšín	1	101	mikroobec	0	0	0	0	0	1
Chotusice	2	747	malá obec s více sídly	0	0	0	1	0	1
Kluky	4	513	malá obec s více sídly	0	0	0	2	0	2
Krchleby	2	403	malá obec s více sídly	0	0	0	2	0	0
Močovice	1	405	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	1	0	0
Okřesaneč	1	184	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	1	0	0
Potěhy	1	648	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	1	0	0
Rohozec	1	310	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	1	0	0
Semtěš	1	272	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	0	1	0
Schořov	1	79	mikroobec	0	0	0	0	1	0
Souňov	1	140	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	1	0	0
Starkoč	1	132	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	0	0	1
Šebestěnice	1	86	mikroobec	0	0	0	0	0	1
Třebešice	1	279	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	1	0	0
Třebonín	1	129	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	1	0	0
Tupadly	1	669	malá obec s 1 sídlem	0	0	0	1	0	0
Vinaře	2	263	malá obec s více sídly	0	0	0	0	1	1
Vlačice	2	243	malá obec s více sídly	0	0	0	1	0	1
Vlkaneč	3	612	malá obec s více sídly	0	0	0	1	2	0
Vodranty	1	87	mikroobec	0	0	0	0	0	1
Vrdy	4	2 946	středně velká obec	2	0	0	2	0	0
Zbýšov	8	626	malá obec s více sídly	0	0	0	1	0	7
Žáky	2	349	malá obec s více sídly	0	0	0	2	0	0
Žehušice	2	799	malá obec s více sídly	0	0	0	1	0	1
Žleby	4	1 339	středně velká obec	0	0	1	1	1	1

Zdroj: ČSÚ; hodnocení zpracovatele

Obrázek 6 obce v SO ORP Čáslav a jejich části (sídla)

Zdroj: ČSÚ

C.1.4 Sociodemografické podmínky a bydlení

Kapitola shrnuje základní sociodemografické charakteristiky o obcích SO ORP a nastiňuje vývoj za poslední dekádu. Číselné údaje využitě k hodnocení jsou obsaženy v tabulce 9.

Počet obyvatel v SO ORP Čáslav se statisticky zvýšil za posledních 10 let o cca 670 (o 2,7 %), což lze vzhledem k relativně periferní poloze mimo hlavní dopravní cesty považovat za pozitivní vývoj. V rámci kraje je to nárůst relativně nízký, pro celou ČR je ale průměr nižší než v tomto regionu. Populačně klesají zejména nejvíce periferní obce, někdy až o desítky procent. Rostou naopak obce v blízkém i vzdálenějším okolí Čáslavi. Čáslav samotná se populačně rozrostla o 200 obyvatel (+2 %), což je v porovnání s jinými městy (např. Kutnou Horou) pozitivní vývoj. Procentuálně se nejvíce populace navýšila v Žehušicích – o 30 %, což je rovno cca 180 obyvatelům. O více než 20 % se dále jednalo ve Starkoči, Vodrantech a Močovicích. Nárůst v žádné z obcí však nebyl natolik vysoký, že by to mělo být považováno za negativní jev.

Průměrný věk celorepublikově setrvale roste již od 90. let 20. století, není proto nijak překvapivé, že k tomu dochází i zde. Patrně v souvislosti s přírůstkem obyvatel je ale stárnutí populace na Čáslavsku pomalejší než je průměr za celou ČR a přesně odpovídá průměru za Středočeský kraj. Stárnutí populace není univerzálním jevem v rámci obcí SO ORP, nalézt je možné i obce, kde je průměrný věk mírně nižší, než tomu bylo před deseti lety. V naprosté většině obcí se ale průměrný věk zvýšil, a to i o 3 a více let. Čáslav v tomto případě připadá na průměr (+1,2 roku). Vysoký rozptyl hodnot je dán malým počtem obyvatel v některých obcích, takže i jednotlivé změny (narození, úmrtí, migrace) v řádu osob výsledky zřetelně ovlivní.

I v bytové výstavbě jsou mezi jednotlivými obcemi značné rozdíly – absolutně se pohybuje od nuly po stovky za posledních 10 let, nikoliv překvapivě byla nejvyšší v samotné Čáslavi (262 jednotek). Obvykle se pohybuje v jednotkách až malých desítkách jednotek. Intenzita bytové výstavby (tj. počet postavených bytů za jeden rok na 1 000 obyvatel) se pohybuje do cca 8, výjimečně vysoká (11,4) byla v Žehušicích, což odpovídá přírůstku obyvatel. Celkově za SO ORP je intenzita bytové výstavby mírně nižší, než je tomu v kraji, ale naopak vyšší než v celé republice. Stáří domovního fondu je naopak vyšší než v ČR, obvykle je vypočteno na roky 1960 až 1970. Nejstarší je domovní fond ve Vinařích (1939) a Starkoči (1942), v Žehušicích naopak nejmladší (1981). Podíl nebydlených domů je také registrován vyšší než v celém kraji i republice a blíží se 1,5 %. V některých obcích je tento údaj poměrně vysoký a nabízí se jej zohlednit při stanovování strategií rozvoje, platí to především pro Rohozec (5,2 %), Vodranty (4,3 %), Horušice (4,2 %), Močovice (3,8 %), ale i další obce. V asi desítkách obcí naopak nejsou takové objekty vůbec evidovány. Nutno však podotknout, že se jedná o poměrně starou informaci a vývoj v posledních letech mohl situaci zřetelně proměnit.

Tabulka 9 sociodemografické údaje o obcích SO ORP Čáslav

indikátor	počet obyvatel			průměrný věk			byt. výstavba		domy** v obci		
	2009	2019	změna (%)	2009	2019	zm.	počet 10-19	Ø*	počet 2019	stáří Ø***	neob. %****
Adamov	110	125	13,6	48,2	46,8	-1,4	0	0,0	44	1951	0,00
Bílé Podolí	604	613	1,5	42,0	44,4	2,4	4	0,6	195	1956	1,05
Brambory	111	115	3,6	43,0	48,3	5,3	5	4,6	41	1969	0,00
Bratčice	380	380	0,0	44,3	44,9	0,6	25	6,5	151	1969	1,75
Čáslav	10 120	10 322	2,0	41,4	42,6	1,2	262	2,6	1831	1966	0,59
Čejkovice	34	29	-14,7	49,3	49,8	0,5	0	0,0	7	1967	0,00
Dobrovítov	122	108	-11,5	45,6	44,8	-0,8	7	6,3	46	1964	1,27
Drobovice	394	411	4,3	41,9	45,4	3,6	13	3,3	146	1962	0,65
Horka I	386	389	0,8	43,0	44,2	1,3	12	3,1	129	1969	0,00
Horky	392	395	0,8	42,0	41,8	-0,2	20	5,0	132	1970	0,77
Horušice	203	176	-13,3	47,2	49,1	1,9	5	2,6	74	1954	4,17
Hostovlice	248	239	-3,6	39,7	42,3	2,7	3	1,2	79	1958	2,59
Hraběšín	120	101	-15,8	47,0	50,7	3,7	1	0,9	37	1961	0,00
Chotusice	715	747	4,5	40,9	41,7	0,8	20	2,8	238	1964	1,47
Kluky	457	513	12,3	44,2	42,7	-1,5	37	7,7	187	1973	2,35
Krchleby	403	403	0,0	42,3	44,3	2,1	13	3,3	135	1966	1,12
Močovice	337	405	20,2	40,1	40,4	0,3	15	4,0	132	1960	3,80
Okřesaneč	185	184	-0,5	42,2	42,1	0,0	0	0,0	65	1953	0,93
Potěhy	601	648	7,8	39,8	41,4	1,6	19	3,1	172	1967	1,11
Rohozec	267	310	16,1	43,1	43,7	0,6	16	5,5	109	1966	5,22
Semtěš	264	272	3,0	44,2	43,2	-1,0	5	1,8	86	1958	3,17
Schořov	67	79	17,9	46,2	46,8	0,5	5	6,6	30	1960	0,00
Souňov	121	140	15,7	40,6	41,1	0,6	9	6,7	53	1969	0,00
Starkoč	109	132	21,1	44,0	48,2	4,1	3	2,4	46	1942	0,00
Šebestěnice	117	86	-26,5	44,6	46,9	2,2	2	2,2	28	1955	0,00
Třebešice	255	279	9,4	36,7	38,7	2,0	14	5,2	76	1966	2,30
Třebonín	136	129	-5,1	42,3	45,8	3,5	1	0,7	53	1962	2,60
Tupadly	608	669	10,0	41,3	40,2	-1,1	34	5,3	198	1974	0,51
Vinaře	265	263	-0,8	41,9	43,2	1,2	2	0,8	91	1939	1,88
Vlačice	266	243	-8,6	38,5	39,5	1,1	6	2,4	69	1962	3,85
Vlkaneč	595	612	2,9	42,9	43,9	1,0	20	3,3	200	1964	2,48
Vodranty	71	87	22,5	47,9	48,9	1,0	0	0,0	30	1960	4,26
Vrdy	3 057	2 946	-3,6	39,6	42,7	3,2	58	2,0	756	1967	1,60
Zbýšov	620	626	1,0	43,2	45,8	2,6	8	1,3	190	1960	1,10
Žáky	336	349	3,9	39,8	41,6	1,8	21	6,1	119	1965	2,44
Žehušice	617	799	29,5	38,7	39,0	0,3	84	11,4	262	1981	1,62
Žleby	1 304	1 339	2,7	42,4	43,2	0,8	31	2,4	408	1962	1,66
SO ORP Čáslav	24 997	25 663	2,7	41,5	42,8	1,3	780	3,1	6645	1965	1,41
<i>Středočeský kraj</i>	<i>1 247 t.</i>	<i>1 385 t.</i>	<i>11,0</i>	<i>40,0</i>	<i>41,3</i>	<i>1,3</i>	<i>58 657</i>	<i>3,7</i>	<i>329 t.</i>	<i>1971</i>	<i>1,12</i>
<i>Česká republika</i>	<i>10 506 t.</i>	<i>10 693 t.</i>	<i>1,8</i>	<i>40,6</i>	<i>42,5</i>	<i>1,9</i>	<i>294 t.</i>	<i>2,3</i>	<i>2 012 t.</i>	<i>1969</i>	<i>1,10</i>

zdroj: ČSÚ; Pozn.:*průměrný počet postavených bytů na 1 000 obyvatel za jeden rok, **po roce 2011 jsou započítávány jednotky bytů, ***průměrné stáří domů v obci,****podíl neobydlených domů z důvodu technické nezpůsobilosti z celkového počtu domů

C.1.5 Příroda a krajina

Větší – severní část SO ORP Čáslav leží v polabských rovinách, resp. v jihovýchodním výběžku Středočeské tabule. Tu při severovýchodním okraji SO velmi výrazně vymezují okrajové svahy Železných hor. Jižní část území reprezentuje morfologicky i vizuálně členitější krajinu středního Posázaví (Hornosázavské pahorkatiny).

Severní část SO v okolí Žehušic ležící v polabské nížině je podřízena železnohorskému zlomovému svahu, který tvoří výraznou dominantu oblasti. Jedná se o intenzivně obdělávanou zemědělskou krajinu s velkými scelenými bloky orné půdy. Přírodní osu krajiny zde formuje nevýrazné údolí řeky Doubravy lemované břehovými porosty. Navazující přechodová oblast do středního Posázaví tvoří k severovýchodu ukloněný povrch plošin rozbrázděných údolními levostranných přítoků Labe. I tato oblast je v současné době intenzivně zemědělsky využívána s velmi nízkou lesnatostí. Dále k jihu se rozprostírá krajina vyznačující se plochým hlavním hřbetem s navazujícími mírně ukloněnými plošinami. Tuto oblast tvoří mozaika lesů a luk s velkými zorněnými bloky narušenými místy doprovodnou zelení a loukami podél téměř paralelně uspořádaných drobných údolí, protékaných pravostrannými přítoky Sázavy (s využitím Vyhodnocení krajinného rázu Středočeského kraje¹²; upraveno)

Území se SO ORP Čáslav se nevyznačuje vysokým (plošným) podílem zvláště chráněných území – ve srovnání s okolními SO ORP i v měřítku Středočeského kraje. Zastoupena jsou zde pouze maloplošná ZCHÚ. V rámci 6 vyhlášených ZCHÚ mají dvě status přírodní rezervace a 4 status přírodní památky. Plošně rozsáhlá je přírodní památka Žehušická obora v severní části SO. Území soustavy Natura 2000 (evropsky významné lokality, ptačí oblasti) se v rámci SO ORP Čáslav, jako jediném ve Středočeském kraji, nevyskytují.

Přírodní park jako zákonná kategorie ochrany krajinného rázu (§ 12 zákona č. 114/1992 Sb.) není v SO ORP Čáslav vyhlášen. Podobná situace je v tomto ohledu i v dalších SO ORP v rámci Středočeského kraje i v sousedních krajích.

Koeficient ekologické stability (KES) jako rámcový (zobecňující) ukazatel stavu životního prostředí v rámci SO ORP Čáslav dosahuje hodnoty 0,58 (průměr za celé SO), přičemž k územím s maximálním či zřetelným narušením přírodních struktur (KES do hodnoty 0,3) náleží 24 (téměř 2/3) územních obvodů obcí, dominantně v severní části s velkoplošným zemědělským hospodařením. Podle zavedené metodologie KES SO ORP Čáslav celkově spadá do území intenzivně využívaného, zejména zemědělskou velkovýrobou (hodnota KES 0,31 - 1,00).

V SO ORP se nachází značný počet památkově chráněných objektů v širokém spektru staveb historické hodnoty, jež se nacházejí ve většině ze zdejších 37 obcí. S ohledem na plošnou velikost SO ORP Čáslav je zastoupení památkově chráněných objektů srovnatelné až nadprůměrné s většinou okolních SO ORP. Významné postavení v tomto směru zaujímá město Čáslav s vyhlášenou městskou památkovou zónou a cca 40 % památkově chráněných objektů v rámci celého SO. Z hlediska kulturně-historické hodnoty jsou významné rovněž Žleby s areálem zámku (národní nemovitá kulturní památka) a větším počtem dalších chráněných památek.

Vizuálně hodnotné území či území s harmonicky utvářenou krajinou nebo soustředěnými estetickými hodnotami zaujímá cca 20 % z celkové plochy SO ORP Čáslav, z většiny v jihozápadní části. Uvedený podíl je v měřítku Středočeského kraje podprůměrný.

Číselně jsou údaje, na základě kterých jsou obce hodnoceny, uvedeny v tabulce 10.

---

¹² VOREL a kol., 2009: Vyhodnocení krajinného rázu Středočeského kraje

Tabulka 10 podklady k hodnocení ochrany přírody a krajiny v SO ORP Čáslav

indikátor	5a	5b	5c	5d	5e	
název obce	podíl území se zvláštní ochranou (%)	podíl území s lokalitou NATURA2000 (%)	podíl území v přírodním parku (%)	koeficient ekologické stability	kulturně-historická hodnota území (body)	podíl vizuálně hodnotného území (%)
Adamov	0,00	0,00	0,00	8,13	0	0,00
Bílé Podolí	0,00	0,00	0,00	0,22	1	0,00
Brambory	0,00	0,00	0,00	1,27	0	0,00
Bratčice	0,00	0,00	0,00	0,76	2	0,00
Čáslav	0,00	0,00	0,00	0,08	3	0,00
Čejkovice	0,00	0,00	0,00	0,45	1	100,00
Dobrovítov	0,47	0,00	0,00	1,68	1	99,74
Drobovice	0,00	0,00	0,00	0,10	1	0,00
Horka I	0,00	0,00	0,00	0,29	1	0,67
Horky	0,00	0,00	0,00	0,07	1	0,00
Horušice	0,00	0,00	0,00	3,14	1	0,00
Hostovlice	0,00	0,00	0,00	0,08	0	0,00
Hraběšín	0,00	0,00	0,00	1,37	1	99,87
Chotusice	0,16	0,00	0,00	0,11	2	18,67
Kluky	1,27	0,00	0,00	0,08	3	0,00
Krchleby	0,00	0,00	0,00	0,32	2	69,47
Močovice	0,00	0,00	0,00	0,17	1	0,00
Okřesaneč	0,00	0,00	0,00	0,13	1	0,00
Potěhy	0,00	0,00	0,00	0,09	2	0,00
Rohozec	0,00	0,00	0,00	0,26	1	77,15
Semtěš	0,00	0,00	0,00	2,19	1	0,00
Schořov	0,00	0,00	0,00	0,33	1	0,00
Souňov	0,00	0,00	0,00	0,17	1	11,20
Starkoč	0,12	0,00	0,00	0,09	1	0,00
Šebestěnice	0,00	0,00	0,00	0,17	0	0,61
Třebešice	0,00	0,00	0,00	0,09	1	0,00
Třebonín	0,00	0,00	0,00	0,71	1	99,41
Tupadly	0,00	0,00	0,00	0,19	2	0,00
Vinaře	0,00	0,00	0,00	0,19	0	0,00
Vlačice	0,00	0,00	0,00	0,06	0	0,00
Vlkaneč	0,00	0,00	0,00	0,47	2	0,00
Vodranty	0,00	0,00	0,00	0,11	0	3,19
Vrdy	0,03	0,00	0,00	0,10	2	0,00
Zbýšov	0,07	0,00	0,00	1,01	2	65,43
Žáky	0,00	0,00	0,00	0,11	1	6,20
Žehušice	27,93	0,00	0,00	0,39	2	66,71
Žleby	0,00	0,00	0,00	0,27	3	0,00

Zdroj: ČSÚ, databáze ÚAP, hodnocení zpracovatele

C.1.6 Vodní režim a horninové prostředí

Vodní režim SO ORP Čáslav je hodnocen primárně na základě dvou významných dopadů probíhající klimatické změny, a to ohrožení extrémními srážko-odtokovými událostmi v podobě povodní a rostoucí teploty a s ní spojeným suchem.

Na území SO ORP Čáslav jsou vymezena záplavová území Q100, která zasahují do zastavěného a zastavitelného území ve 13 obcích. Největší plocha zastavěného a zastavitelného území je postižena v obcích Žehušice, Vrdy a Chotusice, kde je ohroženo téměř 20 %, zastavěného a zastavitelného území.

Ohrožení přívalovými srážkami nebo tzv. bleskovými povodněmi je vyhodnocováno na základě tzv. kritických bodů, které jsou vymezeny Strategii ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice. Na území SO ORP Čáslav jsou vymezeny celkem 4 kritické body, všechny v kategorii významné. Expertním odhadem byly vymezeny plochy pod kritickými body, které by teoreticky mohly být přívalovou povodní ohroženy. Největší míra ohrožení je v obci Starkoč.

Ohrožení suchem je definováno zjednodušenou vodní bilancí – rozdílem ročního srážkového úhrnu a potenciální evapotranspirace, které jsou evidovány na úrovni vodních útvarů povrchových vod. Váženým průměrem ploch vodních útvarů zasahující do jednotlivých obcí byly spočítány vodní bilance na úrovni jednotlivých obcí pro rok 2019, který byl extrémně suchý. V roce 2019 byla vodní bilance ve všech obcích záporná, největší rozdíl byl naměřen v obcích Chotusice, Čáslav a Žáky.

Horninové prostředí jednotlivých obcí SO ORP Čáslav je popsáno přítomností sesuvných a poddolovaných území, a ložisek nerostných surovin v obcích.

Přítomnost sesuvných a poddolovaných území byla rozlišena jednak na území obce a také v zastavěném a zastavitelném území. Celkem je na území evidováno SO ORP Čáslav 20 poddolovaných území a 2 sesuvná území (obě v obci Vinaře). Nejvíce poddolovaných území je v obci Zbýšov.

Na území obce byla hodnocena také existence ložisek nerostných surovin, přičemž nebyla hodnocena ložiska prognózní. Na území SO ORP Čáslav je celkem 55 ha ložisek nerostných surovin, přičemž největší část zasahuje do obce Hostovice.

Veškeré další číselné údaje k tématu jsou uvedeny v tabulce 11.

Tabulka 11 údaje o obcích SO ORP Čáslav týkající se vodního režimu a horninového prostředí

indikátor	Vodní režim			Horninové prostředí		
	6a*	6b**	6c***	6d****		6e*****
název obce	Q ₁₀₀ (%)	přívalové povodně(%)	vodní bil. 2019 (mm)	počet PÚ/SÚ v obci	počet PÚ/SÚ v zast. území	ložiska (ha)
Adamov	0,9	0,0	-206,7	1	0	0,0
Bílé Podolí	4,0	0,0	-244,6	0	0	0,0
Brambory	0,0	0,0	-244,6	0	0	0,0
Bratčice	5,0	0,0	-201,0	2	0	0,3
Čáslav	1,2	0,4	-270,5	0	0	0,0
Čejkovice	0,0	0,0	-177,1	0	0	1,6
Dobrovítov	0,0	0,0	-164,1	2	0	0,0
Drobovice	8,5	0,0	-219,9	0	0	0,0
Horka I	5,4	0,0	-244,6	0	0	0,0
Horky	0,0	0,0	-244,7	0	0	0,0
Horušice	0,0	0,0	-241,4	0	0	0,0
Hostovlice	2,0	0,0	-185,0	1	0	20,8
Hraběšín	0,0	0,0	-177,1	0	0	0,0
Chotusice	19,2	0,0	-274,0	0	0	0,0
Kluky	0,0	0,3	-260,8	0	0	3,2
Krchleby	0,0	0,0	-246,5	0	0	0,0
Močovice	0,0	0,0	-260,8	0	0	0,0
Okřesanec	0,0	0,4	-183,8	0	0	3,9
Potěhy	0,0	0,0	-207,9	0	0	0,0
Rohozec	0,0	0,0	-259,6	0	0	0,0
Semtěš	0,0	0,0	-242,9	2	1	5,9
Schořov	0,0	0,0	-206,7	0	0	0,0
Souňov	0,0	0,0	-260,8	1	0	0,0
Starkoč	0,0	3,6	-244,6	0	0	0,0
Šebestěnice	0,0	0,0	-177,7	1	1	0,0
Třebešice	0,0	0,0	-260,8	0	0	0,0
Třebonín	0,0	0,0	-242,9	1	0	0,0
Tupadly	1,4	0,0	-206,7	0	0	0,0
Vinaře	0,2	0,0	-244,6	2	2	2,4
Vlačice	0,0	0,0	-244,8	0	0	0,0
Vlkanec	0,0	0,0	-198,5	2	0	0,4
Vodranty	0,0	0,0	-260,8	0	0	0,0
Vrdy	19,2	0,0	-251,2	1	1	1,5
Zbýšov	0,0	0,0	-180,1	7	0	0,0
Žáky	0,0	0,0	-264,6	0	0	0,0
Žehušice	19,5	0,0	-255,1	0	0	8,3
Žleby	13,1	0,0	-215,7	1	0	6,3
SO ORP Čáslav	4,9	0,2	-169,8	20	3	55

* míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území rozlivem vody z vodních toků dle stanoveného záplavového území Q100 v % ** míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území přívalovými povodněmi v % ***stupeň ohrožení suchem vyjádřený rozdílem ročního úhrnu srážek a potenciální evapotranspirace v mm, ****počet sesuvných a poddolovaných území v obci a v zastavěném a zastavitelném území, *****výměra ložisek nerostných surovin na území obce v ha; Zdroj: ČHMÚ, databáze ÚAP

C.1.7 Kvalita životního prostředí

Z hlediska zdrojů znečišťování ovzduší i imisní zátěže lze situaci v ORP Čáslav hodnotit jako velmi dobrou. Větší počet stacionárních zdrojů se nachází pouze v Čáslavi a ve Vrdech. Z liniových zdrojů jsou pak významné pozemní komunikace s vysokou dopravní intenzitou (nad 5 000 vozidel/den), a to komunikace č. I/38 a I/17, které se kříží u Čáslavi. Imisní limity byly výrazněji překračovány u benzo[a]pyrenu v severní polovině ORP.

V území ORP je provozována 1 aktivní skládka odpadů, a to skládka Čáslav společnosti AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o. (aktuálně je řešeno její rozšíření). Databáze SEKM uvádí pro řešené území 79 záznamů, z nichž 56 nemá žádné bližší údaje a nejsou zahrnuty v databázi ÚAP (nebyly poskytnuty), jsou proto uváděny pouze dále specifikované zátěže (celkem 23 v území). Hodnocení je v naprosté většině rozpracováno (schváleno je pouze 5 lokalit). Nejsou tak mj. určeny kategorie priority a další postup. Nacházejí se zejména v severní polovině ORP, větší počet pak je v obcích Bílé Podolí, Čáslav, Horka I, Vrdy a Žehušice, na jihu území především v obci Zbýšov. Z objektů s uloženými nebezpečnými látkami dle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií, se v ORP nachází 2, a to Plnirna plynů Air Liquide CZ, s.r.o. (Čáslav) a Sklad pohonných hmot ČEPRO (Potěhy).

Vodních zdrojů je v ORP evidováno poměrně malé množství. Do území ORP nezasahují ochranná pásma významných vodních zdrojů.

Podrobnější hluková studie není pro celé území ORP k dispozici. Strategické hlukové mapy pořizované Ministerstvem zdravotnictví ČR dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES do řešeného území zasahují pouze okrajově. Lze tak pouze usuzovat, že významným zdrojem emisí hluku jsou pozemní komunikace s vysokou intenzitou dopravy (zejm. č. I/38 a I/17), areály s vysokou obrátkou dopravy (např. skládka Čáslav, pila Less & Timber, lihovar Vrdy, Zenit či Goldbeck Prefabeton) a či specifickými provozů – 21. základna taktického letectva Čáslav (Chotusice) nebo kamenolom a obalovna Markovice. Letiště Čáslav má vymezena hluková ochranná pásma

Veškeré další číselné údaje k tématu jsou uvedeny v tabulce 12. Pro představu o dopravních intenzitách, na základě dat ŘSD ČR – Sčítání dopravy 2016, slouží obr. 7 v kapitole C.1.13.

Tabulka 12 indikátory kvality životního prostředí v SO ORP Čáslav

Indikátor	7a	7b	7c	7d
název obce	zdroje znečištění ovzduší (počet)	překročení imisních limitů (podíl území %)	sklárky / staré ekologické zátěže (počet)	potenciální závažné havárie (počet)
Adamov	0	0,0	0	0
Bílé Podolí	0	0,0	0	0
Brambory	0	0,0	1	0
Bratčice	1	0,0	0	0
Čáslav	10	0,0	1/6	1
Čejkovice	0	0,0	0	0
Dobrovítov	0	0,0	1	0
Drobovice	1	0,0	0	0
Horka I	0	0,0	2	0
Horky	2	0,0	0	1
Horušice	0	0,0	0	0
Hostovlice	0	0,0	1	0
Hraběšín	0	0,0	0	0
Chotusice	0	0,0	0	0
Kluky	0	0,0	0	0
Krchleby	1	0,0	0	0
Močovice	0	0,0	0	0
Okřesaneč	1	0,0	0	0
Potěhy	2	0,0	1	0
Rohozec	1	0,0	0	0
Semtěš	0	0,0	0	0
Schořov	0	0,0	0	0
Souňov	0	0,0	0	0
Starkoč	0	0,0	0	0
Šebestěnice	0	0,0	0	0
Třebešice	1	0,0	0	0
Třebonín	0	0,0	1	0
Tupadly	2	0,0	0	0
Vinaře	0	0,0	0	0
Vlačice	0	0,0	0	0
Vlkaneč	0	0,0	1	0
Vodranty	0	0,0	0	0
Vrdy	3	0,0	1	0
Zbýšov	0	0,0	2	0
Žáky	0	0,0	0	0
Žehušice	1	0,0	3	0
Žleby	2	0,0	3	0

Zdroj: ČHMÚ, databáze ÚAP

C.1.8 Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Z hlediska zemědělského půdního fondu na území SO ORP Čáslav je hodnocena změna jeho výměry v poslední dekádě a jeho kvalitativní znaky.

Zemědělský půdní fond se obecně zmenšuje. Na republikové úrovni se podíl ZPF snížil o 0,7 %, na úrovni Středočeského kraje o 1,2 % a na území SO ORP Čáslav o 0,5 %. Celkově se snížil ZPF u 27 obcí, nejvíce u obce Šebestěnice. V Adamově se naopak ZPF navýšil o 0,6 %.

Hodnocena byla také přítomnost sklonité orné půdy nad 7°. Na území celkem 6 obcí se objevily díly půdních bloků dle databáze LPIS s průměrnou sklonitostí vyšší než 7°. U obce Souňov dělal podíl takto sklonitých půd necelé 3 % z celkové výměry orné půdy v obci.

V poslední řadě byla hodnocena také přítomnost hodnotných půd s I. a II. třídou ochrany dle databáze BPEJ. Nejvyšší podíl úrodné půdy z celkové výměry ZPF je v obci Vlačice, kde tvoří téměř 100 %. Naopak v obci Brambory je podíl cenných půd nulový. Velké množství půd v I. a II. třídě ochrany má ale i negativní stránku. Významně limituje rozvoj obce a výstavbu.

Procentuální zastoupení pozemků určených k plnění funkcí lesa se na republikové úrovni zmenšuje, a to za poslední dekádu cca o 0,4 %. Na úrovni Středočeského kraje i na úrovni SO ORP Čáslav naopak podíl lesů mírně vzrostl o 0,6, resp. 0,2 %. Nejvíce vzrostl podíl pozemků určených k plnění funkcí lesa v obci Bratčice, o 1,9 %.

Veškeré další číselné údaje k tématu jsou uvedeny v tabulce 13.

Tabulka 13 údaje o obcích SO ORP Čáslav popisující ZPF a PUPFL

indikátor	zemědělský půdní fond					pozemky určení k plnění f. lesa		
			8a*	8b**	8c***	8d****	8e*****	
název obce	ZPF 2009 (ha)	ZPF 2018 (ha)	změna (%)	sklonité půdy (%)	ZPF TO 1+2 (%)	les 2018 (%)	les 2009 (%)	změna (%)
Adamov	8,0	8,6	0,6	0,0	93,6	85,5	85,5	0,0
Bílé Podolí	91,1	91,3	0,3	0,0	37,6	3,0	3,0	0,0
Brambory	70,0	68,8	-1,2	0,0	0,0	22,6	23,5	-1,0
Bratčice	58,6	57,4	-1,2	0,0	95,5	34,1	32,2	1,9
Čáslav	70,5	69,8	-0,6	0,0	98,3	0,3	0,3	0,0
Čejkovice	82,2	82,2	0,0	0,0	55,5	8,9	8,8	0,1
Dobrovítov	44,2	44,1	-0,1	0,0	49,0	51,7	51,6	0,2
Drobovice	82,2	82,2	0,0	0,0	88,2	0,9	0,9	0,0
Horka I	90,4	90,0	-0,4	0,7	43,9	2,3	2,3	0,0
Horky	79,9	79,7	-0,1	0,0	99,2	0,0	0,0	0,0
Horušice	47,8	47,6	-0,2	0,0	1,7	47,5	47,4	0,1
Hostovlice	87,5	87,4	-0,1	0,0	97,1	2,7	2,7	0,0
Hraběšín	41,0	41,0	0,0	0,0	46,0	54,6	54,6	0,0
Chotusice	86,7	86,6	-0,2	0,0	75,9	0,3	0,3	0,0
Kluky	88,9	88,6	-0,3	0,2	71,8	1,4	1,4	0,0
Krchleby	73,1	72,7	-0,4	0,0	35,2	16,4	16,3	0,0
Močovice	88,6	86,0	-2,6	0,0	79,7	3,1	2,6	0,6
Okřesaneč	82,0	82,1	0,1	0,9	81,7	3,7	3,7	0,0
Potěhy	83,7	83,5	-0,2	0,0	92,8	3,4	3,4	0,0
Rohozec	76,6	76,3	-0,3	0,0	11,4	15,8	15,8	0,0
Semtěš	76,7	76,8	0,0	0,0	12,9	14,0	13,7	0,3
Schořov	83,1	81,9	-1,1	0,0	63,1	4,8	4,8	0,0
Souňov	85,4	85,2	-0,2	2,8	37,1	5,9	5,5	0,3
Starkoč	90,3	90,3	0,0	0,0	23,0	0,3	0,3	0,0
Šebestěnice	90,2	86,0	-4,2	0,0	36,3	2,0	1,3	0,7
Třebešice	90,5	89,3	-1,2	0,7	81,7	2,2	1,9	0,3
Třebonín	59,4	59,3	-0,2	0,0	36,5	33,4	32,9	0,5
Tupadly	82,3	82,2	-0,1	0,0	89,4	5,4	5,2	0,2
Vinaře	90,1	88,5	-1,6	0,3	52,2	5,7	4,2	1,5
Vlačice	93,0	92,8	-0,2	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Vlkaneč	66,0	65,9	-0,1	0,0	26,2	26,6	26,6	0,0
Vodranty	87,7	87,8	0,0	0,0	16,1	4,9	4,8	0,1
Vrdy	85,6	85,8	0,2	0,0	87,2	1,2	1,2	0,0
Zbýšov	51,6	50,9	-0,7	0,0	32,0	41,9	41,4	0,5
Žáky	90,3	90,1	-0,1	0,0	62,5	1,5	1,5	0,0
Žehušice	62,2	60,1	-2,2	0,0	37,7	13,5	12,3	1,2
Žleby	73,1	72,8	-0,3	0,0	76,7	12,5	12,4	0,1
SO ORP Čáslav	75,4	74,9	-0,5	0,1	57,4	14,4	14,2	0,2
<i>Středočeský kraj</i>	<i>66,6</i>	<i>65,4</i>	<i>-1,2</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>22,4</i>	<i>21,8</i>	<i>0,6</i>
<i>Česká republika</i>	<i>61,9</i>	<i>61,2</i>	<i>-0,7</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>26,7</i>	<i>27,1</i>	<i>-0,4</i>

* změna výměry zemědělské půdy v % ** podíl sklonité orné půdy v % *** podíl kvalitních půd v % **** lesnatost v % ***** změna výměry lesa v %; Zdroj: ČSÚ, databáze ÚAP

C.1.9 Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství

Tento tematický okruh zohledňuje přítomnost a dostupnost zařízení občanské vybavenosti v obcích SO ORP Čáslav v členění na školství, zdravotnictví, sociální služby, pošty a knihovny. Z tabulkového přehledu č. 14 je zřejmé, že vybavenost je převážně koncentrována do samotné Čáslavi, v menší míře do Vrd, Potěh, Zbýšova nebo Žehušic. Jednotky zařízení občanské vybavenosti se pak nachází v řadě dalších obcí.

Co se týče distribuce školských zařízení, je území pokryto poměrně rovnoměrně jak školami mateřskými, tak základními. Dostupnost je ze všech částí území přiměřená, mírně horší je na jihu území. Střední školství je provozováno jen v Čáslavi, což ale není významným nedostatkem.

Zdravotnictví je výrazněji koncentrováno do Čáslavi (vč. nemocnice a polikliniky), což s ohledem na dobrou dostupnost z ostatních obcí nelze považovat za výrazné negativum. Praktičtí lékaři a někteří specialisté jsou přítomni i v dalších obcích. Není však hodnocena jejich běžná dostupnost (ordinační hodiny apod.). Do Čáslavi jsou koncentrována také zařízení pro sociální služby různých druhů, jinde v území nejsou provozována. Domov pro seniory je přítomen jediný v Čáslavi s kapacitou 105 míst, rovněž zde se nachází domov se zvláštním režimem s kapacitou 90 míst. S ohledem na současný vývoj demografické situace je třeba vyhodnotit potřebu dalších zařízení této infrastruktury.

Knihoven je v území poměrně vysoký počet, většina obcí jí disponuje. Pobočky pošt jsou předmětem dlouhodobých debat. V tomto směru je vývoj vázán především na dohodu mezi samosprávami a společností Česká Pošta a možnost slučování poboček s jinými službami.

Komerční služby nejsou hodnoceny, lze předpokládat, že situaci řeší tržní prostředí. Trvale se prohlubující problém s dostupností obchodů s potravinami v nejmenších obcích není možné nástroji územního plánování efektivně řešit.

Dostupnost veřejných prostranství není v hodnocení zahrnuta, protože neexistují vhodné datové zdroje obsahující potřebné informace. Obecně platí, že v menších obcích je veřejný prostor zastoupen v dostatečné míře a nová výstavba deficit nevytváří - v obcích SO ORP Čáslav není natolik intenzivní. Ve městech a příměstských obcích je nicméně nutné v územních plánech sledovat dostupnost veřejných prostranství a je povinností projektantů zahrnovat k rozvojovým plochám o stanovené výměře (každé 2 ha) také dostatečně velká veřejná prostranství.

Situaci v oblasti veřejné infrastruktury (občanská vybavenost, veřejný prostor) není možné srovnat na krajské ani vyšší úrovni, protože k tomuto účelu nelze získat potřebná data.

Tabulka 14 veřejná občanská vybavenost v obcích SO ORP Čáslav

indikátor	9a			9b						9c				
počet	Školská zařízení			Zdravotnické subjektů						Ostatní vybavenost				
název obce	MŠ	ZŠ	SŠ	nemocnice / poliklinika	zdravotnická záchranná sl.	praktické l.	zubní l.	speciální l.	lékárna	stacionář	domovy	ostatní sociální zař.	pošta	knihovna
Adamov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bílé Podolí	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Brambory	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bratčice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Čáslav	1	6	5	2	0	13	13	36	6	4	2	4	2	2
Čejkovice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dobrovítov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Drobovice	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Horka I	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Horky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Horušice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Hostovlice	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
Hraběšín	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Chotusice	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1
Kluky	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Krchleby	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Močovice	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Okřesaneč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Potěhy	1	1	0	0	0	3	1	2	0	0	0	0	0	1
Rohozec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Semtěš	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Schořov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Souňov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Starkoč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Šebestěnice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Třebešice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Třebonín	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Tupadly	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Vinaře	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vlačice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Vlkaneč	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
Vodranty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrdy	1	1	0	0	0	4	0	1	1	0	0	0	1	1
Zbýšov	1	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	1	1
Žáky	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Žehušice	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1
Žleby	1	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	1

Zdroj: databáze ÚAP, MŠMT, MZD, internetové zdroje

C.1.10 Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti

V tomto tématu je hodnocena vybavenost obcí technickou infrastrukturou a poloha v rámci dopravního systému ČR. Číselné údaje, na základě kterých je hodnocení provedeno, jsou obsahem tabulky č. 15.

Dostupnost sítě pozemních komunikací z jednotlivých obcí je poměrně dobrá, menší část obcí má v dosahu dálniční nájezd (sever území na dálnici D11, jih na D1), přestože časová distance se blíží 30 minutám. Zbylé obce mají v dosahu do 15 minut jízdy osobním automobilem silnicí I. třídy. Nejizolovanější je z tohoto úhlu pohledu obec Čejkovice, která je obsluhována pouze slepou komunikací a dojezdový čas u ní činí přesně 15 minut.

Pro téměř všechny obce s výjimkou 3 na samém jihu území je dostupné správní město ORP Čáslav za 15 nebo méně minut jízdy osobním automobilem. Obec Zbýšov je vzhledem ke svému uspořádání přesně na pomezí, její část se do stanovené hranice vměstná. Ani z oněch 3 obcí (Dobrovítov, Čejkovice, Vlkaneč) není dostupnost do ORP špatná, dojezdová vzdálenost nepřesahuje 20 minut. Krajské město, kterým je formálně Praha, není dostupné z žádné části území za méně než 30 minut. Obvykle je to 1 hodina nebo více. Výrazně snadněji se lze dostat do Pardubic, do nich je to ze severu území něco málo přes ½ hodiny jízdy automobilem, nicméně ty nejsou pro území správním střediskem.

Letecká doprava nemá v území větší význam, nachází se v něm jediné letiště – v Čáslavi. Jedná se o vojenské letiště patřící 21. základně taktického letectva Čáslav. Letiště a jeho ochranná pásma představuje především limit rozvoje. Do jisté míry je jeho přítomnost i možností pro rozvoj obcí v jeho okolí, jmenovitě Chotusic a Čáslavi (v malé míře i dalších), protože s ním souvisí stálá vojenská posádka a řada dalších činností a aktivit se na něj váže. V Chotusicích je díky letišti vysoké množství pracovních příležitostí. Řešeným územím neprochází žádné sledované vodní cesty, vodní doprava v něm nemá žádný význam.

Vybavenost technickou infrastrukturou je v území na dobré úrovni, což má spojitost i s malou roztržitostí sídelní sítě. Vybaveno vodovodem je tak 26 obcí z 37, nebylo však možné hodnotit podíl obyvatel napojených na vodovod (aktuální data za jednotlivé obce nejsou k dispozici). Vybavenost kanalizací je nižší, u 25 obcí je kanalizace v datech uváděna, u 18 potom včetně ČOV. Opět platí, že pokrytí obcí není vždy 100%. U vodovodu i kanalizace není možné u některých obcí ověřit jejich pokrytí vůbec, protože údaje o tom nebyly předány provozovateli/vlastníky těchto sítí.

Teplovodní vedení se nenachází v žádné obci. Plynovod je zaveden do většiny obcí, výjimkou je jenom území západně od Čáslavi při hranicích se SO ORP Kutná Hora, zahrnující 9 obcí.

Tabulka 15 dopravní dostupnost a vybavenost technickou infrastrukturou v obcích SO ORP Čáslav

Indikátor	10a				10b	10c		10d		10e	
	dopravní dostupnost				vybavenost vodovodem***	vybavenost kanalizací***	vybavenost ČOV***	význam**** ostatní TI		význam**** ostatní DI	
název obce	silniční síť**	železniční stanice*	sídlo ORP**	krajské město**				plynofikace	teplvod	letiště	vodní cesta
Adamov	s. I. třídy	0	1	0	1	0	0	2	0	0	0
Bílé Podolí	s. I. třídy	0	1	0	1?	1?	0	2	0	0	0
Brambory	s. I. třídy	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0
Bratčice	s. I. třídy	0	1	0	1	1?	1?	2	0	0	0
Čáslav	s. I. třídy	2	1	0	1	1	1	2	0	1	0
Čejkovice	s. I. třídy	0	0	0	0	1?	0	2	0	0	0
Dobrovítov	dálnice	0	0	0	1?	0	0	2	0	0	0
Drobovice	s. I. třídy	0	1	0	1	1	1	2	0	0	0
Horka I	s. I. třídy	0	1	0	0	1?	1?	2	0	0	0
Horky	s. I. třídy	2	1	0	1	1	1	2	0	0	0

Indikátor	10a				10b	10c		10d		10e	
	dopravní dostupnost					vybavenost vodovodem***	vybavenost kanalizační***	vybavenost ČOV***	význam**** ostatní TI		význam**** ostatní DI
název obce	silniční sít***	železniční stanice*	sídlo ORP**	krajské město**	plynofikace				teplotod	letišťe	vodní cesta
Horušice	dálnice	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0
Hostovlice	s. I. třídy	1	1	0	0	1?	0	2	0	0	0
Hraběšín	s. I. třídy	0	1	0	1?	1?	1?	0	0	0	0
Chotusice	dálnice	0	1	0	1?	1?	1?	2	0	1	0
Kluky	s. I. třídy	0	1	0	1?	1?	0	0	0	0	0
Krchleby	s. I. třídy	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Močovice	s. I. třídy	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0
Okřesaneč	s. I. třídy	1	1	0	1	0	0	2	0	0	0
Potěhy	s. I. třídy	1	1	0	1	1	1	2	0	0	0
Rohozec	dálnice	0	1	0	1	1	1	2	0	0	0
Semtěš	s. I. třídy	0	1	0	0	1	1	2	0	0	0
Schořov	s. I. třídy	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0
Souňov	s. I. třídy	0	1	0	0	1?	0	0	0	0	0
Starkoč	s. I. třídy	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0
Šebestěnice	s. I. třídy	0	1	0	1	1?	0	2	0	0	0
Třebešice	dálnice	2	1	0	1	1	1	0	0	0	0
Třebonín	s. I. třídy	0	1	0	1?	0	0	0	0	0	0
Tupadly	s. I. třídy	0	1	0	1	1	1	2	0	0	0
Vinaře	s. I. třídy	0	1	0	1?	1	1	2	0	0	0
Vlačice	s. I. třídy	0	1	0	0	1	1	2	0	0	0
Vlkaneč	s. I. třídy	2	0	0	1	1	1	2	0	0	0
Vodranty	s. I. třídy	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrdy	s. I. třídy	1	1	0	1?	1?	1?	2	0	0	0
Zbýšov	dálnice	0	1-	0	1	0	0	2	0	0	0
Žáky	s. I. třídy	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Žehušice	s. I. třídy	0	1	0	1?	1-	1?	2	0	0	0
Žleby	s. I. třídy	2	1	0	1	1?	1?	2	0	0	0

Pozn.: *2: železniční stanice/zastávka přímo v sídle nebo bezprostředně u něj, 1: - dostupná pro pěší do cca 30 min; **krajské město/dálnice dostupné do cca 30 min osobním automobilem, sídlo ORP/silnice I. nebo II. třídy dostupné do cca 15min; ***1: v obci je síť dostupná v celém území nebo jeho majoritní části; 1-: v obci je síť dostupná na části území; 1?: pokrytí nelze ověřit z dat v databázi ÚAP, 0: v obci síť není dostupná, ****význam odhadnutý na základě pokrytí sídel sítěmi/zařízením příslušné infrastruktury nebo jeho polohou

Zdroj: ČSÚ, databáze ÚAP, hodnocení zpracovatele

C.1.11 Ekonomické a hospodářské podmínky

Tato kapitola hodnotí základní hospodářské podmínky v obcích SO ORP Čáslav. Číselně jsou indikátory, na jejichž základě byly obce hodnoceny, vyjádřeny v tabulce 16.

Hlavní ekonomické centrum SO ORP je samotná Čáslav, disponující poměrně rozsáhlými průmyslovými zónami na východním okraji města, ale také řadou dalších zařízení generujících pracovní příležitosti i ekonomickou produkci. Významné ekonomické subjekty operují také ve Vrdech (Goldbeck Prefabeton, CEMEX). Specifickou funkci zastává letiště Čáslav, které rovněž představuje významného zaměstnavatele. Území je dále významné zemědělskou produkcí.

Nezaměstnanost v SO ORP byla v průměru za roky 2018 a 2019 vyšší než je průměr za Středočeský kraj i ČR. Podíl nezaměstnaných se pohybuje od cca 1,5 do 5 %. Samotná Čáslav je přesně na průměru ORP. Vyšší čísla nezaměstnanosti patrně souvisí se nevýhodnou polohou v rámci sídelního i dopravního systému. Nezaměstnanost přesto nebyla podle informací MPSV v posledních letech v regionu významným problémem. Je však nutno připomenout, že MPSV sleduje podíl nezaměstnaných hlášených na úřadech práce na celkovém počtu práceschopného obyvatelstva, což může být mírně odlišný stav od reálné situace, platí ale pro celou republiku a srovnání proto není zkresleno.

Počet podnikatelských subjektů celkově v SO ORP Čáslav za posledních 10 let narostl o více než 7 %, což souhlasí s vývojem v kraji i ČR obecně. Míra podnikatelské aktivity ORP rovněž vzrostla, aktuálně je registrováno 209 subjektů na 1000 obyvatel, což je nicméně výrazně méně, než je udáváno v kraji i ČR. Opět lze hledat důvody nejspíše v periferní poloze regionu. V jednotlivých obcích je situace dosti různorodá, míra podnikatelské aktivity kolísá mezi 125 a 270, ve většině obcí má stoupající trend, ale nalézt lze i obce s výrazným propadem. Bez znalosti místní situace lze ale obtížně hodnotit faktory za tím stojící.

Tyto dva indikátory - nezaměstnanost a míra podnikatelské aktivity, budou s velkou mírou pravděpodobnosti negativně dotčeny vývojem v letošním roce, je nicméně příliš brzy na jakékoliv hodnocení. V každém případě bude důležité situaci kolem ekonomiky sledovat a případně jí přizpůsobovat nastavení územně-plánovacích nástrojů.

Co se týče dalších ukazatelů - podílu produktivní složky populace a obecních příjmů *per capita*, je situace v ORP velice podobná situaci v kraji. Opět ale existují značné rozdíly mezi jednotlivými obcemi, což je dáno i jejich malou populační velikostí. Faktem nicméně je, že některé obce hospodařily celkově v letech 2016-2018 i s násobky prostředků na jednoho obyvatele než jiné. Průměr za ORP je cca 24 tis. Kč na jednoho obyvatele a rok, nejsou nicméně výjimkou obce s příjmy okolo 15 tis. Kč. Jiné (Horušice, Dobrovítov) se blíží 50 tis. Kč, jedná se nicméně o dva extrémní případy. Je na hlubší analýzu rozklíčovat důvody tohoto stavu, ta je však nad rámec této dokumentace.

Plochy pro ekonomické činnosti jsou v územních plánech navrhovány v menší části obcí a obvykle pouze v rozsahu jednotek hektarů (nejvíce Zbýšov - 14 ha). Výrazně více je těchto ploch navrhováno v případě Čáslavi (82 ha), což odpovídá povaze a významu sídla.

Tabulka 16 ukazatele pro hodnocení hospodářských podmínek v obcích SO ORP Čáslav

Indikátor	10a	10b			10c	10d	10e	
		počet ekonomických subjektů na 1000 ob.					podíl obyvatel ve věku 15-64 let (%)	výměra ploch pro ekonomické aktivity (ha)
název obce	podíl nezam. %*	2009	2019	změna (%)				
Adamov	3,8	191	168	-12,0	56,0	0,0	5 187,4	14,3
Bílé Podolí	3,4	190	206	8,0	65,4	0,0	37 285,1	19,9
Brambory	4,6	207	252	21,7	66,1	0,0	5 599,2	17,2
Bratčice	4,0	182	213	17,4	63,9	0,0	17 589,1	15,4
Čáslav	3,7	219	216	-1,4	62,9	82,3	875 456,7	28,2
Čejkovice	4,9	235	207	-12,1	75,9	0,0	2 245,2	23,4
Dobrovítov	2,9	164	231	41,2	66,7	0,0	15 172,2	46,7
Drobovice	2,8	173	161	-7,0	62,5	7,3	19 688,6	16,7
Horka I	3,6	212	221	4,1	60,2	4,0	21 023,8	17,5
Horky	4,4	217	197	-8,9	63,5	1,4	16 594,3	13,7
Horušice	1,5	212	216	1,9	61,9	0,0	26 203,7	49,3
Hostovlice	3,4	185	247	33,1	71,5	0,0	12 096,7	16,2
Hraběšín	3,9	167	188	12,9	56,4	0,0	10 169,6	31,3
Chotusice	2,3	214	177	-17,4	62,4	0,0	35 107,5	16,2
Kluky	3,1	162	216	33,6	60,4	7,1	42 519,4	28,7
Krchleby	3,4	196	191	-2,5	59,1	4,4	22 537,8	19,1
Močovice	1,9	157	178	13,0	62,0	0,0	20 300,7	17,4
Okřesaneč	4,1	135	168	24,7	62,5	5,6	9 814,9	17,0
Potěhy	3,5	185	154	-16,4	62,7	0,0	39 222,0	20,7
Rohozec	2,3	191	235	23,3	64,2	0,0	29 516,8	33,0
Semtěš	2,3	242	221	-9,0	55,9	2,3	14 128,0	17,7
Schořov	3,8	269	266	-1,1	69,6	0,0	4 763,8	20,2
Souňov	2,8	182	250	37,5	69,3	2,7	7 778,6	18,8
Starkoč	3,3	193	197	2,2	67,4	0,0	8 642,8	22,0
Šebestěnice	4,9	145	209	44,0	61,6	0,0	5 602,1	20,7
Třebešice	4,8	106	125	18,5	64,9	0,0	18 092,3	21,5
Třebonín	3,1	221	271	23,0	65,9	0,0	8 375,3	20,9
Tupadly	3,2	146	161	10,3	64,0	8,0	44 046,6	22,9
Vinaře	2,7	132	232	75,6	60,8	0,0	10 471,0	14,2
Vlačice	3,0	199	165	-17,4	65,4	0,0	13 769,3	18,0
Vlkaneč	3,4	178	168	-5,5	65,0	0,0	37 901,6	20,6
Vodranty	2,8	155	149	-3,6	50,6	0,0	5 932,2	23,9
Vrdy	3,2	196	235	19,9	68,1	4,9	166 654,9	19,0
Zbýšov	4,6	202	224	10,9	61,8	14,2	47 436,5	24,9
Žáky	4,0	158	212	34,4	64,8	0,0	22 951,6	22,0
Žehušice	2,4	227	239	5,4	64,3	1,3	54 046,2	23,1
Žleby	4,5	179	191	7,0	63,2	0,0	74 615,4	18,9
SO ORP Čáslav	3,7	200	209	4,4	63,6	145,4	1 808 538,8	23,6
<i>Středočeský kraj</i>	<i>2,6</i>	<i>239,0</i>	<i>248,8</i>	<i>4,1</i>	<i>63,8</i>	-	<i>92 246 057,3</i>	<i>22,7</i>
<i>Česká republika</i>	<i>3,0</i>	<i>244,7</i>	<i>270,5</i>	<i>10,6</i>	<i>64,1</i>	-	<i>904 054 725,0</i>	<i>28,4</i>

Pozn.: *průměr měsíčních podílů nezaměstnaných za roky 2018 a 2019; Zdroj: ČSÚ, MPSV, databáze ÚAP

C.1.12 Rekreační a cestovní ruch

V tomto tematickém okruhu jsou zjištěny informace ve vztahu k cestovnímu ruchu a podmínkám pro rekreaci v území SO ORP Čáslav, hodnocení je založeno na základě číselných údajů v tabulce 17.

Území není z pohledu turistického ruchu exponovaným prostorem. S výjimkou historického jádra Čáslavi a zámku Žleby se v něm nenachází republikově významnější kulturní hodnoty. Za přírodně atraktivní lze označit Žehušickou oboru (přírodní památka), která ale není otevřená veřejnosti, a pro cestovní ruch proto nemá význam. Pro rekreační aktivity lze využít některé jednotlivé lokality pro koupání a územím prochází páteřní cyklotrasa č. 1 (Praha – Kutná Hora – Brno – Hodonín). Rozhledna se nachází pouze v Čáslavi (Vyhlídková věž kostela sv. Petra a Pavla, Otakarova věž), kde je také muzeum zemědělské techniky. Tři obce mají vysokou lesnatost území. Řeka Doubrava je za určitých okolností vodácky splavná (pouze při vyšších stavech vody, zpravidla mimo letní sezónu), není jí ale přisouzen význam z hlediska cestovního ruchu.

Ubytovací kapacity jsou hodnoceny pouze rámcově, protože data jsou převážně citlivými údaji a nejsou zveřejněny. Není zároveň možné zaručit úplnost a aktuálnost těchto informací ani zohlednit moderní ubytovací služby typu AirBnb, protože tato data nelze doložit. Z dostupných informací nicméně plyne, že ubytovacích kapacit je málo, což odpovídá potenciálu území pro cestovních ruch. Převážná většina (321 lůžek ze 470) se nachází v Čáslavi. Ve Zbýšově je provozován autokemp.

V řešeném území je oproti průměru za celou ČR více objektů trvale nebydlených využívaných k rekreaci o cca 5 procentních bodů, a srovnatelně se situací v kraji. Především jih SO ORP je pro individuální rekreaci využíván ve velké míře, některé obce mají podíl domů využívaných k druhému bydlení roven téměř polovině.

Koncentrace turistických komunikací je v průměru rovna pouze 0,3 km na km² území, a v 16 obcích žádné komunikace tohoto druhu nevedou. Největší koncentrace je evidována v Adamově, Bratčicích a Schořově (cca 1,5 km na km²). Je nicméně k debatě hodnotit přínos vysoké koncentrace v některých obcích.

Tabulka 17 podklady pro hodnocení rekreace a cestovního ruchu v obcích SO ORP Čáslav

Indikátor	12a				12b	12c	12d	
	Turistická atraktivita*				Podíl domů sloužících k rekreaci (%)	Počet lůžek v ubytovacím zařízení	Turistické komunikace	
	K	P	R	Σ			km	km/km ²
Adamov	0	0	1	1	25,4	0	3,8	1,4
Bílé Podolí	0	0	0	0	25,9	0	2,2	0,1
Brambory	0	0	0	0	24,5	0	1,2	0,9
Bratčice	0	0	0	0	18,1	0	11,4	1,4
Čáslav	2	0	1	3	1,0	321	21,7	0,8
Čejkovice	0	0	0	0	46,4	neurč.	0,0	0,0
Dobrovítov	0	0	1	1	16,5	0	2,6	0,3
Drobovice	0	0	0	0	7,1	0	0,0	0,0
Horka I	0	0	0	0	22,1	0	0,0	0,0
Horky	0	0	1	1	6,2	0	1,9	0,8
Horušice	0	0	0	0	14,6	0	6,1	0,7
Hostovlice	0	0	1	1	15,5	0	3,9	0,7
Hraběšín	0	0	1	1	14,5	0	0,0	0,0
Chotusice	0	0	0	0	9,6	0	0,0	0,0
Kluky	1	0	0	1	6,6	0	0,0	0,0
Krchleby	0	0	0	0	7,9	0	0,0	0,0
Močovice	0	0	0	0	5,7	neurč.	0,0	0,0
Okřesaneč	0	0	0	0	20,4	0	0,0	0,0
Potěhy	0	0	1	1	9,4	0	2,5	0,5
Rohozec	0	0	0	0	14,9	0	0,0	0,0
Semtěš	0	0	0	0	27,0	0	4,1	0,8
Schořov	0	0	0	0	46,2	0	2,3	1,6
Souňov	0	0	0	0	5,3	0	0,0	0,0
Starkoč	0	0	0	0	47,3	0	0,0	0,0
Šebestěnice	0	0	0	0	9,8	neurč.	0,0	0,0
Třebešice	0	0	1	1	4,6	0	3,5	0,5
Třebonín	0	0	0	0	11,7	neurč.	0,0	0,0
Tupadly	0	0	1	1	11,1	neurč.	7,1	1,1
Vinaře	0	0	0	0	35,0	0	1,1	0,2
Vlačice	0	0	0	0	7,7	0	0,0	0,0
Vlkaneč	1	0	0	1	17,4	0	1,7	0,1
Vodranty	0	0	0	0	8,5	0	0,0	0,0
Vrdy	0	0	1	1	6,3	neurč.	3,9	0,2
Zbýšov	1	0	1	2	34,0	neurč.	1,3	0,1
Žáky	0	0	1	1	20,7	0	0,2	0,0
Žehušice	1	0	0	1	14,6	0	0,0	0,0
Žleby	2	0	1	3	19,8	0	9,1	0,6
SO ORP Čáslav					12,6	470	91,5	0,3
<i>Středočeský kraj</i>					<i>12,8</i>	<i>35100</i>		
<i>Česká republika</i>					<i>7,8</i>	<i>539685</i>		

Pozn.: * K – atraktivita z pohledu kulturních památek, P – atraktivita z pohledu přírodních hodnot, R – atraktivita z pohledu míst vhodných pro sport a jinou rekreaci, Σ – atraktivita celkem; zdroj: databáze ÚAP; hodnocení zpracovatele; ČSÚ

C.1.13 Bezpečnost a ochrana obyvatel

Bezpečnost obyvatel souvisí s více faktory, v tomto tématu je vyhodnoceno ohrožení obcí povodňovým rizikem, zachyceny střety zastavěného území s potenciálně nebezpečnými vlivy z technické a dopravní infrastruktury, a dále vybavenost obcí základní infrastrukturou k ochraně obyvatel. Číselné podklady jsou součástí tabulky 18.

Území je v jeho severovýchodní části podle mapy povodňového ohrožení dotčeno všemi kategoriemi ohrožení. Největší riziko škod povodně představují pro obec Vrdy, Vlačice a Vinaře, kde se v oblasti s vysokým rizikem nachází poměrně významná část katastru obce i zastavěného území. V obci Bílé Podolí je také část území v oblasti s vysokým rizikem, zástavba sídel ale není ohrožena. Jen nízké ohrožení plyne pro obec Starkoč, navíc pouze na nepatrné ploše.

Územím prochází ochranná pásma produktovodu a ropovodu, a trasy vysokotlakého a velmi vysokotlakého plynovodu mají stanoveno bezpečnostní pásma. Některé části zastavěného území obcí jsou ve střetu s těmito limity, z čehož potenciální riziko může plynout. Na úrovni této dokumentace není možné posuzovat rizika konkrétně, v rámci ÚPD obcí je proto nutné prověřovat tyto střety a zejména je dále neprohlubovat. Nejzávažnější riziko plyne z blízkosti tras sledované infrastruktury pro město Čáslav, v menší míře pro obec Horky. Drobovice, Potěhy a Žleby mají potenciální riziko již zřetelně nižší. Ostatní obce svým zastavěným územím zasahují do OP/BP jen okrajově.

Průchod frekventovaných dopravních tahů (sledovány jsou ty s frekvencí více než 5 000 automobilů denně) obcemi je dalším potenciálním rizikem, týká se především samotné Čáslavi, která má obchvat zbudován, ale ústí do ní pokračování frekventované silnice č. 17. Již nižší riziko představuje průchod frekventované silnice pro Horky, Drobovice a Vrdy. Železnice s celostátním významem prochází centrální částí území a z hlediska bezpečnosti má potenciálně negativní vliv na 6 obcí, přejezdy jsou ale vždy vybaveny závorami, proto je riziko vyhodnoceno jako nižší.

Ochranu obyvatel zajišťuje sbor profesionálních hasičů se stanicí v Čáslavi, SDH působí podle dostupných údajů pouze ve Vrdech, lze ale předpokládat, že zdrojnice jsou i v dalších obcích. Policie ČR má stanici opět pouze v Čáslavi. V území je stálá vojenská posádka související s 21. základnou taktického letectva Čáslav. Dle dostupných údajů v území nejsou žádné stále kryty civilní ochrany ani jiná zařízení s významem pro civilní ochrany.

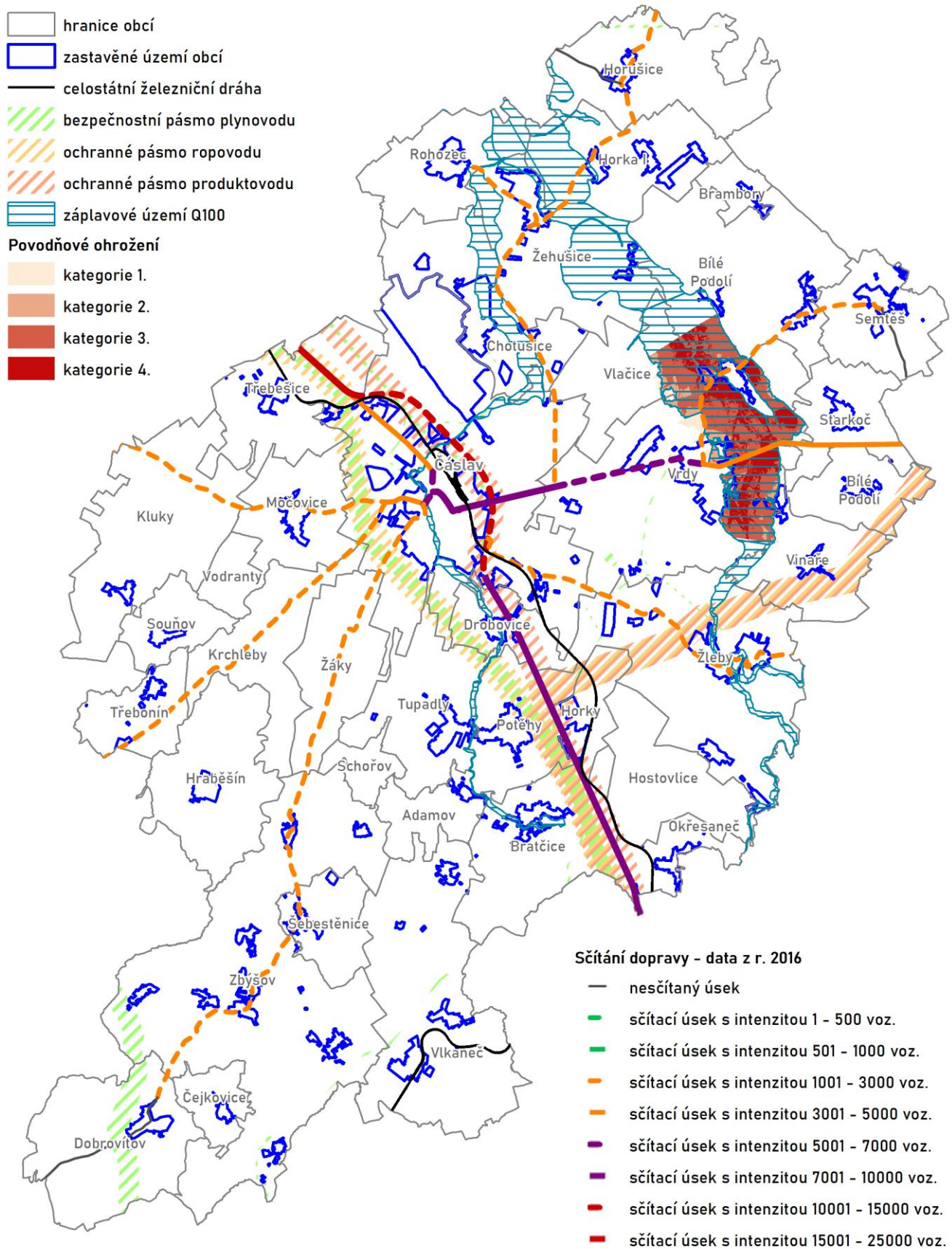

Tabulka 18 ohrožení a ochrana obyvatel SO ORP Čáslav – podklady pro hodnocení

Indikátor	13a	13b					13c	
název obce	Povodňové riziko	Ohrožení dopravní a technickou infrastrukturou					Ochrana obyvatel	
		plynovod (ha BP)*	produktovod (ha OP)*	ropovod (ha OP)*	silnice **	železnice **	hasičské zbrojnice (počet)	stále kryty CO (počet)
Adamov	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Bílé Podolí	4	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Brambory	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Bratčice	0	0,0	0,2	0,5	0	1	0	0
Čáslav	0	11,5	103,1	9,2	2	1	1	0
Čejkovice	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Dobrovítov	0	1,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Drobovice	0	1,3	9,9	0,0	1	0	0	0
Horka I	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Horky	0	1,2	42,7	8,3	1	1	0	0
Horušice	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Hostovlice	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Hraběšín	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Chotusice	0	0,6	0,0	0,0	0	0	0	0
Kluky	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Krchleby	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Močovice	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Okřesaneč	0	0,4	2,2	0,0	0	1	0	0
Potěhy	0	0,3	0,1	12,2	0	0	0	0
Rohozec	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Semtěš	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Schořov	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Souňov	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Starkoč	2	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Šebestěnice	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Třebešice	0	0,0	0,0	0,0	0	1	0	0
Třebonín	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Tupadly	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Vinaře	4	0,0	2,9	1,5	0	0	0	0
Vlačice	4	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Vlkaneč	0	0,0	0,0	0,0	0	1	0	0
Vodranty	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Vrdy	4	0,2	0,0	0,0	1	0	1	0
Zbýšov	0	1,2	0,0	0,0	0	0	1	0
Žáky	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Žehušice	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Žleby	0	0,2	6,3	6,3	0	0	0	0

Zdroj: databáze ÚAP, hodnocení zpracovatele; pozn.: *výměra zastavěného území v ochranném pásmu produktovodu/ropovodu/bezpečnostním pásmu plynovodu, **míra ohrožení příslušnou infrastrukturou na území obce

Obrázek 7 potenciální ohrožení a ochrana obyvatel v SO ORP Čáslav

Zdroj: ŘSD, sčítání dopravy 2016; databáze ÚAP

C.2 Záměry na provedení změn v území

Záměry jsou přehledně vyobrazeny v příslušném výkresu. Záměry jsou dále uvedeny v příloze 1 – kartách obcí.

Záměry ze ZÚR Středočeského kraje zohledňují jejich znění po aktualizaci č. 1 a 2, která nabyla účinnosti 4. 9. 2018.

Záměry z územně plánovacích dokumentací obcí odpovídají jejich aktuálním zněním, které byly předány zpracovateli ÚAP, jejich přehled je uveden v tab. 19 níže.

Tabulka 19 přehled ÚPD obcí v SO ORP Čáslav

kód obce	název obce	Stav ÚPD	Datum vydání ÚP	Vydané změny ÚP
531367	Adamov	vydán ÚP	7. 9. 2015	1
533971	Bílé Podolí	vydán ÚP	4. 1. 2016	-
530832	Brambory	vydán ÚP	30. 5. 2016	-
531286	Bratčice	vydán ÚP	14. 1. 2013	-
534005	Čáslav	vydán ÚP	7. 1. 2015	1
529524	Čejkovice	vydán ÚP	15. 12. 2005	-
529559	Dobrovítov	vydán ÚP	28. 11. 2008	1
531341	Drobovice	vydán ÚP	13. 2. 2006	1, 2
531430	Horka I	vydán ÚP	14. 3. 2016	-
531359	Horky	vydán ÚP	5. 6. 2019	-
531481	Horušice	vydán ÚP	22. 9. 2006	1
534064	Hostovlice	-	-	-
531413	Hraběšín	vydán ÚP	4. 11. 2002	1, 2
534102	Chotusice	vydán ÚP + 3 územní studie	8. 12. 2011	-
534137	Kluky	vydán ÚP	20. 12. 2001	1, 2, 3
534153	Krchleby	vydán ÚP	7. 12. 2009	-
530999	Močovice	vydán ÚP	23. 9. 2013	1
534251	Okřesaneč	vydán ÚP	22. 9. 2004	1
534331	Potěhy	vydán ÚP	28. 11. 2013	-
526622	Rohozec	vydán ÚP	3. 9. 2009	1
530859	Semtěš	vydán ÚP	16. 10. 2012	1
531383	Schořov	vydán ÚP	2. 5. 2006	1, 2
531065	Souňov	vydán ÚP	9. 12. 2002	1, 2, 3
530875	Starkoč	vydán ÚP	16. 4. 2019	-
531421	Šebestěnice	vydán ÚP	27. 6. 2013	-
530981	Třebešice	vydán ÚP	4. 7. 2005	1, 2, 3, 4
571741	Třebonín	vydán ÚP	11. 5. 2017	-
534480	Tupadly	vydán ÚP	1. 8. 2001	1, 2, 3
534544	Vinaře	vydán ÚP	27. 10. 2011	-
534552	Vlačice	vydán ÚP	8. 8. 2009	1
534579	Vlkaneč	vydán ÚP	26. 6. 2015	-
531014	Vodranty	vydán ÚP	20. 5. 2010	-
534587	Vrdy	vydán ÚP	15. 9. 2014	1
534625	Zbýšov	vydán ÚP	15. 11. 2018	-
534641	Žáky	vydán ÚP	6. 12. 2006	1, 2
534650	Žehušice	vydán ÚP	30. 7. 2013	1
534668	Žleby	vydán ÚP	15. 6. 2005	1

D ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Stěžejní částí ÚAP je rozbor udržitelného rozvoje území ORP Čáslav, na základě kterého budou určeny problémy k řešení v územně plánovacích dokumentacích a územních studiích. Ke každému problému jsou stanoveny požadavky na jeho řešení.

D.1 Vyhodnocení územních podmínek jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje a jejich vztahu

Pilíře udržitelného rozvoje jsou pro jednotlivé obce hodnoceny na základě metodické části a výsledky uvedeny v tabulce 20 a jednotlivě potom v kartách obcí.

Přírodní pilíř v obcích je negativně ovlivněn zejména vodní bilancí (suchem), dále také realizovanou a plánovanou výstavbou a dalšími civilizačními vlivy (výskyt ekologických zátěží, rizik spojených s provozem dopravní a technické infrastruktury apod.). Nízká míra ochrany přírody a krajiny tento stav neposiluje. Pozitivní jsou naopak charakteristiky půdního fondu (zejména zemědělská půda) a kvalita ovzduší. Také vybavenost některými druhy infrastruktury (zejména odkanalizování na ČOV a plynofikace) pilíř celkově posiluje, i když v průměru je příspěvek malý. Nejhuře je na tom z posuzovaných hledisek samotné město Čáslav (36 % maxima hodnocení), s odstupem před ním pak obce Horky, Horka I a Brambory (46 až 48 %), huře je na tom centrální oblast kolem jádra regionu. Na opačném konci hodnocení jsou obce Adamov a Hraběšín (64 % maxima), další obce se pohybují okolo 60 %, což je velmi dobrý stav.

Do hodnocení **hospodářského pilíře** se pozitivně promítá dobrá dopravní poloha, nízká nezaměstnanost, a dále také demografické charakteristiky (přírůstek počtu obyvatel, vývoj průměrného věku). Bytová výstavba pilíř v řadě obcí také posiluje, ale zde je již pozitivní vliv selektivnější, obdobně jako u vývoje podnikatelské aktivity. Řada dalších ukazatelů má na hospodářský pilíř v obcích pozitivní vliv, nicméně v celkovém součtu není tolik významný, což pilíř oslabuje. Negativně se naopak do hodnocení promítají některé environmentální faktory (například projevy sucha). Průměr hodnocení hospodářského pilíře je nejnižší (44 % maxima), přičemž nejvíce pod průměrem jsou obce Šebestěnice, Hraběšín a Třebonín (34 – 36 %), další obce mají hodnocení do 40 % maxima. Naopak nejlépe je na tom obec Tupadly (54,3 %), jen mírně za ní město Čáslav a obec Kluky. Hodnocení nad 50 % není příliš časté a mají ho jen 3 další obce.

Společenský vývoj je velice obtížné hodnotit, protože se do něj promítá značné množství faktorů, často daty nezachytitelných, zvolená metodika nicméně ukazuje na dobrý stav **sociálního pilíře**, celkově nad 54 % maximálního hodnocení. Za pozitivní pro tento pilíř jsou posuzovány demografické charakteristiky, vybavenost občanskou infrastrukturou a její dobrá dostupnost pro obyvatele obcí v řešeném území. Také vybavenost technickou infrastrukturou je pro společnost posilujícím ukazatelem, ale v tomto případě je již význam v obcích diferencován více (řady obcí vybavena některými druhy infrastruktury není). Pozitivním znakem jsou i zlepšující se hospodářské ukazatele, které se jednoznačně promítají i do pozitivního společenského vývoje. Negativně jsou na pro společnost posuzována některá environmentální rizika (sucho, povodně), ale také ohrožení plynoucí z provozu infrastruktury. Průměrné hodnocení překonávají nejvíce obce Tupadly, Žehušice, Kluky a Rohozec (všechny cca 67 – 69 %), ve kterých jsou tedy podle stanovených kritérií velmi dobré podmínky pro soudržnost společenství obyvatel území. Další obce už mají větší odstup. Na opačném konci se nachází obce Třebonín, Šebestěnice a Hostovlice (cca 42 % maxima).

Tabulka 20 hodnocení pilířů udržitelného rozvoje v obcích SO ORP Čáslav

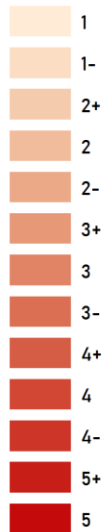
název obce	Přírodní pilíř			Hospodářský pilíř			Sociální pilíř			průměr	vyváženost
	body	% max	zn.	body	% max	zn.	body	% max	zn.	% max	
Adamov	48,0	64,0	2-	43,3	41,8	3-	52,3	57,7	3+	54,5	relativně slabší H pilíř
Bílé Podolí	43,0	57,3	3+	41,0	39,6	3-	46,8	51,7	3	49,5	pilíře v rovnováze
Brambory	35,8	47,7	3	46,0	44,4	3-	46,5	51,4	3	47,8	pilíře v rovnováze
Bratčice	42,5	56,7	3+	46,0	44,4	3-	49,8	55,0	3+	52,0	pilíře v rovnováze
Čáslav	27,0	36,0	4+	55,3	53,4	3	52,8	58,3	3+	49,2	relativně slabší P pilíř
Čejkovice	43,8	58,3	3+	41,8	40,3	3-	47,3	52,2	3	50,3	pilíře v rovnováze
Dobrovítov	43,3	57,7	3+	51,3	49,5	3	51,8	57,2	3+	54,8	pilíře v rovnováze
Drobovice	39,0	52,0	3	38,3	37,0	4+	42,5	47,0	3	45,3	pilíře v rovnováze
Horka I	35,8	47,7	3	41,5	40,1	3-	46,5	51,4	3	46,4	pilíře v rovnováze
Horky	34,5	46,0	3-	50,5	48,8	3	48,8	53,9	3+	49,6	pilíře v rovnováze
Horušice	45,8	61,0	3+	43,8	42,3	3-	45,5	50,3	3	51,2	pilíře v rovnováze
Hostovlice	37,5	50,0	3	44,0	42,5	3-	38,3	42,3	3-	44,9	pilíře v rovnováze
Hraběšín	47,8	63,7	2-	36,5	35,3	4+	42,3	46,7	3	48,5	relativně slabší H a S pilíř
Chotusice	42,5	56,7	3+	41,5	40,1	3-	49,0	54,1	3+	50,3	relativně slabší hospodářský pilíř
Kluky	39,5	52,7	3	54,5	52,7	3	61,3	67,7	2-	57,7	relativně slabší P a H pilíř
Krchleby	39,8	53,0	3	42,0	40,6	3-	46,5	51,4	3	48,3	pilíře v rovnováze
Močovice	38,0	50,7	3	45,8	44,2	3-	53,5	59,1	3+	51,3	pilíře v rovnováze
Okřesaneč	38,0	50,7	3	44,0	42,5	3-	45,0	49,7	3	47,6	pilíře v rovnováze
Potěhy	39,8	53,0	3	47,8	46,1	3-	53,5	59,1	3+	52,8	pilíře v rovnováze
Rohozec	40,3	53,7	3	53,0	51,2	3	60,5	66,9	2-	57,2	pilíře v rovnováze
Semtěš	41,0	54,7	3+	45,3	43,7	3-	47,8	52,8	3	50,4	pilíře v rovnováze
Schořov	38,3	51,0	3	49,8	48,1	3	56,5	62,4	2-	53,8	pilíře v rovnováze
Souňov	37,0	49,3	3	52,8	51,0	3	54,8	60,5	3+	53,6	pilíře v rovnováze
Starkoč	40,8	54,3	3+	42,0	40,6	3-	49,5	54,7	3+	49,9	pilíře v rovnováze
Šebestěnice	37,5	50,0	3	35,3	34,1	4+	38,0	42,0	3-	42,0	pilíře v rovnováze
Třebešice	36,3	48,3	3	47,0	45,4	3-	50,0	55,2	3+	49,7	pilíře v rovnováze
Třebonín	42,5	56,7	3+	37,8	36,5	4+	37,8	41,7	3-	45,0	relativně slabší H a S pilíř
Tupadly	39,5	52,7	3	56,3	54,3	3+	62,5	69,1	2-	58,7	relativně slabší P a H pilíř
Vinaře	40,3	53,7	3	43,5	42,0	3-	45,8	50,6	3	48,7	pilíře v rovnováze
Vlačice	42,3	56,3	3+	39,0	37,7	4+	41,0	45,3	3-	46,4	pilíře v rovnováze
Vlkaneč	44,0	58,7	3+	47,0	45,4	3-	51,8	57,2	3+	53,8	pilíře v rovnováze
Vodranty	38,8	51,7	3	38,3	37,0	4+	45,0	49,7	3	46,1	pilíře v rovnováze
Vrdy	37,5	50,0	3	45,8	44,2	3-	41,8	46,1	3-	46,8	pilíře v rovnováze
Zbýšov	41,3	55,0	3+	45,5	44,0	3-	47,3	52,2	3	50,4	pilíře v rovnováze
Žáky	39,5	52,7	3	45,8	44,2	3-	48,8	53,9	3+	50,2	pilíře v rovnováze
Žehušice	42,3	56,3	3+	52,3	50,5	3	61,5	68,0	2-	58,3	pilíře v rovnováze
Žleby	39,8	53,0	3	46,0	44,4	3-	50,5	55,8	3+	51,1	pilíře v rovnováze
průměr za ORP	40,0	53,3	3	45,3	43,8	3-	48,9	54,1	3+	50,4	

Pozn.: % max – procentuální hodnocení (100 % = maximum v daném pilíři) – více je lépe; zn. – známka za počet bodů (méně je lépe); zeleně/červeně zvýrazněno 10 % nejlepších/nejhorsích výsledků v každém pilíři.

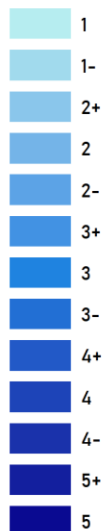
Obrázek 8 hodnocení pilířů udržitelného rozvoje v obcích SO ORP Čáslav

č.	kód obce	název obce	PP	HP	SP
1	531367	Adamov	2-	3-	3+
2	533971	Bílé Podolí	3+	3-	3
3	530832	Brambory	3	3-	3
4	531286	Bratčice	3+	3-	3+
5	534005	Čáslav	4+	3	3+
6	529524	Čejkovice	3+	3-	3
7	529559	Dobrovítov	3+	3	3+
8	531341	Drobovice	3	4+	3
9	531430	Horka I	3	3-	3
10	531359	Horky	3-	3	3+
11	531481	Horušice	3+	3-	3
12	534064	Hostovlice	3	3-	3-
13	531413	Hraběšín	2-	4+	3
14	534102	Chotusice	3+	3-	3+
15	534137	Kluky	3	3	2-
16	534153	Krchleby	3	3-	3
17	530999	Močovice	3	3-	3+
18	534251	Okřesaneč	3	3-	3
19	534331	Potěhy	3	3-	3+
20	526622	Rohozec	3	3	2-
21	530859	Semtěš	3+	3-	3
22	531383	Schořov	3	3	2-
23	531065	Souňov	3	3	3+
24	530875	Starkoč	3+	3-	3+
25	531421	Šebestěnice	3	4+	3-
26	530981	Třebešice	3	3-	3+
27	571741	Třebonín	3+	4+	3-
28	534480	Tupadly	3	3+	2-
29	534544	Vinaře	3	3-	3
30	534552	Vlačice	3+	4+	3-
31	534579	Vlkaneč	3+	3-	3+
32	531014	Vodranty	3	4+	3
33	534587	Vrdy	3	3-	3-
34	534625	Zbýšov	3+	3-	3
35	534641	Žáky	3	3-	3+
36	534650	Žehušice	3+	3	2-
37	534668	Žleby	3	3-	3+

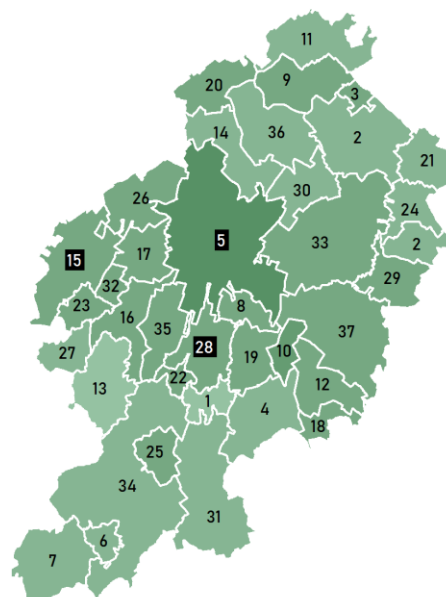
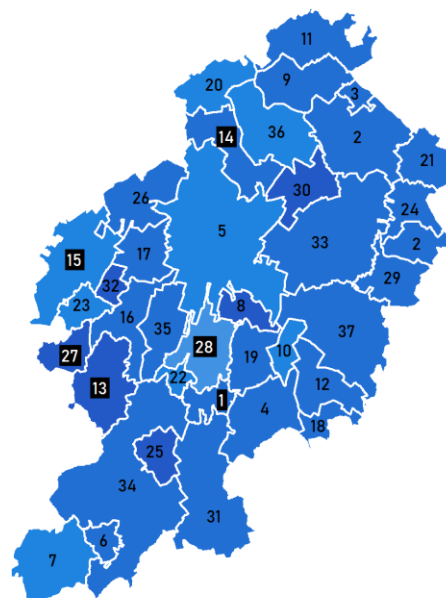
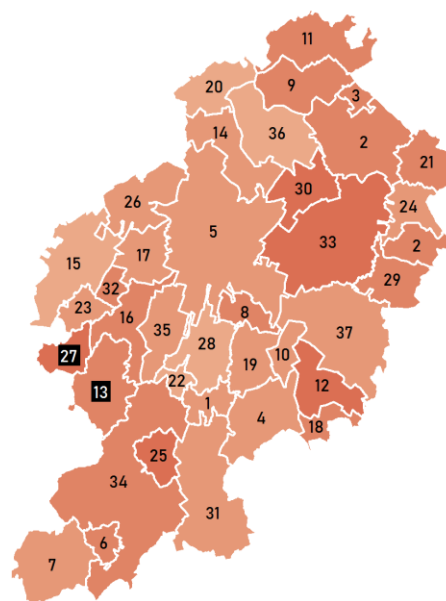
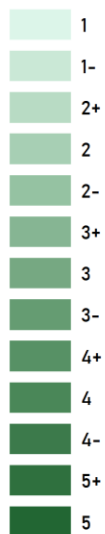
sociální p.

hospodářský p.

přírodní p.

Pozn.: zvýrazněny obce s relativně slabším pilířem

K hodnocení je nutné poznamenat, že nevyváženost sama o sobě nemusí znamenat špatné podmínky udržitelného rozvoje, vyjadřuje pouze stav, kdy podmínky pro určitý pilíř či pilíře nejsou v rovnováze s podmínkami pro ostatní. Paradoxně tak může nastat, a prakticky i nastává situace, kdy určitá obec s relativně slabším pilířem má stanoveny požadavky na jeho zlepšení, ale hodnocení tohoto pilíře v dané obci je na vyšší úrovni, než v obcích jiných, které nevyvážený vztah podmínek nemají, protože v nich i ostatní pilíře jsou slabší (srovnej např. obec Tupadly, která má celkové hodnocení velmi dobré, ale relativně nejlepší v sociálním pilíři, který tak vytváří „nevyváženost“).

Tento způsob hodnocení nicméně vyplývá z vyhlášky č. 500/2006 Sb. - § 4, odstavec 3, písmeno b):

„určení problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích, zahrnující zejména požadavky (...) na snížení nevyváženého vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel.“

Vždy platí podmínky zákona č. 183/2006 Sb., popřípadě zvláštních právních předpisů, ze kterých plyne nutnost ochrany všech podstatných zájmů v území, a při dodržení zákonných požadavků by proto nemělo obecně docházet ke zhoršování územních podmínek pro udržitelný rozvoj území. Požadavky na snížení nevyváženého vztahu je nutno brát jako doplňující z hlediska územního rozvoje.

D.1.1 Požadavky na snížení nevyváženého vztahu územních podmínek (pilířů)

Obdobné požadavky se doporučuje zahrnout, pokud má obec nízké hodnocení v daném pilíři absolutně (viz tabulka 20) – tedy zdatelně pod průměrem za SO ORP.

Relativně slabý pilíř životního prostředí

- 1) prověřit možnost vyhlášení prvků zvláštní ochrany přírody a krajiny v přírodních a přírodě blízkých územích (ÚS, jiné dokumentace), a v rámci ÚPD tato území chránit před nepříznivým rozvojem;
- 2) prověřit možnost vyhlášení přírodních parků, významných krajinných prvků k registraci (ÚS, jiné dokumentace), a v rámci ÚPD tato území chránit před nepříznivým rozvojem;
- 3) respektovat stávající ochranu přírody a krajiny v nejvyšší možné míře (ZÚR, ÚP, RP, ÚS, následná řízení);
- 4) důsledně zajistit ochranu významných krajinných prvků ze zákona – údolních niv, vodních ploch, lesů a dalších (ÚP, RP, ÚS, následná řízení);
- 5) zahrnout plochy ÚSES při zohlednění všech oborových dokumentací a vymezovat je s předpokladem jejich vysoké funkčnosti, možnosti založit nefunkční části prvků, prověřit návaznost na prvky v okolních ÚPD (ZÚR, ÚP);
- 6) chránit cenné krajinné prvky a struktury vhodnou skladbou ploch s rozdílným způsobem využití (ÚP);
- 7) snižování ekologické stability území redukcí stabilních ploch v nejvyšší možné míře zamezit a prověřit vymezení ploch pro zvýšení jejich podílu (krajinná opatření, zeleň v sídlech apod.) (ÚP, RP);
- 8) zamezit výstavbě bez vazby na sídla, výstavbě na zelené louce, se zjevně negativním vlivem na uspořádání ZPF apod., v případě již platných dokumentací prověřit možnost takovéto rozvojové plochy rušit a vymezovat jako nezastavitelné (ÚP);
- 9) důsledně zvažovat další zábor ZPF, prověřit možnosti využití stávajících zastavěných ploch a reálnou potřebu vymezovat další zastavitelné plochy s ohledem na demografický vývoj (ÚP);
- 10) změny v území provádět citlivě k povaze daných ploch, zachovávat drobnou zeleň a další krajinné prvky, a chránit je podmínkami využití území, pokud je to v rámci dané dokumentace účelné (ÚP, RP, následná řízení);
- 11) hospodaření v nezastavěném území (lesní a zemědělská produkce) provádět způsobem šetrným k dotčeným plochám, postupy přizpůsobit stávající situaci a vývoji s ohledem na suchu, erozi ZPF, kůrovcovou kalamitu a další negativní jevy (zejména další řízení a jiné dokumentace, legislativa, v ÚP vhodnou skladbou ploch s rozdílným způsobem využití a podmínkami k nim).

Dotčené obce:

Čáslav, Kluky, Tupadly

Relativně slabý hospodářský pilíř

- 1) prověřit možnost navržení ploch pro ekonomické činnosti, pokud je to z pohledu dopravní polohy, velikosti a kategorie obce účelné (ÚP);
- 2) umožnit polyfunkční využití území, preferovat smíšené využití sídel a podnikatelskou činnost v plochách obytných, vždy za podmínek nezhoršení obytného prostředí (ÚP);
- 3) prověřit ekonomické vazby v daném území i v širších souvislostech a s ohledem na to navrhnout podmínky pro zlepšení nepříznivé situace (ZÚR, ÚP, ÚS);
- 4) využít stávající, nebo plánovanou dopravní infrastrukturu v nejvyšší možné míře (ÚP);
- 5) vytvořit podmínky pro znovuvyužití ploch brownfields, nebo jiných ploch, jejichž využití není z hlediska ekonomické produkce efektivní (ÚP);
- 6) vytvořit účelné a cílené podmínky pro využití potenciálu území pro cestovní ruch, a to i těch druhů, které nevyžadují přítomnost turisticky výrazně atraktivních míst, staveb či ploch – zejména přírodě blízké formy cestovního ruchu, individuální turistiku, agroturismus, gastroturismus, cestovní ruch seniorů, znevýhodněných skupin obyvatel apod. (ÚP);
- 7) vytvořit podmínky pro rozvoj dopravní a technické infrastruktury podmiňující i hospodářský rozvoj (ZÚR, ÚP, ÚS);
- 8) vytvořit vhodné podmínky pro bytovou výstavbu (v dostatečné míře, v dobré poloze s potenciálem pozemky k výstavbě skutečně využít) a tím i stěhování osob v produktivním věku do území (ÚP);
- 9) zamezit rozvoji v místech s potenciálním vlivem rizik území (ÚP);
- 10) plochy s produkčním potenciálem chránit před nepříznivými zásahy (ÚP);
- 11) zachovat kvalitu životního prostředí, které v řadě případů podmiňuje hospodářský prospěch území – zemědělskou a lesní produkci, atraktivitu území pro nové i stávající obyvatele, turismus atp. (ÚP);

Dotčené obce:

Adamov, Hraběšín, Chotusice, Kluky, Třebonín, Tupadly

Relativně slabý sociální pilíř

- 1) vytvořit vhodné podmínky pro bytovou výstavbu (v dostatečné míře, v dobré poloze s potenciálem pozemky k výstavbě skutečně využít) a tím i stěhování mladých osob a rodin do území (ÚP, RP, ÚS);
- 2) rozvojové plochy pro bydlení koncipovat způsobem upřednostňujícím potřeby obyvatel před ekonomickou efektivitou, tj. s dostatečným podílem veřejných prostranství, s logickou vazbou na stávající sídla, promyšlené z dopravního hlediska (i pro pěší), zohledňující potřeby všech skupin obyvatel, v příznivé poloze vůči vlivům z okolních ploch (ÚP, RP, ÚS);
- 3) zachovat kvalitu životního prostředí, které podmiňuje atraktivitu území pro nové i stávající obyvatele (ZÚR, ÚP);
- 4) vytvořit podmínky pro zachování a rozvoj ekonomických aktivit, podnikatelskou činnost, polyfunkční využití území, s cílem přispět k rozvoji pracovních příležitostí pro nové i stávající obyvatele (ÚP);
- 5) vytvořit podmínky pro rozvoj vybavenosti území chybějící technickou infrastrukturou s cílem zkvalitnit obytné prostředí v území (ZÚR, ÚR, ÚS, RP);
- 6) vytvořit podmínky pro rozvoj dopravní obslužnosti způsoby vhodnými pro dané území s cílem zlepšit vazby na střediska osídlení, místa pracovní i školské dojížděky apod. (ZÚR, ÚR, ÚS, RP);
- 7) vytvořit podmínky pro rozvoj chybějící občanské vybavenosti s cílem zajistit obyvatelům její lepší dostupnost, vždy s ohledem na demografické charakteristiky a vývoj, vzdálenost od středisek osídlení (ÚP);

- 8) motivovat obyvatele ke společenským aktivitám v území, a pokud k tomu nejsou dostatečné možnosti, navrhovat plochy s potenciálem tyto aktivity zajistit (kulturní zařízení, spolková činnost, plochy pro sport, rekreaci a setkávání obyvatel)(ÚP, místní aktivita);
- 9) zamezit rozvoji v místech s potenciálním vlivem rizik území (ÚP);

Dotčené obce:

Hraběšín, Třebonín

D.2 Pozitiva a negativa území, trendy vývoje

Pozitiva, negativa a trendy jsou určovány jednak pro celé území SO ORP, a jednak pro jednotlivé obce. Pokud některé negativum vztahující se k celému ORP (mající nadmístní význam) může být řešeno v rámci ÚPD (ZÚR) nebo ÚS, je to tak u dané skutečnosti uvedeno, jinak se jedná o informativní tvrzení bez vlivu na výsledky ÚAP. Skutečnosti pro jednotlivé obce jsou uvedeny v přehledové tabulce společně s výčtem dotčených obcí a požadavky na řešení problémů.

D.2.1 Pozitiva SO ORP Čáslav

Širší územní vztahy

- Stabilní systém středisek s jasně definovaným a dobře dostupným jádrem regionu.

Prostorové a funkční uspořádání území

- Zachovaný krajinný ráz převážně venkovského prostoru.

Struktura osídlení

- Nízká fragmentace osídlení – 37 obcí má celkem 68 sídel (1/3 do 100 obyvatel).

Sociodemografické podmínky a bydlení

- Pozitivní vývoj populace území.
- Stárnutí populace na úrovni kraje.
- Bytová výstavba intenzivnější než průměrně v ČR, ale mezi obcemi jsou značné rozdíly.

Příroda a krajina

- Nadprůměrný počet památkově chráněných území a nemovitých kulturních památek, a tím pádem relativně vyšší historicko-kulturní hodnota území.
- Obory bílých jelenů – Žehušice, Žleby.

Vodní režim a horninové prostředí

- Větší část území bez ohrožení povodněmi z rozlivu vodních toků.
- Relativně hustá síť vodních toků
- Nivní půdy – velký rozsah podkladu dle BPEJ.
- Stav rybníků.
- Míra ohrožení přívalovými povodněmi je v průměru nízká.
- Dobrá geologická prozkoumanost.
- Horninová rozmanitost území.

Kvalita životního prostředí

- Velmi dobrá situace z hlediska imisní zátěže i počtu zdrojů znečištění ovzduší.
- Relativně nízká hluková zátěž v území (absence významnějších zdrojů hluku mimo frekventované silnice, letiště a několika dalších místních zdrojů).

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

- Nízký nebo žádný podíl výrazně sklonitých půd na většině území – nízké riziko eroze ZPF.
- Záběr ZPF pro výstavby je relativně nízký (bez masivní výstavby na „zelené louce“ apod.) a celkový úbytek ZPF není vysoký tak, jako v průměru za kraj i ČR.
- Vysoký podíl kvalitních půd na rozloze ZPF (cca 57 %).

Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství

- Dostupnost školství i zdravotnictví je v celém území přiměřená, ve většině území velice dobrá.
- Ve většině obcí se nachází alespoň obecní knihovna.

Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti

- Žádná obec není z pohledu dopravní polohy vysloveně periferní.
- Jádru regionu je dobře dostupné pro obyvatele všech obcí.
- Vodovody – přivaděč Vrchlice – Maleč.
- Relativně vysoký podíl obcí se zavedenou kanalizací.
- Vysoký podíl obcí se zavedeným plynem.
- Nadmístní význam letiště Čáslav, ale zejména symbolický (pro rozvoj území omezeně).

Ekonomické a hospodářské podmínky

- Pozitiva v této oblasti nejsou zjištěna.

Rekreace a cestovní ruch

- Nadmístní význam památek v Čáslavi a Žlebech. Místní hodnoty v sídlech.

Bezpečnost a ochrana obyvatel

- Pozitiva v této oblasti nejsou zjištěna.

D.2.2 Negativa SO ORP Čáslav

Širší územní vztahy

- Spíše periferní poloha v rámci sídelního systému.

Prostorové a funkční uspořádání území

- Narušení rázu sídel moderní průmyslovou (zemědělská i jiná výroba) výstavbou.

Struktura osídlení

- Negativa z pohledu struktury osídlení nejsou zjištěna.

Sociodemografické podmínky a bydlení

- Vysoké průměrné stáří domovního fondu.
- Zvýšená míra neobydlenosti domů (údaje za rok 2011).

- Selektivní emigrace mladých osob za prací mimo region (směr Praha a další velká města).

Příroda a krajina

- Souhrnně nízká míra zvláštní ochrany přírody a krajiny.
- Bez prvků systému NATURA 2000.
- Bez ochrany krajinného rázu formou přírodních parků.
- Nízká ekologická stabilita území – 2/3 obcí mají KES do 0,3 – maximální nebo zřetelné narušení přírodních struktur.

Vodní režim a horninové prostředí

- V 1/3 obcí jsou zastavěné či zastavitelné plochy v záplavových územích Q100.
- Ohrožení zvláštní povodní pod vodním dílem.
- Výrazně negativní vodní bilance v celém území (za rok 2019).
- Na sledovaném území se nenalézá žádná významnější čs. geologická lokalita.
- Většina bývalých dolů je mimo provoz.
- Využitelné zásoby nerostných surovin jsou malé až mizivé.
- Obecně velké množství meliorací (zemědělské plochy).
- Malé množství vodních ploch.
- Využívání historických dešťových svodů k odvádění splašků bez ČOV.

Kvalita životního prostředí

- Chybějící obchvaty v obcích s vysokou intenzitou dopravy.
- Část odpadních vod není řádně zpracována.
- Letiště jako významný lokální zdroj hlukového znečištění.

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

- Většina pozemků obhospodařovaná intenzivními technologiemi (těžká technika, průmyslová hnojiva).
- Velmi nízký podíl travních porostů (cca 3 % rozlohy ORP).
- Ohrožení erozí ZPF.
- Malý podíl lesů na rozloze území – 14,4 %, a převládající smrkové monokultury.
- Rizika plynoucí z kůrovcové kalamity.

Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství

- Nízká míra vybavenosti obcí drobnou vybaveností (obchody, pošty apod.).
- Výrazná koncentrace vyšší vybavenosti (nemocnice, střední školství, sociální služby) do centra regionu, vzhledem k jeho menší velikosti a dostupnosti centra není ale zásadním problémem.

Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti

- Špatná dostupnost center osídlení vyššího řádu (krajské města).
- Lokální dopravní závady – parkování, absence chodníků a cest pro pěší a cyklisty, dopravní přetížení.
- Železniční stanice pouze v 5 obcích, pro další 4 přiměřeně dostupná.

- Cca 30 % obcí (zpravidla nejmenší obce) nemá zaveden vodovod.
- Cca třetina obcí nemá zavedenu kanalizaci (včetně některých větších obcí) a odpadní vody nejsou odváděny na ČOV.

Ekonomické a hospodářské podmínky

- Území je znevýhodněno periferní polohou v tzv. vnitřní periferii, a nachází se mimo hlavní dopravní trasy a uzly. Trasa VRT nemá potenciál stav ovlivnit.
- Nezaměstnanost (průměr měsíčních počtů let 2018 a 2019) znatelně nad průměrem kraje i ČR.
- Počet podnikatelských subjektů na obyvatele je v průměru znatelně nižší než v kraji i ČR.
- Odliv práceschopného obyvatelstva do vyšších center osídlení.

Rekreace a cestovní ruch

- V obecném kontextu nízký potenciál pro cestovní ruch masovějších forem v celém území.
- Infrastruktura pro cestovní ruch je méně rozvinutá v souvislosti s bodem výše.
- Nízký počet a význam rekreačně atraktivních míst (koupání, sport apod.).

Bezpečnost a ochrana obyvatel

- Relativně vysoké riziko povodňových škod v obcích na severovýchodě území.
- Výrazná koncentrace limitů dopravní a technické infrastruktury v centrální části území.

Požadavky na zmírnění nebo odstranění závad v ZÚR Středočeského kraje:

- Provéřit zlepšení dopravních vazeb na okolní území.
- Trasování VRT a dalších nadmístních záměrů prověřit a případně upravit tak, aby nebyly výrazným limitem pro rozvoj obcí, a odpovídaly všem požadavkům (např. mírný nesoulad trasy ropovodu v ZÚR s trasou předanou v údajích od poskytovatele).
- Provéřit vymezení nadmístních ploch pro retenci vody v krajině – s cílem předcházet dopadům sucha v krajině.

D.2.3 Trendy ve SO PRP Čáslav

Širší územní vztahy

- Trendy v této oblasti nejsou zjištěny.

Prostorové a funkční uspořádání území

- Trendy v této oblasti nejsou zjištěny (změny krajinného pokryvu apod. jsou popsány v dalších kapitolách).

Struktura osídlení

- Trendy v této oblasti nejsou zjištěny.

Sociodemografické podmínky a bydlení

- Růst počtu obyvatel o 2,7 % za posledních 10 let (+666 osob).
- Stárnutí populace (na úrovni průměru kraje).
- Intenzita bytové výstavby zaostává za průměrem v kraji.

Příroda a krajina

→ Trendy v této oblasti nejsou zjištěny.

Vodní režim a horninové prostředí

→ Úbytek vody v krajině.

Kvalita životního prostředí

→ Trendy v této oblasti nejsou zjištěny.

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

→ Úbytek zemědělského půdního fondu (mírně pod úrovní průměru ČR).

→ Mírný nárůst podílu lesů na výměře území.

Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství

→ Obecně úbytek drobné vybavenosti obcí (pošty, obchody, služby, základní lékařská péče apod.) a koncentrace této vybavenosti do středisek osídlení.

Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti

→ Obecně úbytek spojů veřejné hromadné dopravy a nárůst dopravy osobní automobilové.

Ekonomické a hospodářské podmínky

→ Klesající nezaměstnanost (do r. 2019)

→ Narůstající počet podnikatelských subjektů a tím i míra podnikatelské aktivity v posledních 10 letech.

Rekreace a cestovní ruch

→ Trendy v této oblasti nejsou zjištěny.

Bezpečnost a ochrana obyvatel

→ Trendy v této oblasti nejsou zjištěny.

D.2.4 Požadavky na odstranění nebo zmírnění vlivů negativ v území obcí

Požadavky jsou stanoveny obecně ke každému stanovenému negativu (tabulka 21) a předpokládá se konkretizace problému a podmínek pro jeho řešení v rámci dokumentace, ve které bude negativum řešeno.

Tabulka 21 negativa obcí v SO ORP Čáslav a požadavky na jejich odstranění nebo zmírnění

Téma	Negativum	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
SD1	populačně slabá obec	Čejkovice, Schořov, Šebestěnice, Vodranty	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým sociálním pilířem	viz konkrétní požadavky
SD2	úbytek počtu obyvatel	Čejkovice, Dobrovítov, Horušice, Hraběšín, Šebestěnice, Třebonín, Vlačice, Vrdy		
SD3	neúměrně vysoký nárůst počtu obyvatel	-	prověřit limity využití území a kapacity veřejné infrastruktury	ÚP
SD4	vysoký průměrný věk obyvatel	Adamov, Brambory, Bratčice, Čejkovice, Dobrovítov, Drobovice, Horušice, Hraběšín, Schořov, Staroč, Šebestěnice, Třebonín, Vodranty, Zbýšov	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým sociálním pilířem – zejména body 1 a 7	viz konkrétní požadavky
SD5	vysoké průměrné stáří domovního fondu	Adamov, Bílé Podolí, Horušice, Hostovice, Močovice, Okřesaneč, Semtěš, Schořov, Staroč, Šebestěnice, Vinaře, Vodranty, Zbýšov	upřednostnit obnovu stávajícího domovního fondu	ÚP, jiné

Téma	Negativum	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
SD6	vysoká míra neobydlenosti domovního fondu	Horušice, Hostovlice, Kluky, Močovice, Rohozec, Semtěš, Třebešice, Třebonín, Vlačice, Vlkaneč, Vodranty, Žáky	upřednostnit obnovu stávajícího domovního fondu	ÚP, jiné
PK1	území s žádnou nebo velice nízkou mírou zvláštní ochrany přírody a krajiny a mimo přírodní parky	Adamov, Bílé Podolí, Brambory, Bratčice, Čáslav, Čejkovice, Dobrovítov, Drobovice, Horka I, Horky, Horušice, Hostovlice, Hraběšín, Chotusice, Krchleby, Močovice, Okřesaneč, Potěhy, Rohozec, Semtěš, Schořov, Souňov, Starkoč, Šebestěnice, Třebešice, Třebonín, Tupadly, Vinaře, Vlačice, Vlkaneč, Vodranty, Vrdy, Zbýšov, Žáky, Žleby	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým přírodním pilířem – zejména body 1 až 4	viz konkrétní požadavky
PK2	vysoký podíl nestabilních krajinných struktur - KES < 0,3	Bílé Podolí, Čáslav, Drobovice, Horka I, Horky, Hostovlice, Chotusice, Kluky, Močovice, Okřesaneč, Potěhy, Rohozec, Souňov, Starkoč, Šebestěnice, Třebešice, Tupadly, Vinaře, Vlačice, Vodranty, Vrdy, Žáky, Žleby	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým přírodním pilířem – zejména body 3 až 7	viz konkrétní požadavky
PK3	nízká kulturně-historická hodnota území	Adamov, Brambory, Hostovlice, Šebestěnice, Vinaře, Vlačice, Vodranty	nelze řešit nástroji územního plánování	jiné
VG1	významná míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území rozlivem vody z vodních toků dle stanoveného záplavového území	Chotusice, Vrdy, Žehušice, Žleby	prověřit možnost návrhu protipovodňových opatření; nenavyšovat ohrožení území plynoucí z povodňového rizika;	ÚP, jiné
VG2	významná míra ohrožení přívalovými povodněmi	-	lze řešit koncepcí uspořádání krajiny, návrhy protipovodňových a protierozních opatření	ÚP, jiné
VG3	vysoký stupeň ohrožení suchem	Adamov, Bílé Podolí, Brambory, Bratčice, Čáslav, Čejkovice, Dobrovítov, Drobovice, Horka I, Horky, Horušice, Hostovlice, Hraběšín, Chotusice, Kluky, Krchleby, Močovice, Okřesaneč, Potěhy, Rohozec, Semtěš, Schořov, Souňov, Starkoč, Šebestěnice, Třebešice, Třebonín, Tupadly, Vinaře, Vlačice, Vlkaneč, Vodranty, Vrdy, Zbýšov, Žáky, Žehušice, Žleby	lze řešit koncepcí uspořádání krajiny, návrhy protipovodňových a protierozních opatření, vodních prvků v krajině, vytvořením podmínek pro dodržení zásad správné zemědělské praxe	ÚP, jiné
VG4	významný počet sesuvných a poddolovaných území	-	rozvojové plochy pro výstavbu umisťovat s ohledem na tato rizika a v dalším postupu dodržet příslušné normy a požadavky	ÚP, jiné
ZP1	vysoký počet zdrojů znečišťování ovzduší v území	Čáslav	pokud možno zamezit vzniku dalších ZZO nebo zhoršení vlivu stávajících; kompenzovat negativní vlivy zahrnutím vhodných opatření	ÚP
ZP2	překročení imisních limitů na více než 1/2 území	-	vytvořit podmínky pro zlepšení stavu ovzduší, plynofikaci apod., viz také negativum ZP2	ÚP, jiné
ZP3	vysoký počet skládek a/nebo starých ekologických zátěží v území	Čáslav	vytvořit podmínky pro asanaci SEZ, kompenzovat negativní vlivy zahrnutím vhodných opatření; nepřipouštět výstavbu s po	ÚP, jiné
ZP4	umístění objektu s uloženými nebezpečnými látkami na území	Čáslav, Horky	respektovat objekt v rámci dokumentace a podmínky plynoucí z jeho umístění	ÚP

Téma	Negativum	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
PF1	vysoký podíl sklonité orné půdy	-	lze řešit koncepcí uspořádání krajiny, např. změnou sklonité orné půdy na jinou kulturu s ochrannou funkcí	ÚP, jiné
OV1	dostupnost školských zařízení zřetelně neodpovídá standardu	-	prověřit možnost a potřebu umístění chybějícího zařízení ve stávajících plochách, popřípadě navrhnout plochu pro tento účel	ÚP
OV2	dostupnost zdravotní péče zřetelně neodpovídá standardu	-		ÚP
OV3	absence knihovny v obci	Adamov, Bílé Podolí, Brambory, Bratčice, Čejkovice, Dobrovítov, Drobovice, Horky, Hostovlice, Kluky, Okřesaneč, Schořov, Šebestěnice, Tupadly, Vinaře, Vodranty, Žáky		ÚP
OV4	absence pošty v dané velikostní kategorii obce	Bratčice, Drobovice, Horka I, Horky, Krchleby, Močovice, Potěhy, Rohozec, Semtěš, Třebešice, Vinaře, Žáky		ÚP
OV5	absence sociálních služeb v dané velikostní kategorii obce	-		ÚP
DT1	značně nevýhodná poloha na dopravní síti	-	prověřit možnosti stávající dopravní infrastruktury, prověřit vytvoření nového dopravní propojení, stanice VHD apod.	ZÚR, ÚP, ÚS, jiné
DT2	žádný nebo velice nízký podíl obyvatel s přístupem k vodovodu	Brambory, Čejkovice, Horka I, Horušice, Hostovlice, Semtěš, Schořov, Souňov, Starkoč, Vlačice, Vodranty	prověřit možnosti zásobování domácností pitnou vodou, vytvořit podmínky pro rozvoj vodovodu v obci;	ÚP, RP, ÚS
DT3	žádný nebo velice nízký podíl obyvatel s přístupem ke kanalizaci	Adamov, Brambory, Dobrovítov, Horušice, Krchleby, Okřesaneč, Schořov, Starkoč, Třebonín, Vodranty, Zbýšov, Žáky	prověřit možnosti zřízení obecní kanalizace, vytvořit podmínky pro rozvoj kanalizace v obci	ÚP, RP, ÚS
DT4	absence ČOV v dané velikostní kategorii obce	Bílé Podolí, Kluky, Zbýšov	prověřit možnosti umístění ČOV (souvisí s negativem DT3), vytvořit podmínky pro rozvoj kanalizace v obci	ÚP, RP, ÚS
DT5	absence plynofikace v dané velikostní kategorii obce	-	prověřit možnosti plynofikace území, vytvořit podmínky pro rozvoj plynovodní sítě	ÚP, RP, ÚS
EK1	zvýšená nezaměstnanost v obci v posledních letech	-	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým hospodářským pilířem - přiměřeně	viz konkrétní požadavky
EK2	nízká míra podnikatelské aktivity v obci	Adamov, Drobovice, Hraběšín, Chotusice, Krchleby, Močovice, Okřesaneč, Potěhy, Třebešice, Tupadly, Vlačice, Vlkaneč, Vodranty, Žleby		
EK3	vysoký podíl nereproduktivních složek populace v obci	Adamov, Hraběšín, Semtěš, Vodranty		
EK4	nízký rozsah zastavitelných ploch pro ekonomickou produkci v dané velikostně-významové kategorii obce	Chotusice, Žleby	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým hospodářským pilířem – bod 1	ÚP
EK5	nízký průměrný příjem obecního rozpočtu na obyvatele	Adamov, Brambory, Bratčice, Drobovice, Horka I, Horky, Hostovlice, Chotusice, Krchleby, Močovice, Okřesaneč, Semtěš, Souňov, Vinaře, Vlačice, Vrdu, Žleby	nelze řešit nástroji územního plánování	jiné

Téma	Negativum	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
CR1	velice nízká atraktivita území pro cestovní ruch	Bílé Podolí, Brambory, Bratčice, Čejkovice, Drobovice, Horka I, Horušice, Chotusice, Krchleby, Močovice, Okřesaneč, Rohozec, Semtěš, Schořov, Souňov, Starkoč, Šebestěnice, Třebonín, Vinaře, Vlačice, Vodranty	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým hospodářským pilířem – bod 6	ÚP, jiné
CR2	nízká kapacita hromadných ubytovacích zařízení v území vzhledem k jeho atraktivitě pro cestovní ruch	Žleby	prověřit možnost umístění chybějícího zařízení ve stávajících plochách, popřípadě navrhnout plochu pro tento účel	ÚP
CR3	velice nízká nebo nulová hustota sítě turistických komunikací v území	Čejkovice, Drobovice, Horka I, Hraběšín, Chotusice, Kluky, Krchleby, Močovice, Okřesaneč, Rohozec, Souňov, Starkoč, Šebestěnice, Třebonín, Vlačice, Vodranty, Žáky, Žehušice	prověřit účelnost vyznačení turistických komunikací v území	ZÚR, ÚP, jiné
B01	vysoké ohrožení území plynoucí z povodňového rizika	Bílé Podolí, Vinaře, Vlačice, Vrdy	nenavyšovat ohrožení území plynoucí z povodňového rizika; prověřit protipovodňová opatření	ZÚR, ÚP, ÚS, jiné
B02	vysoké ohrožení území plynoucí z provozu na dopravní infrastrukturu	-	prověřit trasování obchvatu komunikace nebo jiného dopravního řešení negativního stavu	ZÚR, ÚP, ÚS
B03	vysoké ohrožení území technickou infrastrukturou	Čáslav, Drobovice, Horky, Potěhy, Žleby	respektovat ochranná, popř. bezpečnostní pásma za podmínek dotčených subjektů	ÚP

D.3 Potenciál jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje

Potenciály pilířů udržitelného rozvoje jsou zjišťovány postupem uvedeným v metodické části. Obecně je v SO ORP Čáslav nižší potenciál v oblasti životního prostředí (průměr je 4,5), zejména z důvodu nízké míry zvláštní ochrany přírody a krajiny, a dále dopadů sucha. K potenciálu naopak přispívá nízká míra ohrožení přívalovými povodněmi a obecně kvalitou životního prostředí s malou mírou ekologických rizik. Hospodářský potenciál území je nízký (3,4), a nejčastěji k němu pozitivně přispívá dobrá dopravní dostupnost a nárůst počtu podnikatelských subjektů na počet obyvatel (míry podnikatelské aktivity), ostatní ukazatele potenciál obecně snižují. Společenský potenciál je pozitivně ovlivněn nejvíce nízkou nezaměstnaností, nízkým tempem růstu průměrného věku (stárnutí populace), v menší míře také přírůstkem obyvatel. Společenský potenciál území je v průměru nejvyšší (6,2), což odpovídá zjištěním o stavu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území.

Tabulka 22 potenciál obcí SO ORP Čáslav v jednotlivých pilířích udržitelného rozvoje

název obce	Potenciál životního prostředí						Ekonomický potenciál						Společenský potenciál					
	5a	6b	6c	7a	7c	Σ	10a	11b	11c	11d	12a	Σ	4a	4b	9a	10b	11a	Σ
Adamov	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,4	1,7	2,0	3,0	1,0	1,0	1,5	8,5
Bílé Podolí	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,3	1,0	0,5	0,0	0,0	2,8	1,0	0,0	1,7	0,5	2,0	5,2
Brambory	0,0	2,0	0,0	1,0	1,0	4,0	1,3	2,0	0,8	0,0	0,0	4,0	1,0	0,0	1,0	0,0	1,5	3,5
Bratčice	0,0	2,0	0,0	0,7	2,0	4,7	1,3	1,0	0,5	0,0	0,0	2,8	1,0	2,3	1,0	1,0	1,5	6,8
Čáslav	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	1,5	2,1	0,5	0,5	1,0	1,1	5,3	1,0	1,5	2,0	1,0	2,0	7,5
Čejkovice	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	0,9	0,5	1,0	0,0	0,0	2,4	0,0	3,0	1,0	0,0	1,0	5,0
Dobrovítov	0,0	2,0	0,0	1,0	1,0	4,0	1,3	2,0	0,8	0,0	0,4	4,4	0,0	3,0	1,0	0,5	2,0	6,5
Drobovice	0,0	2,0	0,0	0,7	2,0	4,7	1,3	0,0	0,5	0,7	0,0	2,5	1,0	0,0	1,3	1,0	2,0	5,3
Horka I	0,0	2,0	0,0	1,0	1,0	4,0	1,3	1,0	0,3	0,7	0,0	3,2	1,0	1,5	1,0	0,0	2,0	5,5
Horky	0,0	2,0	0,0	0,7	2,0	4,7	2,1	0,5	0,5	0,7	0,4	4,2	1,0	3,0	1,0	1,0	1,5	7,5
Horušice	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,7	1,0	0,5	0,0	0,0	3,2	0,0	0,8	1,0	0,0	2,0	3,8
Hostovlice	0,0	2,0	0,0	1,0	1,0	4,0	1,7	2,0	1,0	0,0	0,4	5,1	0,0	0,0	1,0	0,0	2,0	3,0
Hraběšín	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,3	0,5	0,0	0,0	0,4	2,2	0,0	0,0	1,0	0,5	1,5	3,0
Chotusice	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,7	0,0	0,5	0,0	0,0	2,2	1,0	2,3	1,7	0,5	2,0	7,4
Kluky	0,8	1,5	0,0	1,0	2,0	5,3	1,3	1,5	0,3	0,7	0,4	4,1	2,0	3,0	1,3	0,5	2,0	8,8
Krchleby	0,0	2,0	0,0	0,7	2,0	4,7	1,3	0,0	0,3	0,7	0,0	2,2	1,0	0,8	1,7	1,0	2,0	6,4
Močovice	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,3	0,5	0,5	0,0	0,0	2,3	2,0	3,0	1,3	1,0	2,0	9,3
Okřesaneč	0,0	1,5	0,0	0,7	2,0	4,2	1,7	1,0	0,5	0,7	0,0	3,9	0,5	3,0	1,0	1,0	1,5	7,0
Potěhy	0,0	2,0	0,0	0,7	1,0	3,7	1,7	0,0	0,5	0,0	0,4	2,6	1,5	1,5	1,7	1,0	2,0	7,7
Rohozec	0,0	2,0	0,0	0,7	2,0	4,7	1,7	2,0	0,5	0,0	0,0	4,2	2,0	2,3	1,0	1,0	2,0	8,3
Semtěš	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,3	0,5	0,0	0,7	0,0	2,5	1,0	3,0	1,0	0,0	2,0	7,0
Schořov	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,3	1,0	1,0	0,0	0,0	3,3	2,0	3,0	1,0	0,0	1,5	7,5
Souňov	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,3	2,0	1,0	0,7	0,0	5,0	2,0	2,3	1,0	0,0	2,0	7,3
Starkoč	0,0	1,0	0,0	1,0	2,0	4,0	1,3	1,0	0,8	0,0	0,0	3,0	2,0	0,0	1,0	0,0	2,0	5,0
Šebestěnice	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,3	1,5	0,5	0,0	0,0	3,3	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0	3,0
Třebešice	0,0	2,0	0,0	0,7	2,0	4,7	2,6	0,5	0,5	0,0	0,4	3,9	2,0	0,8	1,0	1,0	1,0	5,8
Třebonín	0,0	2,0	0,0	1,0	1,0	4,0	1,3	2,0	0,5	0,0	0,0	3,8	0,0	0,0	1,0	0,5	2,0	3,5
Tupadly	0,0	2,0	0,0	0,7	2,0	4,7	1,3	0,5	0,5	0,7	0,4	3,3	2,0	3,0	1,3	1,0	2,0	9,3
Vinaře	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,3	2,0	0,3	0,0	0,0	3,5	0,5	1,5	1,0	0,5	2,0	5,5
Vlačice	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,3	0,0	0,5	0,0	0,0	1,8	0,0	1,5	1,0	0,0	2,0	4,5
Vlkaneč	0,0	2,0	0,0	1,0	1,0	4,0	1,7	0,0	0,5	0,0	0,4	2,6	1,0	1,5	1,7	1,0	2,0	7,2
Vodranty	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	2,0	1,5	1,0	0,0	2,0	6,5
Vrdy	0,0	2,0	0,0	0,7	1,0	3,7	1,7	1,5	0,8	0,7	0,4	5,0	0,0	0,0	1,7	0,5	2,0	4,2
Zbýšov	0,0	2,0	0,0	1,0	1,0	4,0	1,3	1,0	0,5	1,0	0,8	4,5	1,0	0,0	1,7	1,0	1,0	4,7
Žáky	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,3	1,5	0,5	0,0	0,4	3,7	1,0	0,8	1,3	1,0	1,5	5,6
Žehušice	2,3	2,0	0,0	0,7	1,0	5,9	1,3	1,5	0,5	0,7	0,4	4,3	2,0	3,0	1,7	0,5	2,0	9,2
Žleby	0,0	2,0	0,0	0,7	1,0	3,7	2,1	0,5	0,5	0,0	1,1	4,3	1,0	2,3	1,7	1,0	1,5	7,4
Ø SO ORP	0,1	1,9	0,0	0,9	1,6	4,5	1,5	0,9	0,5	0,3	0,2	3,4	1,0	1,6	1,2	0,6	1,8	6,2
<i>maximum</i>	<i>3</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>10</i>	<i>3</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>10</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>10</i>

D.3.1 Požadavky na využití potenciálů rozvoje území

Obecně čím vyšší potenciál, tím více je nutné jej zohlednit v dané dokumentaci, vždy je nutno postupovat v souladu se stavem v území a jeho charakterem a prověřit konkrétní podmínky využití potenciálu tak, aby zároveň nebyla narušována rovnováha mezi pilíři udržitelného rozvoje.

Vysoký potenciál životního prostředí

- Koncepti rozvoje (koncepti uspořádání krajiny, urbanistickou koncepci, koncepci veřejné infrastruktury) stanovit s ohledem na potenciál přírodního pilíře, tj. tak, aby potenciál nebyl podstatně narušen.
- Vytvořit podmínky k nejvyššímu možnému využití potenciálu – zejména podmínky k ochraně přírody a krajiny, zachování vysoké úrovně životního prostředí, ochraně ZPF apod.

Vysoký ekonomický potenciál

- Provéřit možnosti, kterými lze potenciál v rámci území využít – navržením ploch nebo koridorů pro vhodný způsob využití (cestovní ruch, výroba, občanská vybavenost atd.).
- Intenzitu využití území stanovit s ohledem na ekonomický potenciál – např. umožnit podnikatelskou činnost v plochách obytných, pokud takový postup nenaruší kvalitu obytného prostředí.
- Sledovat kapacity dopravní a technické infrastruktury, aby se tyto podmínky nestaly limitem rozvoje. V případě potřeby navrhnout vhodná řešení pro navýšení kapacit.
- Udržovat vysokou kvalitu obytného prostředí a vytvářet dostatečné podmínky pro obytnou výstavbu, protože sociální kapitál je nezbytným předpokladem pro hospodářský rozvoj.

Vysoký společenský potenciál

- Sledovat oblasti podmiňující společenský potenciál – zejména úroveň obytného a obecně životního prostředí, hospodářské podmínky, veřejnou vybavenost – a vytvářet podmínky pro udržení či zlepšení stavu v těchto oblastech.
- Rozvíjet aktivity pro veřejný prospěch.
- Společenský potenciál přenášet do okolního prostoru.

D.4 Závady v území

Závady v členění na urbanistické, dopravní a hygienické jsou určovány pro jednotlivé obce v souladu s metodickou částí. Závady jsou uvedeny v přehledové tabulce společně s výčtem dotčených obcí a požadavky na řešení problémů.

Tabulka 23 závady v obcích SO ORP Čáslav a požadavky na jejich odstranění nebo zmírnění

Označení	Závada	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
Urbanistické závady				
UZ-RP1	nevhodná skladba (navržené využití) rozvojových ploch pro obec dané kategorie	-	prověřit změnu účelu navržených ploch na více odpovídající charakteru a povaze obce	ÚP
UZ-RP2	nevhodný rozsah rozvojových ploch pro obec dané kategorie	Adamov, Brambory, Čejkovice, Třebonín	prověřit možnost nejméně vhodné rozvojové plochy redukovat na přiměřený rozsah	ÚP
UZ-BR0	nevyužitá zástavba („brownfields“)	Souňov, Šebestěnice, Žáky	prověřit navržení jiného způsobu využití dotčených ploch	ÚP, jiné
UZ-SVL	sociálně vyloučená lokalita	Čáslav, Třebešice, Vrdy	prověřit možnosti zlepšení vazeb lokality na sídlo, prověřit způsob využití dotčených ploch a podmínky jejich využití s cílem umožnit lepší integraci lokality	ÚP, ÚS
UZ-OV	nedostatečná kapacita občanské infrastruktury	Vodranty	prověřit, zda-li je v rámci stávajících ploch možné zařízení zkapacitnit, a v případě potřeby plochy navrhnout k rozšíření	ÚP
UZ-BAR	bariéra pohybu sídlem	Čáslav, Drobovice, Horky, Vlkaneč, Vrdy	prověřit možnost bariéry redukovat či zahrnout opatření na snížení jejich negativního vlivu	ÚP, RP, ÚS, jiné

Označení	Závada	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
UZ-NDO	negativní dominanta	Močovice	prověřit navržení jiného způsobu využití dotčených ploch, které umožní nápravu stavu; podmínkami využití ploch omezit zhoršení stavu (navýšení staveb, významné zvětšení jejich objemu apod.); zahrnout opatření negativní vliv kompenzující (zeleň apod.)	ÚP, RP, ÚS, jiné
UZ-POZ	nedostatek pozemků (ploch) pro výstavbu	-	vymezit zastavitelné plochy pro výstavbu v adekvátním rozsahu a v místech, kde lze předpokládat jejich reálné využití v blízkém časovém horizontu; v případě, že obec dostatek zastavitelných ploch má, ale není možné je v blízkém časovém horizontu využít, zaměnit tyto plochy za jiné s lepšími předpoklady využití	ÚP
UZ-SPR	extenzivní zástavba ve volné krajině bez vazby na sídlo („sprawl“)	-	prověřit možnosti zlepšení vazeb lokality na stávající sídlo; navrhnout zintenzivnění využití dotčeného prostoru s cílem zapojit odloučené lokality do struktury sídla	ÚP, ÚS
UZ-SRS	srůstání sídel	-	v prostoru, kde srůstání sídel hrozí, nenavrhovat rozvojové plochy pro další výstavbu, v případě již navržených ploch prověřit jejich zrušení či redukci	ÚP, RP
UZ-OST	jinak závadná zástavba nebo urbanistické řešení	-	konkrétní požadavky zahrnout do zadání dokumentace (popř. zprávy o jejím uplatňování), pokud je možné nástroji územního plánování stav ovlivnit	ZÚR, ÚP, RP, jiné

Dopravní závady

DZ-SIL1	úsek častých dopravních nehod	-	prověřit, zda-li je nástroji územního plánování možné přispět k zmírnění nebo odstranění problému a případně zahrnout vhodné podmínky k tomuto účelu	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-SIL2	nevyhovující parametry pozemní komunikace	Horka I, Vodranty, Vrdy	prověřit potřebu vymezení ploch/koridorů pro daný účel nebo stanovení jiných podmínek	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-SIL3	chybějící dopravní propojení	Vodranty	prověřit potřebu vymezení ploch/koridorů pro daný účel nebo stanovení jiných podmínek	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-SIL4	jiný závadný stav na pozemní komunikaci nebo v její souvislosti	Vodranty, Vrdy	v zadání dokumentace (popř. ve zprávě o jejím uplatňování) stanovit konkrétní požadavky na řešení závady a prověřit vytvoření podmínek pro zlepšení stavu	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-PAR	deficit parkovacích ploch	Vodranty	prověřit navržení ploch pro daný účel, pokud takový krok znatelně nezhorší dopravní situaci v jiné části území	ÚP, RP, ÚS
DZ-ZEL1	úrovňový železniční přejezd	Bratčice, Čáslav, Horky, Okřesaneč, Třebešice, Vlkaneč	prověřit potřebu vymezení ploch/koridorů pro daný účel nebo stanovení jiných podmínek	ÚP, RP, ÚS
DZ-ZEL2	jiný závadný stav na železnici nebo v její souvislosti	-	v zadání dokumentace (popř. ve zprávě o jejím uplatňování) stanovit konkrétní požadavky na řešení závady a prověřit vytvoření podmínek pro zlepšení stavu	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-LET1	negativní vliv letecké dopravy na zastavěné území	Čáslav, Chotusice, Vrdy, Žleby	prověřit možnost kompenzace negativního vlivu vhodným opatřením	ÚP, RP, ÚS

Označení	Závada	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
DZ-LET2	jiný závadný stav v souvislosti s leteckou dopravou	-	v zadání dokumentace (popř. ve zprávě o jejím uplatňování) stanovit konkrétní požadavky na řešení závady a prověřit vytvoření podmínek pro zlepšení stavu	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-VOD	závadný stav v souvislosti s vodní dopravou	-	v zadání dokumentace (popř. ve zprávě o jejím uplatňování) stanovit konkrétní požadavky na řešení závady a prověřit vytvoření podmínek pro zlepšení stavu	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-PEC	chybějící propojení pro pěší a/nebo cyklisty	Bílé Podolí, Čáslav, Drobovice, Horky, Potěhy, Starkoč, Vodranty, Vrdy	prověřit potřebu vymezení ploch/koridorů pro daný účel nebo stanovení jiných podmínek	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-VHD	nedostatečná kapacita ploch pro VHD	-	prověřit potřebu vymezení ploch pro daný účel nebo stanovení jiných podmínek	ÚP, RP, ÚS
Hygienické (bezpečnostní) závady, rizika				
HZ-DOP	průchod úseku silnice s intenzitou dopravy nad 5 000 vozidel denně, nebo nad 1000 těžkých nákladních vozidel denně zastavěným územím nebo v jeho blízkosti	Čáslav, Drobovice, Horky, Okřesaneč, Vrdy	pokud je řešeno v rámci ZÚR, respektovat vyjádřené podmínky, pokud ZÚR neřeší, prověřit zahrnutí vhodných opatření a podmínek k odstranění nebo zmírnění závady	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
HZ-OD1	skládky v nepříznivé poloze	-	v prostoru, který je skládkou významně negativně dotčen, nenavrhovat rozvojové plochy pro další výstavbu, v případě již navržených ploch prověřit jejich zrušení či redukci, nebo zahrnout kompenzační opatření na zmírnění negativního vlivu	ÚP, RP
HZ-OD2	nepovolená skládka neuvedená v seznamu SEKM	-	pokud je to účelné, zahrnout podmínky pro likvidaci skládky a vymezení plochy pro asanaci	ZÚR, ÚP
HZ-SEZ	stará zátěž území nebo kontaminovaná plocha	Brambory, Čáslav, Dobrovítov, Horka I, Hostovlice, Potěhy, Třebonín, Vlkaneč, Vrdy, Zbýšov, Žehušice, Žleby	pokud je to účelné, zahrnout podmínky pro likvidaci zátěže nebo kontaminace a vymezení plochy pro asanaci	ZÚR, ÚP
HZ-PU	poddolované území	Adamov, Bratčice, Dobrovítov, Hostovlice, Semtěš, Souňov, Šebestěnice, Třebonín, Vlkaneč, Vrdy, Zbýšov, Žleby	rozvojové plochy pro výstavbu umísťovat s ohledem na tato rizika a v dalším postupu dodržet příslušné normy a požadavky	ÚP, RP, jiné
HZ-SU	sesuvné území	Vinaře	v prostoru, který je sesuvem potenciálně negativně dotčen, nenavrhovat rozvojové plochy pro další výstavbu, v případě již navržených ploch prověřit jejich zrušení či redukci	ÚP, RP
HZ-ZZO	zdroj znečištění ovzduší	Bílé Podolí, Čáslav, Horka I, Horky, Krchleby, Potěhy, Rohozec, Tupadly, Vodranty, Vrdy, Žehušice, Žleby	zahrnout podmínky zajišťující nezhoršení současného vlivu na obytné území; prověřit rozvržení zastavitelných ploch v území s cílem minimalizovat negativní vlivy zejména na obytné prostředí	ÚP, RP
HZ-VOD	nevyhovující kvalita nebo vydatnost vodního zdroje	-	prověřit systém zásobování pitnou vodou a pokud je to účelné, navrhnout podmínky pro jeho zlepšení	ZÚR, ÚP, RP
HZ-OST	jiné hygienické nebo bezpečnostní riziko/závada	Vodranty	konkrétní požadavky zahrnout do zadání dokumentace (popř. zprávy o jejím uplatňování), pokud je možné nástroji územního plánování stav ovlivnit	ZÚR, ÚP, RP, jiné

D.5 Střety v území

Střety jsou určovány pro jednotlivé obce v souladu s metodickou částí a jsou uvedeny v přehledové tabulce společně s výčtem dotčených obcí a požadavky na řešení problémů.

Tabulka 24 střety v obcích SO ORP Čáslav a požadavky na jejich odstranění nebo zmírnění

Označení	Povaha střetu	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
Střety záměrů navzájem				
S-ZUR-UP	střet záměru ze ZÚR se záměry v ÚP	Čáslav, Čejkovice, Drobovice, Horky, Potěhy, Vlkaneč	postupovat podle podmínek stanovených v ZÚR	ÚP
S-ZUR-OB	střet záměru ze ZÚR s ostatními (oborovými) záměry	-	prověřit v rámci příslušné dokumentace oborové záměry a stanovit podmínky, které zajistí soulad se ZÚR a zároveň realizaci záměru v nejpříhodnější možné podobě; prověřit, zda-li se nejedná o záměr k promítnutí do ZÚR	ZÚR, ÚP
S-OB-UP	střet záměru z ÚP s ostatními (oborovými) záměry	-	prověřit význam záměru a v případě potřeby stanovit podmínky pro realizaci záměru v nejpříhodnější možné podobě;	ÚP
Střety záměrů s limity (hodnotami) území:				
S-DI-OZP	střet záměru dopravní infrastruktury s ochranou životního prostředí	Čáslav, Čejkovice, Třebešice	prověřit v rámci vyhodnocení vlivu na životní prostředí, pokud se zpracovává, jinak zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na ŽP (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy)	ZÚR, ÚP
S-DI-MIG	střet záměru dopravní infrastruktury s biotopem vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců	Zbýšov		
S-DI-PO	střet záměru dopravní infrastruktury s památkovou ochranou	Čejkovice	zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na předmět památkové ochrany (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy)	ÚP
S-DI-ZU	střet záměru dopravní infrastruktury se zastavěným územím	Čáslav, Čejkovice, Třebešice, Vlkaneč, Zbýšov	upřesnit záměr tak, aby co nejméně zasahoval do zastavěného území, popřípadě stanovit podmínky pro minimalizaci negativních vlivů zejména na obytné plochy	ÚP
S-DI-CHLU	střet záměru dopravní infrastruktury s chráněným ložiskovým územím	-	zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na ochranu ložisek (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy, správců ložisek atd.)	ÚP
S-DI-LOZ	střet záměru dopravní infrastruktury s ložiskem nerostných surovin			
S-DI-OVZ	střet záměru dopravní infrastruktury s ochranou vodních zdrojů		prověřit v rámci vyhodnocení vlivu na životní prostředí, pokud se zpracovává, jinak zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na vodní zdroje (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy)	ÚP
S-TI-OZP	střet záměru technické infrastruktury s ochranou životního prostředí	Čáslav, Třebešice, Žleby	prověřit v rámci vyhodnocení vlivu na životní prostředí, pokud se zpracovává, jinak zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na ŽP (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy)	ÚP

Označení	Povaha střetu	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
S-TI-PO	střet záměru technické infrastruktury s památkovou ochranou	Čáslav	zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na předmět památkové ochrany (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy)	ÚP
S-TI-ZU	střet záměru technické infrastruktury se zastavěným územím	Čáslav, Horky, Chotusice, Potěhy, Vinaře, Žleby	upřesnit záměr tak, aby co nejméně zasahoval do zastavěného území, popřípadě stanovit podmínky pro minimalizaci negativních vlivů zejména na obytné plochy	ÚP
S-TI-CHLU	střet záměru technické infrastruktury s chráněným ložiskovým územím	-	zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na ochranu ložisek (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy, správců ložisek atd.)	ÚP
S-TI-LOZ	střet záměru technické infrastruktury s ložiskem nerostných surovin			ÚP
S-TI-OVZ	střet záměru technické infrastruktury s ochranou vodních zdrojů	Čáslav, Chotusice	prověřit v rámci vyhodnocení vlivu na životní prostředí, pokud se zpracovává, jinak zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na vodní zdroje (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy)	ÚP
S-PZ-OZP	střet zastavitelné plochy s ochranou životního prostředí	-	stanovit požadavek na prověření střetu v zadání dokumentace nebo ve správě o jejím uplatňování; prověřit změnu vymezení zastavitelných ploch nebo zahrnutí jiných podmínek s cílem případný negativní vliv střetu zmírnit nebo odstranit (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy);	ÚP, jiné
S-PZ-MIG	střet zastavitelné plochy s biotopem vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců	Brambory		
S-PZ-PO	střet zastavitelné plochy s památkovou ochranou	-		
S-PZ-CHLU	střet zastavitelné plochy s chráněným ložiskovým územím	-		
S-PZ-LOZ	střet zastavitelné plochy s ložiskem nerostných surovin			
S-PZ-OVZ	střet zastavitelné plochy s ochranou vodních zdrojů	Brambory, Zbýšov		
S-PZ-Q	střet zastavitelné plochy se záplavovým územím Q ₁₀₀	-		
S-PZ-DI	střet zastavitelné plochy s dopravní infrastrukturou	Čáslav, Chotusice, Vlkaneč		
S-PZ-TI	střet zastavitelné plochy s technickou infrastrukturou	-		
S-ZP-DI	střet záměru v oblasti životního prostředí s dopravní infrastrukturou	Třebešice, Vlkaneč, Vrdy	Zahrnout podmínky k zachování funkce příslušné infrastruktury, a zároveň umožňující realizaci příslušného záměru	ZÚR, ÚP, jiné
S-ZP-TI	střet záměru v oblasti životního prostředí s technickou infrastrukturou	Čáslav, Dobrovítov, Třebešice, Žleby		

Označení	Povaha střetu	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
S-ZP-ZU	střet záměru v oblasti životního prostředí se zastavěným územím	Čáslav, Dobrovítov, Močovice, Vrdy, Zbýšov, Žehušice, Žleby	upřesnit záměr tak, aby co nejméně zasahoval do zastavěného území, popřípadě stanovit podmínky pro minimalizaci omezení plynoucí pro zastavěné území; v případě specifických záměrů vyžadujících konkrétní umístění bez možnosti redukce vlivů na zastavěné území (např. stavby vodních nádrží) bude postupováno podle konkrétních případů	ZÚR, ÚP, jiné
S-ZP-CHLU	střet záměru v oblasti životního prostředí s chráněným ložiskovým územím	Vlkaneč	zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na ochranu ložisek (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy, správců ložisek atd.)	ÚP, jiné
S-ZP-LOZ	střet záměru v oblasti životního prostředí s ložiskem nerostných surovin	Semtěš, Vinaře, Vlkaneč, Vrdy		
S-OST	střet ostatní	-	konkrétní požadavky zahrnout do zadání dokumentace (popř. zprávy o jejím uplatňování), pokud je možné nástroji územního plánování stav ovlivnit	ZÚR, ÚP, RP, jiné

D.6 Závěr rozboru udržitelného rozvoje území ORP Čáslav

Rozbor udržitelného rozvoje území byl proveden jednak pro jednotlivé obce v SO ORP Čáslav a jednak pro území jako celek.

Výsledku rozboru pro jednotlivé obce jsou uvedeny vždy v příslušné kartě obce (viz příloha č. 1).

Výsledky rozboru udržitelného rozvoje pro celý SO ORP Čáslav jsou následující:

Problémy nadmístního významu

- Poddimenzování technické infrastruktury – zásobování plynem, vodovody a kanalizace – prověřit rozvoj těchto sítí.
- Vyčerpána kapacita stávajících pozemních komunikací (zejména sil. I/38) – prověřit zlepšení dopravních vazeb na okolní území a zkapacitnění stávajících dopravních cest.
- Trasování VRT a dalších nadmístních záměrů – prověřit, aby nebyly výrazným limitem pro rozvoj obcí.
- Provéřit vymezení nadmístních ploch pro retenci vody v krajině – s cílem předcházet dopadům sucha v krajině.

Záměry nadmístního významu

Mimo záměry v ZÚR Středočeského kraje se jedná o:

- vybrané záměry vyplývající z Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje;
- záměry v oblasti energetiky (produktovod, ropovod, vedení VVN – také v ZÚR, v mírně odlišném vymezení);
- cyklotrasy.

E DATABÁZE ÚAP

Databáze ÚAP obsahující prostorová data ve formátu ESRI SHP je nedílnou součástí této dokumentace, je zpracována v souladu s Vyhláškou, Metodikou a datovým modelem DMG ÚAP v. 5.1.

F KARTY OBCÍ

Karty obcí jsou zpracovány jako přehledových prvek všech předchozích zjištění pro každou jednotlivou obec, obsahují relevantní zjištění vybraná z předchozích kapitol. Karty obcí jsou obsahem přílohy č. 1 ÚAP. Karty obsahují informace uvedené níže.

→ **Základní informace o obci:**

- příslušnost ke správnímu členění;
- základní informace o územním členění obce a jeho orientační poloha v rámci ORP;
- kategorie obce z hlediska širších vztahů, uspořádání území a struktury osídlení.

→ **Přehled územně plánovací dokumentace platné pro obec:**

- ÚPD na úrovni kraje včetně záměrů z ní pro obec plynoucích a typu krajiny;
- ÚPD obce s rámcovým výčtem záměrů.

→ **Přehled vybraných jevů ÚAP v území.**

→ **Závěry z rozboru udržitelného:**

- vyhodnocení územních podmínek jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území a vyváženosti jejich vztahu;
- vyhodnocení potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území;
- pozitiva a negativa území, trendy vývoje pro jednotlivé tematické okruhy:
  - sociodemografické podmínky a bydlení (SD),
  - příroda a krajina (PK),
  - vodní režim a horninové prostředí (VG),
  - kvalita životního prostředí (ZP),
  - zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa (PF),
  - občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství (OV),
  - dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti (DT),
  - ekonomické a hospodářské podmínky (EK),
  - rekreace a cestovní ruch (CR),
  - bezpečnost a ochrana obyvatel (BO);
- závady v území:
  - hygienické (HZ),
  - dopravní (DZ),
  - urbanistické (UZ);
- střety v území:
  - záměrů na provedení změn v území navzájem (Z-Z),
  - záměrů s limity využití území a s hodnotami v území (Z-L).

→ **Případné doplňující informace a slovní komentář, pokud je to účelné.**

G POŽADAVKY NA VYHODNOCENÍ VLIVŮ KONCEPCÍ NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ

V případě, je-li v souvislosti se zpracováním územně plánovacích dokumentací obcí (včetně změn těchto dokumentací) požadováno zpracovat vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, doporučuje se v části C. „Vyhodnocení vlivů na skutečnosti zjištěné v územně analytických podkladech“ (podle přílohy č. 5 vyhlášce č. 500/2006 Sb.) postupovat následovně:

- Expertním odhadem vyhodnotit potenciální vliv koncepce na indikátory v tématech 4 - 13 (popsaných v kapitole B.1.1), a tím i na celkové hodnocení pilířů udržitelného rozvoje a vyváženost jejich vztahu (kap. D.1).
- Vyhodnotit, zda-li dokumentace vytváří podmínky ke snížení nevyváženého vztahu pilířů udržitelného rozvoje (pokud byl zjištěn - viz také karta obce) zahrnutím příslušných požadavků (kap. 0).
- Vyhodnotit zda-li dokumentace vytváří podmínky ke zmírnění nebo odstranění negativ území (vypsány v kartě příslušné obce v příloze 1) zahrnutím příslušných požadavků (kap. D.2.4).
- Expertním odhadem vyhodnotit, zda-li koncepce může významně ovlivnit indikátory využití pro hodnocení potenciálu pilířů udržitelného rozvoje území (kap. B.2.3), a zda-li dokumentace vytváří podmínky k využití vysokého potenciálu v jednotlivých pilířích (pokud byl zjištěn - viz tabulka 22 a příslušná karta obce v příloze 1) zahrnutím příslušných požadavků (kap.D.3).
- Vyhodnotit, zda-li dokumentace vytváří podmínky ke zmírnění nebo odstranění závad a střetů na území obce (pokud byly zjištěny - vypsány v kartě příslušné obce v příloze 1) zahrnutím příslušných požadavků (kap. D.4 a D.5).

H GRAFICKÁ ČÁST ÚAP

Nedílnou součástí těchto ÚAP jsou následující výkresy:

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje:

1 – Výkres hodnot (1: 25 000)

Výkres zobrazuje zjištěné hodnoty území. Jedná se zejména o hodnoty kulturní (architektonické a historické, urbanistické), přírodní (ochrana přírody a krajiny, hodnoty půdního fondu, geologického prostředí), a civilizační (zainvestovanost území dopravní a technickou infrastrukturou) popřípadě další.

2.I – Výkres limitů technických (1: 25 000)

Výkres zobrazuje zjištěné limity využití území plynoucí z přítomnosti dopravní a technické infrastruktury, z důvodů ochrany obyvatelstva a krizového hospodářství.

2.II – Výkres limitů přírodních a kulturních (1: 25 000)

Výkres zobrazuje zjištěné limity využití území plynoucí z přítomnosti kulturních hodnot, z horninového prostředí, půdního fondu, ochrany přírody a krajiny, a hygieny životního prostředí.

3 – Výkres záměrů (1: 25 000)

Výkres záměrů zobrazuje zjištěné záměry na změny ve využití území. Jedná se o veřejně prospěšné záměry (VPS a VPO) převzaté ze ZÚR, rozvojové plochy převzaté z platných ÚPD obcí a další zjištěné záměry, zejména záměry v technické infrastruktuře a vymezení prvku ÚSES.

Rozbor udržitelného rozvoje:

4 – Výkres problémů (1: 25 000)

Výkres zobrazuje zjištěné problémy v území, které jsou k řešení v územně plánovacích dokumentacích a územních studiích. Jedná se jednak o problémy již přítomné v území (závady, negativa), dále střety záměrů navzájem a záměrů s limity využití území a další, viz příslušná kapitola.

Informace o technické infrastruktuře a jejím vlastníkově podle § 166 zákona č. 183/2006 Sb. (stavební zákon):

TI-E – Elektrická energie (1: 50 000)

TI-P – Plyn (1: 50 000)

TI-V – Vodovody (1: 50 000)

TI-K – Kanalizace (1: 50 000)

TI-T – Telekomunikace (1: 50 000)

TI-X – Ostatní (1: 50 000)

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 poloha SO ORP Čáslav v rámci ČR (červeně vyznačeno)	6
Obrázek 2 uspořádání obcí v rámci SO ORP Čáslav a okolní SO ORP	8
Obrázek 3 kategorie obcí SO ORP Čáslav z hlediska širších vztahů	37
Obrázek 4 Hraběšín, Opatovice (Zbýšov) - sídla se zachovalou strukturou zástavby	38
Obrázek 5 území SO ORP Čáslav podle jeho charakteru a uspořádání zástavby	39
Obrázek 6 obce v SO ORP Čáslav a jejich části (sídla)	42
Obrázek 7 potenciální ohrožení a ochrana obyvatel v SO ORP Čáslav	63
Obrázek 8 hodnocení pilířů udržitelného rozvoje v obcích SO ORP Čáslav	67

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 obce v řešeném území a jejich členění	6
Tabulka 2 systém hodnocení územních podmínek udržitelného rozvoje	27
Tabulka 3 pozitiva (+), negativa (-) území a trendy vývoje (t) a původ informace	28
Tabulka 4 výčet možných závad v území	31
Tabulka 5 výčet možných střetů v území	32
Tabulka 6 jevy ÚAP podle přílohy č. 1 Vyhlášky	33
Tabulka 7 obce v SO ORP Čáslav z hlediska širších vztahů a dalších údajů	36
Tabulka 8 členění obcí v SO ORP Čáslav z hlediska struktury a uspořádání	41
Tabulka 9 sociodemografické údaje o obcích SO ORP Čáslav	44
Tabulka 10 podklady k hodnocení ochrany přírody a krajiny v SO ORP Čáslav	46
Tabulka 11 údaje o obcích SO ORP Čáslav týkající se vodního režimu a horninového prostředí	48
Tabulka 12 indikátory kvality životního prostředí v SO ORP Čáslav	50
Tabulka 13 údaje o obcích SO ORP Čáslav popisující ZPF a PUPFL	52
Tabulka 14 veřejná občanská vybavenost v obcích SO ORP Čáslav	54
Tabulka 15 dopravní dostupnost a vybavenost technickou infrastrukturou v obcích SO ORP Čáslav	55
Tabulka 16 ukazatele pro hodnocení hospodářských podmínek v obcích SO ORP Čáslav	58
Tabulka 17 podklady pro hodnocení rekreace a cestovního ruchu v obcích SO ORP Čáslav	60
Tabulka 18 ohrožení a ochrana obyvatel SO ORP Čáslav – podklady pro hodnocení	62
Tabulka 19 přehled ÚPD obcí v SO ORP Čáslav	64
Tabulka 20 hodnocení pilířů udržitelného rozvoje v obcích SO ORP Čáslav	66
Tabulka 21 negativa obcí v SO ORP Čáslav a požadavky na jejich odstranění nebo zmírnění	74
Tabulka 22 potenciál obcí SO ORP Čáslav v jednotlivých pilířích udržitelného rozvoje	78
Tabulka 23 závady v obcích SO ORP Čáslav a požadavky na jejich odstranění nebo zmírnění	79
Tabulka 24 střety v obcích SO ORP Čáslav a požadavky na jejich odstranění nebo zmírnění	82

SEZNAM SAMOSTATNĚ ČÍSLOVANÝCH PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Karty obcí

SEZNAM ZKRATEK

BPEJ	bonitované půdně ekologické jednotky
BP	bezpečnostní pásmo
CO	civilní obrana
ČSV	čerpací stanice vodovodu
ČSK	čerpací stanice kanalizace
ČOV	čistírna odpadních vod
DN	jmenovitý průměr
EIA	vyhodnocení vlivů záměru na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 sb.
EO	ekvivalentní obyvatel
EVL	evropsky významné lokality
GIS	geoinformační systém
KPÚ	komplexní pozemkové úpravy
KrÚ	krajský úřad
K. Ú.	katastrální území
MK	místní komunikace
NKP	nemovitá kulturní památka
NNKP	národní nemovitá kulturní památka
NN	nízké napětí
NPÚ	národní památkový ústav
PBŘ	požárně bezpečnostní řešení
OP	ochranné pásmo
ORP	obec s rozšířenou působností
PF	půdní fond
PO	ptačí oblasti
PUPFL	pozemky určené k plnění funkce lesa
PÚR	politika územního rozvoje
RD	rodinný dům
RP	regulační plán
RSS	radioreléový spoj
SEA	vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 sb.
ÚAP	územní analytické podklady
ÚHUL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
ÚP	územní plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚPO	územní plán obce
ÚPSÚ	územní plán sídelního útvaru
ÚPV	úpravna vody
ÚS	územní studie
ÚSES	územní systém ekologické stability
VDJ	vodojem
VN	vysoké napětí
VVN	velmi vysoké napětí
VPZ	veřejně prospěšný záměr – tj. stavba, opatření nebo asanace
ZPF	zemědělský půdní fond
ZSJ	základní sídlení jednotka
ZÚR	zásady územního rozvoje